

RSA

PRZEPISY DROGOWE

Údarás Um Shábháilteacht Ar Bhóithre
Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego

Spis treści

Przedmowa	7
Wstęp	8
Część 1: Prawo jazdy i kategorie pojazdów	10
Kategorie pojazdów i minimalny wiek posiadania tymczasowego prawa jazdy	10
Warunki związane z poszczególnymi kategoriami	13
Tymczasowe prawo jazdy	14
Część 2: Zanim staniesz się pełnoprawnym kierowcą	19
Jak uzyskać tymczasowe prawo jazdy	19
Egzamin teoretyczny	19
Legalne prowadzenie pojazdu	20
Podatek	21
Ubezpieczenie	21
Państwowy przegląd stanu technicznego pojazdu (ang. NCT)	22
Warunki dla posiadaczy tymczasowego prawa jazdy	22
Co się dzieje, gdy wygaśnie Twoje drugie tymczasowe prawo jazdy	23
Okres ważności zezwolenia szkoleniowego	23
Stałe prawo jazdy	24
Noszenie prawa jazdy	25
Część 3: Egzamin praktyczny na prawo jazdy	26
Jak zapisać się na egzamin praktyczny	26
Część 4: Bezpieczeństwo pojazdu	31
Opony	31
Światła i reflektory	34

	Przednia szyba	34
	Lusterka	34
	Pasy bezpieczeństwa	35
	Systemy mocowania dla dzieci	35
	Bagażniki dachowe	38
	Tablice rejestracyjne pojazdu	38
	Inne obowiązki dotyczące bezpieczeństwa	39
Część 5:	Dobre praktyki kierowcy	40
	Ruszanie z miejsca	40
	Twoje ustawienie na drodze	41
	Zmiana pasa	43
	Wyprzedzanie	44
	Cofanie	46
	Zawracanie	47
	Zwalnianie lub zatrzymywanie się na poboczu	48
	Holowanie	48
	Jazda nocą	50
	Klakson	53
Część 6:	Znaki drogowe oraz oznakowanie dróg	54
	Znaki nakazu	55
	Znaki stopu i ustąp pierwszeństwa	57
	Ulice jednokierunkowe	58
	Oznakowanie dróg	60
	Znaki ostrzegawcze	62
	Znaki informacyjne	64
	Znaki spowalniające ruch	68
	Znaki specjalne oraz oznakowania dla autobusów, rowerów, tramwajów, pociągów oraz lekkiej kolei miejskiej	69
	Znaki autobusowe	69
	Znaki tramwajowe oraz lekkiej kolei miejskiej	71
	Znaki kolejowe oraz lekkiej kolei miejskiej	75
	Oznakowanie mostów kolejowych	77
	Oznakowanie tuneli	79

Część 7:	Sygnalizacja świetlna	82
	Światła	82
	Sygnały kierowców oraz rowerzystów	84
	Sygnały ręczne	85
Część 8:	Ograniczenia prędkości	87
	Bezpieczna jazda wśród innych pojazdów - zasada dwóch sekund	88
	Ograniczenia prędkości	89
	Ograniczenia prędkości na drogach	90
	Ograniczenia prędkości pojazdów	93
	Droga hamowania - samochody	94
Część 9:	Skrzyżowania i ronda	98
	Skrzyżowania	98
	Skrzyżowania z żółtą strefą	104
	Skrzyżowania a drogi dwujezdniowe	105
	Ronda	107
Część 10:	Parkowanie	112
	Parkowanie	112
Część 11:	Autostrady	119
	Zasady ogólne	119
	Wjazd na autostradę	120
	Na autostradzie	120
	Zjazd z autostrady	124
	Zatrzymywanie się oraz parkowanie	125
	Co robić gdy zepsuje się samochód	126
	Tunele	127
Część 12:	Pomoc policji	131
	Sygnały	131
	Polecenia	132

Część 13: Przeciwwskazania	134
Alkohol	134
Narkotyki	136
Zmęczenie	136
Agresja na drodze oraz agresywna jazda	138
Część 14: Prawidłowe zachowanie na miejscu wypadku	139
Co musi zrobić kierowca w razie wypadku lub sytuacji awaryjnej	139
Co należy zrobić po przyjeździe na miejsce wypadku	141
Wypadki z udziałem materiałów niebezpiecznych	142
Część 15: Punkty karne, stałe opłaty oraz zakaz prowadzenia samochodu	143
Punkty karne	143
System stałych opłat	145
Zakaz prowadzenia pojazdu	146
Część 16: Przepisy dla motocyklistów	147
Prawo jazdy	147
Ubezpieczenie i podatek	147
Przewóz pasażerów	148
Sprzęt ochrony osobistej	149
Jazda motocyklem	152
Dziesięć taktyk przetrwania dla motocyklisty	154
Część 16: Przepisy dla motocyklistów	147
Prawo jazdy	147
Ubezpieczenie i podatek	147
Przewóz pasażerów	148
Sprzęt ochrony osobistej	149
Jazda motocyklem	152
Dziesięć taktyk przetrwania dla motocyklisty	154

Część 17: Przepisy dla rowerzystów	155
Dbłość o sprawność roweru	155
Lista kontrolna rowerzysty	156
Odzież i sprzęt ochronny	157
Bezpieczna jazda na rowerze	158
Przepisy zachowania na ścieżkach rowerowych dla innych użytkowników dróg	160
Rowerzyści na rondzie	163
Część 18: Przepisy dla pieszych	164
Poruszanie się w pobliżu lub wzdłuż jezdni	164
Przechodzenie przez jezdnię	165
Ostrożność w pobliżu autobusów i tramwajów	165
Punkty bezpiecznego przejścia przez jezdnię	166
Część 19: Poszanowanie dla innych użytkowników dróg	169
Piesi	169
Rowerzyści i motocykliści	172
Ścieżki rowerowe oraz parkowanie	174
Zwierzęta na drodze	174
Część 20: Inni użytkownicy dróg	175
Pojazdy uprzywilejowane	175
Osoby korzystające z maszyn rolniczych	175
Osoby opiekujące się zwierzętami	177

Część 21: Znaki nakazu	178
Część 22: Znaki ostrzegawcze	181
Część 23: Znaki ostrzegawcze podczas robót drogowych	185
Część 24: Znaki informacyjne	188
Część 25: Znaki - autostrada	191
Załącznik 1: Lista wymagań do oświadczenia medycznego	192
Załącznik 2: Prawo na temat ruchu drogowego i bezpieczeństwa	193
Załącznik 3: Przydatne strony internetowe	195
Załącznik 4: Punkty karne oraz wykroczenia dla których obowiązują stałe opłaty	197
Załącznik 5: Dopuszczalne rodzaje pojazdów na egzaminie praktycznym	203
Załącznik 6: Formularz oceny egzaminu praktycznego	208
Słowniczek 210	
Indeks	215

Przedmowa

Celem Kodeksu Drogowego jest ratowanie życia oraz zapobieganie urazom na drogach. Przepisy kodeksu odnoszą się do wszystkich użytkowników dróg: kierowców, pieszych, motocyklistów, jeźdźców konnych oraz rowerzystów.

Kodeks jest napisany prostym językiem, aby promować dobre zachowania na drodze. Przepisy przewidują, że każdy z nas powinien ponosić osobistą odpowiedzialność za użytkowanie drogi.

Kodeks drogowy został przygotowany w wygodnym do czytania formacie. Twoim obowiązkiem jest przeczytanie go i znajomość przepisów w nim zawartych. Na końcu znajduje się Słowniczek, który wyjaśnia niektóre z używanych terminów. Przepisy zostały także opublikowane w języku irlandzkim.

Przepisy są zgodne z oraz odzwierciedlają Prawo o Ruchu Drogowym na dzień 1 marca 2007. Gdy znane są pewne planowane zmiany w przepisach, dany punkt zawiera komentarz na ten temat, aby zapewnić aktualność zawartości. Ważne będzie sprawdzenie odpowiedniej części strony internetowej Urzędu ds. Bezpieczeństwa Drogowego www.rsa.ie, aby zapoznać się ze wszelkimi uaktualnieniami.

Możemy ratować życie oraz zapobiegać urazom zmieniając swoje zachowanie. Przeczytanie tych przepisów i stosowanie ich w praktyce pomoże osiągnąć ten cel.

To nasza odpowiedzialność.

To nasz wybór.

Wstęp

Kodeks drogowy skierowany jest do wszystkich użytkowników dróg - kierowców, pieszych, motocyklistów, jeźdźców konnych oraz rowerzystów. **Musisz** dobrze znać te przepisy, aby dostać prawo jazdy, ale nauka bezpieczeństwa drogowego nie kończy się po zdaniu egzaminu na prawo jazdy. Nauka ta trwa całe życie. **Musisz** stale podnosić swoje kwalifikacje oraz rozszerzać wiedzę, a także orientować się w zmianach prawa drogowego. Dlatego właśnie **musisz** zrozumieć i przestrzegać przepisów drogowych, niezależnie od tego czy dopiero uczysz się jeździć, czy jesteś kierowcą od wielu lat.

Książka ta napisana jest w formie praktycznego poradnika i opisuje wiele manewrów, które postrzegane są jako czynniki przyczyniające się do wypadków drogowych. W książce wykorzystane zostały trzy metody na to, aby w jasny i zwięzły sposób opisać w jaki sposób prawo stosuje się do wszystkich użytkowników dróg.

- **musisz** i **nie możesz** zwracają uwagę na zachowania, których jasno wymaga lub zabrania prawo.
- **powinieneś** i **nie powinieneś** mówią o tym jak najlepiej zachować się w sytuacji, której nie regulują przepisy.
- książka przedstawia ilustracje i opisy światła, oznakowania dróg oraz znaków drogowych regulujących ruch drogowy.

Znajomość przepisów drogowych, praktyka dobrych umiejętności prowadzenia pojazdu oraz ogólna dbałość jako użytkownika drogi pozwolą Ci na odegranie kluczowej roli w uniknięciu wypadku. Ponadto dzięki Tobie polityka bezpieczeństwa na drogach będzie bardziej skuteczna.

Umiejętności, których oczekuje się od użytkowników dróg, w szczególności od kierowców to:

- umiejętność odpowiedzialnego działania,
- umiejętność przewidywania i reagowania na niebezpieczeństwa,
- dobra koncentracja oraz
- dobry poziom umiejętności prowadzenia pojazdu.

Od użytkowników dróg oczekuje się także pozytywnego i troskliwego nastawienia względem siebie, a w szczególności względem bardziej narażonych na ryzyko użytkowników dróg takich jak rowerzyści, motocykliści, piesi, dzieci, osoby niepełnosprawne lub ludzie starsi.

W interesie bezpieczeństwa drogowego powinieneś zdać sobie sprawę z tego, jak ważne jest przyswojenie sobie wiedzy z tej książki oraz zastosowanie jej w praktyce.

Ogólnym celem tej książki jest promocja bezpieczeństwa, dobrych praktyk prowadzenia pojazdu oraz uprzejmości podczas użytkowania dróg zgodnie z prawem. Jest to interpretacja prawa z punktu widzenia bezpieczeństwa drogowego. W razie wątpliwości, powinieneś sprawdzić je w stosownej ustawie lub zapytać policjanta. Książeczka opisuje obecnie obowiązujące prawo ruchu drogowego, ale będzie w przyszłości regularnie uaktualniana, aby uwzględnić wszystkie nowe przepisy.

Ważne: Polityka bezpieczeństwa drogowego oraz przepisy z nim związane zadziałają tylko przy współpracy wszystkich użytkowników dróg. Jeżeli nie będziesz przestrzegał prawa ruchu drogowego, może spotkać Cię kara grzywny, punkty karne lub wyrok skazujący w sądzie. Może Ci także zostać odebrane prawo prowadzenia pojazdów, a w niektórych przypadkach możesz zostać wysłany do więzienia.

Dla przykładu, różnica 5km/h prędkości może oznaczać różnicę między życiem a śmiercią narażonego na ryzyko użytkownika drogi jakim jest pieszy.

- Przy potrąceniu samochodem jadącym 60km/h, ginie 9 na 10 pieszych.
- Przy potrąceniu samochodem jadącym 50 km/h, ginie 5 na 10 pieszych.
- Przy potrąceniu samochodem jadącym 30 km/h, ginie 1 na 10 pieszych.

Źródło : RoSPA UK

PAMIĘTAJ

Prowadzenie samochodu to umiejętność, która wymaga nauki przez całe życie.

Aktualne informacje znajdziesz na stronie www.rsa.ie.

Część 1:

Prawo jazdy i kategorie pojazdów

Aby prowadzić jakikolwiek pojazd drogowy w miejscu publicznym należy posiadać prawo jazdy lub (od 30 października 2007 roku) zezwolenie szkoleniowe – zezwolenie na podjęcie kursu. Uczestnik ruchu może kierować wyłącznie pojazdami tego typu, na które wskazuje jego prawo jazdy / zezwolenie. Dokument poświadczający uprawnienia do kierowania pojazdem należy mieć przy sobie zawsze gdy prowadzimy pojazd drogowy.

Ta część opisuje kiedy i jak złożyć wniosek o prawo jazdy lub jego odnowienie. Opisuje ona także różne kategorie pojazdów, na które wydaje się prawo jazdy.

Kategorie pojazdów drogowych i minimalny wiek nabywania uprawnień

Poniższa tabela przedstawia typy pojazdów, jakie można prowadzić posiadając odpowiednią kategorię prawa jazdy oraz minimalny wiek osób starających się o nabycie uprawnień do prowadzenia wymienionych pojazdów.

Kategorie pojazdów/Minimalny wiek kierowcy/Ograniczenia

	Kategori a	OBJĘTY POJAZD(Y)	Minimal ny wiek
	A	Motocykle – z przyczepą lub bez. Ta kategoria prawa jazdy posiada pewne ograniczenia. Maksymalna moc nie może przekraczać 25kW lub proporcja mocy do wagi nie może przekraczać 0,16kW na kilogram.	18
	A1	Motocykle z: • pojemnością silnika 125cm ³ lub mniej i mocą znamionową w wysokości 11kW lub mniej.	16
	B	Pojazdy (inne niż motocykle – motorowery – maszyny do prac drogowych i traktory) o: • znamionowej całkowitej masie pojazdu 3,500kg lub mniej i z miejscami do siedzenia dla maksymalnie 8 pasażerów (nie licząc kierowcy) W tej kategorii mieszczą się przyczepy, gdy znamionowa całkowita masa pojazdu nie przekracza 750 kg. (Patrz strona 17).	17
	C	Pojazdy (inne niż maszyny do prac drogowych i traktory) o: • znamionowej całkowitej masie pojazdu przekraczającej 3,500kg i z miejscami do siedzenia dla maksymalnie 8 pasażerów (nie licząc kierowcy) W tej kategorii mieszczą się przyczepy, gdy znamionowa całkowita masa pojazdu nie przekracza 750 kg.	18
	C1	Pojazdy w kategorii C o znamionowej całkowitej masie pojazdu nie przekraczającej 7,500kg. W tej kategorii mieszczą się przyczepy, gdy znamionowa całkowita masa pojazdu nie przekracza 750 kg.	18
	D	Pojazdy z miejscami do siedzenia dla więcej niż 8 pasażerów (nie licząc kierowcy). W tej kategorii mieszczą się przyczepy, gdy znamionowa całkowita masa pojazdu nie przekracza 750 kg.	21

Kategoria	OBJĘTY POJAZD(Y)	Minimalny wiek
	<p>D1</p> <p>Pojazdy w kategorii D z miejscami do siedzenia dla 9 do 16 pasażerów (nie licząc kierowcy). W tej kategorii mieszczą się przyczepy, gdy znamionowa całkowita masa pojazdu nie przekracza 750 kg.</p>	21
	<p>EB</p> <p>Połączenia pojazdu oraz przyczepy, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojazd ciągnący zalicza się do kategorii B, a znamionowa całkowita masa przyczepy przekracza 750 kg. 	17
	<p>EC1</p> <p>Połączenia pojazdu oraz przyczepy, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojazd ciągnący zalicza się do kategorii C1, i razem z przyczepą mają znamionową całkowitą masę nie przekraczającą 12,000kg, i znamionowa całkowita masa przyczepy nie przekracza masy pojazdu ciągnącego bez ładunku. 	18
	<p>EC</p> <p>EC Połączenia pojazdu oraz przyczepy, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojazd ciągnący zalicza się do kategorii C i: znamionowa całkowita masa przyczepy przekracza 750kg i jest pojazdem przegubowym. 	18
	<p>ED1</p> <p>Połączenia pojazdu oraz przyczepy, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojazd ciągnący zalicza się do kategorii D1, i razem z przyczepą mają znamionową całkowitą masę nie przekraczającą 12,000kg, i znamionowa całkowita masa przyczepy nie przekracza masy pojazdu ciągnącego bez ładunku, przyczepa nie może być wykorzystywana do transportu ludzi. 	21
	<p>ED</p> <p>ED Połączenia pojazdu oraz przyczepy, gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojazd ciągnący zalicza się do kategorii D i: znamionowa całkowita masa przyczepy przekracza 750kg. 	21

Kategoria	OBJĘTY POJAZD(Y)	Minimalny wiek
	M Motorowery o maksymalnej prędkości projektowej nie przekraczającej 45 km/h o: <ul style="list-style-type: none">pojemności silnika nie przekraczającej 50cm³.	16
	W Maszyny do prac drogowych i traktory z przyczepą lub bez <ul style="list-style-type: none">przyczepa nie może być wykorzystywana do transportu ludzi	16

Jeżeli masz poniżej 16 lat **nie możesz** prowadzić żadnych pojazdów w miejscach publicznych.

Znamionowa całkowita masa pojazdu (ang. *Design Gross Vehicle Weight, DGVM*) to termin używany przez producentów na określenie masy pojazdu wraz z maksymalnym ładunkiem, jaki może on przewozić (włącznie z pasażerami, paliwem, ładunkiem i mocowaniami). Znamionowa całkowita masa pojazdu jest zwykle umieszczona na metalowej tabliczce przymocowanej do pojazdu przez producenta.

Musisz być świadomy, jaka jest maksymalna ładowność Twojego pojazdu. W przeciwnym razie narażasz się na poważne ryzyko wypadku lub wyrządzenia szkody.

Przeładowanie pojazdu zmniejsza możliwość kontroli nad pojazdem i jest wykroczeniem.

Warunki związane z poszczególnymi kategoriami

Motocykle

Posiadacze tymczasowego prawa jazdy kategorii A są uprawnieni do jazdy motocyklem:

- o mocy silnika nie przekraczającej 25kW, lub
- o proporcji mocy do wagi nie przekraczającej 0,16kW na kilogram.

Ograniczenie to dotyczy posiadaczy tymczasowego prawa jazdy tej kategorii i obowiązuje przez dwa pierwsze lata posiadania stałego prawa jazdy kategorii A. Twoim obowiązkiem jest sprawdzenie mocy motocykla. Jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości, porozmawiaj z dilerem/producentem.

Prawo Jazdy Tymczasowe a Zezwolenie Szkoleniowe (Learner Permit)

Z dniem 30 października 2007 roku Zezwolenie Szkoleniowe (Learner Permit) zastąpiło dotychczasowe Tymczasowe Prawo Jazdy (Provisional Driving Licence). Zezwolenie szkoleniowe jest wydawane w celu umożliwienia osobie podjęcia kursu nauki jazdy. Przed złożeniem aplikacji o wydanie zezwolenia szkoleniowego należy zdać teoretyczny egzamin z ruchu drogowego (Driver Theory Test). Z uwagi na bezpieczeństwo własne i innych uczestników ruchu drogowego, kierując pojazdem należy spełnić określone wymagania, jakie narzucone są każdemu posiadaczowi Zezwolenia Szkoleniowego. Wymagania te zostały szczegółowo określone w rozdziale 2.

W przypadku posiadania ważnego tymczasowego prawa jazdy nie jest wymagane aplikowanie o wydanie zezwolenia szkoleniowego.

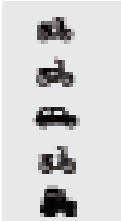

Aby przystąpić do egzaminu na Prawo Jazdy, każdy zdający **musi** posiadać aktualne tymczasowe prawo jazdy lub zezwolenie szkoleniowe. Dokumenty te muszą dotyczyć pojazdów o tej samej kategorii, jakiej dotyczy egzamin. Szczegóły dotyczące egzaminu na prawo jazdy zostały opisane w rozdziale 3.

Wszystkie kategorie prawa jazdy mogą podlegać zmianom. Aby zapewnić zgodność z prawem Unii Europejskiej i irlandzką polityką bezpieczeństwa na drogach, zaleca się regularne sprawdzanie strony www.rsa.ie

Ubieganie się o pierwsze Zezwolenie Szkoleniowe (Learner Permit)

Podczas ubiegania się o zezwolenie szkoleniowe należy złożyć odpowiednie podanie, załączyć dwa podpisane zdjęcia paszportowe oraz uiścić opłatę. Należy również przedstawić dokument potwierdzający tożsamość aplikanta. Jest to zbędne jeśli aplikant posiada już prawo jazdy dotyczące innej kategorii albo prawo jazdy wydane w innym kraju. Poniższa tabela określa wszystkie wymagania stawiane osobom aplikującym o zezwolenie szkoleniowe. Kategorie pojazdów są opisane w tabeli na stronach 11-13.

Pierwsze tymczasowe prawo jazdy

	KATEGORIA PIERWSZEGO TYMCZASOWEGO PRAWA	JAZDY CO JEST POTRZEBNE
	A1, A, B, M lub W	<ul style="list-style-type: none">Formularz zgłoszeniowyZdjęcia (2 podpisane zdjęcia paszportowe)OplataZaświadczenie o zdaniu egzaminu <ul style="list-style-type: none">teoretycznegoDowód tożsamościOświadczenie medyczne, jeżeli dotyczyBadanie wzroku
	C1, C, D1 lub D	<ul style="list-style-type: none">Formularz zgłoszeniowyZdjęcia (2 podpisane zdjęcia paszportowe)OplataZaświadczenie o zdaniu egzaminu <ul style="list-style-type: none">teoretycznegoOświadczenie medyczne (wszyscy kandydaci)Dowód posiadania stałego prawa jazdy na pojazdy kategorii B
	EB	<ul style="list-style-type: none">Formularz zgłoszeniowyZdjęcia (2 podpisane zdjęcia paszportowe)OplataEgzamin teoretyczny, jeżeli dotyczy <ul style="list-style-type: none">Oświadczenie medyczne, jeżeli dotyczyDowód posiadania stałego prawa jazdy na pojazdy kategorii B
	EC1, EC, ED1 lub ED	<ul style="list-style-type: none">Formularz zgłoszeniowyZdjęcia (2 podpisane zdjęcia paszportowe)OplataOświadczenie medyczne (wszyscy kandydaci) <ul style="list-style-type: none">Potwierdzenie posiadania stałego prawa jazdy na odpowiedni pojazd ciągnący (np. kategorii C, jeżeli kandydat ubiega się o prawo jazdy kategorii EC)

* Kandydat ze stałym prawem jazdy na te kategorie będzie także musiał poddawać się okresowym badaniom lekarskim, między innymi podczas odnawiania prawa jazdy tego typu.

Badanie wzroku oraz oświadczenie medyczne

- Formularze badania wzroku oraz oświadczenia medyczne dostępne są w lokalnym urzędzie ds. podatku drogowego lub na stronie Urzędu ds. Bezpieczeństwa Drogowego (ang. Road Safety Authority) www.rsa.ie.
- Formularz badania wzorku **musi** być wypełniony przez zarejestrowanego lekarza lub okulistę.
- Po wypełnieniu **musisz** podpisać formularz w obecności lekarza.
- Oświadczenie medyczne **musi** być wypełnione przez zarejestrowanego lekarza.
- Po wypełnieniu **musisz** podpisać oświadczenie w obecności lekarza.

Kiedy należy dostarczyć oświadczenie medyczne

Nie wszyscy kandydaci muszą dostarczać oświadczenie medyczne. Jednak **musisz** dostarczyć takie oświadczenie, jeżeli którekolwiek z poniższych stwierdzeń odnosi się do Ciebie.

- Ubiegasz się o tymczasowe prawo jazdy w którejkolwiek z poniższych kategorii: C1, C, D1, D, EC1, EC, ED1 lub ED.
- Będziesz miał skończone 70 lat w dniu przyznania tymczasowego prawa jazdy.
- Cierpisz na którąkolwiek z chorób wymienionych w Załączniku 1 na końcu książeczki.
- Przyjmujesz leki, które mogą wpłynąć na możliwości kierowania pojazdem.

Uwaga:

1. Jeżeli cierpisz na poważną chorobę, na przykład zaburzenia rytmu serca (arytmia), które kiedykolwiek spowodowały omdlenie, koniecznie odwiedź lekarza przed złożeniem wniosku o prawo jazdy.
2. Nie możesz stać się posiadaczem tymczasowego prawa jazdy, jeżeli jesteś uzależniony lub regularnie przyjmujesz substancje halucynogenne.

Porozmawiaj z lekarzem, jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości odnośnie swojej fizycznej lub psychicznej zdolności do prowadzenia samochodu.

Pełna informacja na temat warunków związanych z posiadaniem tymczasowego prawa jazdy znajduje się na stronie Urzędu ds. Bezpieczeństwa Drogowego (ang. Road Safety Authority) www.rsa.ie.

Przyczepy

Samochody i przyczepy

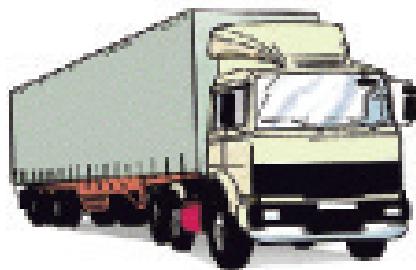
Jeżeli posiadasz **stałe prawo jazdy kategorii B**, możesz ciągnąć przyczepę, pod warunkiem, że:

- znamionowa całkowita masa przyczepy nie przekracza 750kg, lub
- masa pojazdu ciągnącego bez ładunku (pustego) jest przynajmniej równa znamionowej całkowitej masie przyczepy, a całkowite znamionowe masy pojazdu i przyczepy łącznie nie przekraczają 3,500kg.

Jeżeli ciągniesz samochodem cięższą przyczepę, **musisz** posiadać prawo jazdy kategorii EB.

Cięższe pojazdy i przyczepy

Musisz posiadać prawo jazdy kategorii EC, EC1, ED lub ED1, aby ciągnąć cięższą przyczepę: Są to kategorie prawa jazdy, które upoważniają Cię do prowadzenia połączenia pojazdu ciągnącego i przyczepy (patrz strona 12).

Samochody ciężarowe i autobusy

Musisz przestrzegać prawa na temat tachografów. Pełne informacje znajdziesz na stronie www.rsa.ie.

Jeżeli prowadzisz samochód ciężarowy lub autobus za opłatą, od września 2008 (kierowcy autobusów) i września 2009 (kierowcy ciężarówek) musisz mieć Certyfikat umiejętności zawodowych (ang. Certificate of Professional Competence, CPC)

PAMIĘTAJ

Nie możesz dostarczać pojazdu mechanicznego do użytku w miejscu publicznym osobie poniżej 16 roku życia. Słowo 'dostarczać' oznacza sprzedaż, wypożyczenie, pożyczanie, prezent lub zaopatrzenie w jakikolwiek inny sposób. Jeżeli złamiesz prawo, możesz zostać ukarany karą grzywny w wysokości do €3,000 lub karą więzienia do sześciu miesięcy.

Część 2:

Zanim staniesz się pełnoprawnym kierowcą

Co zrobić aby otrzymać zezwolenie szkoleniowe (Learner Permit)

Złóż podanie i zdaj teoretyczny test ruchu drogowego.

Po zaliczeniu testu teoretycznego należy złożyć podanie o wydanie zezwolenia szkoleniowego do swojego lokalnego oddziału urzędu komunikacji (Motor Tax Office). Wraz z podaniem należy przedstawić certyfikat potwierdzający wyniki testu teoretycznego oraz inne wymagane dokumenty (szczegóły w rozdziale 1). Po otrzymaniu zezwolenia szkoleniowego, w celu nauczenia się podstawowych zasad zachowania się i bezpieczeństwa na drodze należy zarezerwować lekcje praktyczne u zawodowego instruktora nauki jazdy.

W przyszłości, wszyscy instruktorzy nauki jazdy będą zatwierdzani przez Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego.

Egzamin teoretyczny

Egzamin teoretyczny sprawdza Twoją wiedzę oraz rozumienie przepisów drogowych, dobrych zachowań w czasie jazdy, postrzegania ryzyka oraz niebezpieczeństw. Przed wystąpieniem o wydanie zezwolenia szkoleniowego należy bezwzględnie zaliczyć ten test. Egzamin ten polega na odpowiedzi na pytania na ekranie dotykowym komputera w centrum egzaminacyjnym. Jest przeprowadzany przez *Driver Theory Testing Service*.

Aby uzyskać więcej informacji, skontaktuj się z:

Driver Theory Testing Service,

PO Box 144, Drogheda, Co. Louth.

Tel. (koszt połączenia lokalnego): 1890 606 106, w języku irlandzkim (koszt

połączenia lokalnego): 1890 606 806

Telefon tekstowy: 1890 616 216

Aby zapisać się na egzamin teoretyczny, skontaktuj się z Driver Theory Testing Service lub zapisz się na egzamin przez internet na stronie www.dttts.ie.

Legalne prowadzenie pojazdu

Każdy posiadacz zezwolenia szkoleniowego to osoba gotowa na podjęcie nauki jazdy.

Zanim wyjedziesz jakimkolwiek pojazdem na ulicę, **musisz** być w stanie odpowiedzieć twierdząco na następujące pytania:

- Czy pojazd ma opłacony podatek?
- Czy na przedniej szybie jest widoczny dysk potwierdzający opłacenie podatku?
- Czy ubezpieczenie jest aktualne i obejmuje także Ciebie?
- Czy na przedniej szybie jest widoczny dysk potwierdzający opłacenie ubezpieczenia?
- Jeżeli uczysz się prowadzić pojazd kategorii B, który ma ponad cztery lata i nie jest taksówką, to czy pojazd ten jest dopuszczony do ruchu i posiada aktualne zaświadczenie o przejściu państwowego przeglądu stanu technicznego pojazdu (NCT) na przedniej szybie?
- Jeżeli korzystasz z autokaru, autobusu, karetki, pojazdu dostawczego lub przyczepy towarowej, które mają ponad rok, to czy posiadają one zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu (ang. *Certificate of Roadworthiness*)?
- Jeżeli korzystasz z pojazdu mechanicznego, który nie należy do kategorii A1, A, M ani W, to czy z przodu i z tyłu widać na nim wyraźnie tabliczki z literą 'L'?

WAŻNY KOMUNIKAT DLA KIEROWCÓW Z ZAGRANICY

W Irlandii **musisz** jeździć po lewej stronie drogi.

Podatek

Wszystkie pojazdy mechaniczne **muszą** mieć opłacony podatek przed wyjazdem na drogę.

Ubezpieczenie

Wszyscy kierowcy **muszą** posiadać ubezpieczenie ważne na prowadzenie pojazdu na drogach publicznych. Prawo nakłada na Ciebie obowiązek poinformowania towarzystwa ubezpieczeniowego o wszystkich istotnych informacjach zanim zaczniesz prowadzić pojazd. Jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości, **powinieneś** porozmawiać na ten temat z towarzystwem ubezpieczeniowym. Prowadzenie nieubezpieczonego pojazdu jest poważnym wykroczeniem.

Aktualny dysk z ubezpieczeniem musi być wystawiony w widocznym miejscu. Brak dysku w widocznym miejscu jest wykroczeniem.

Pojazdy, które nie muszą wystawiać dysku z ubezpieczeniem w widocznym miejscu

- Motocykle (z przyczepą lub bez).
- Traktory
- Pojazdy z licencją handlową
- Pojazdy, których posiadaczem lub użytkownikiem jest osoba zwolniona z tego prawa zgodnie z ustawami o ruchu drogowym, np. członkowie służb ratowniczych.

Wszystkie przyczepy **muszą** posiadać ubezpieczenie OC. Dotyczy to zarówno przyczep ciągniętych przez pojazd, jak i zaparkowanych w miejscach publicznych.

Przepis, który mówi, że dysk ubezpieczenia nie musi być widoczny nie zmienia wymogu, który mówi, że **musisz** sprawdzić czy ubezpieczenie Cię pokrywa.

Państwowy przegląd stanu technicznego pojazdu (ang. NCT)

Badanie pojazdu sprawdza, czy Twój pojazd może być bezpiecznie używany na drodze. Jest to szczególnie ważne w przypadku starszych pojazdów.

- Samochody osobowe starsze niż 4 lata **muszą** mieć ważne zaświadczenie o NCT oraz dysk NCT widoczny na przedniej szybie.

Jeżeli chciałbyś otrzymać więcej informacji na temat NCT, odwiedź stronę www.ncts.ie lub zadzwoń pod numer 1890 200 670.

Certificates of Roadworthiness

- Pojazdy dostawcze, przyczepy towarowe o znamionowej całkowitej masie pojazdu przekraczającej 3,500kg, karetki pogotowia, autobusy (w tym minibusy) oraz autokary, które mają ponad rok **muszą** posiadać ważne zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu (ang. *Certificate of Roadworthiness*). Aby uzyskać szczegółowe informacje o lokalnym centrum egzaminacyjnym, wejdź na stronę www.environ.ie.

Warunki, jakie musi spełnić posiadacz zezwolenia szkoleniowego lub tymczasowego prawa jazdy

Jazda pod nadzorem

Wymagane jest aby każdemu posiadaczowi zezwolenia szkoleniowego, w celach nadzoru, towarzyszyła osoba posiadająca pełne prawo jazdy przez okres minimum dwóch lat. Jeśli kierujący posiada swoje pierwsze, trzecie lub każde następne tymczasowe prawo jazdy albo zezwolenie szkoleniowe uprawniające go do nauki jazdy pojazdami określonymi w kategorii B, prawo wymaga obecności towarzyszącego kierowcy z pełnym prawem jazdy.

Od 30 czerwca 2008 roku, każda osoba posiadająca swoje drugie tymczasowe prawo jazdy albo drugie zezwolenie szkoleniowe, musi prowadzić pojazd także pod okiem w pełni uprawnionego kierowcy.

Bez względu na to czy osoba kierująca jest posiadaczem tymczasowego prawa jazdy czy zezwolenia szkoleniowego, osoba nadzorująca musi posiadać pełne prawo jazdy odpowiednio dla kategorii C1, C, D1, D, EC1, EC, ED1, oraz ED. Osoba nadzorująca musi być obecna w każdej chwili, gdy pojazd jest pod kontrolą osoby uczącej się (lista typów pojazdów objętych poszczególnymi kategoriami przedstawiona jest na stronie 15).

Osobom posiadającym tymczasowe prawo jazdy lub zezwolenie szkoleniowe dla kategorii A, A1 lub M zabrania się zabierania pasażerów.

Posiadacze pełnego prawa jazdy zobowiązani są również do jego posiadania zawsze, gdy użytkują jakiegokolwiek pojazd drogowy.

Autostrady

Posiadaczom tymczasowego prawa jazdy lub zezwolenia szkoleniowego zabrania się wjazdu na autostrady. Użytkowanie dróg tego typu będąc posiadaczem jedynie wyżej wymienionych dokumentów stanowi poważne przestępstwo.

Przyczepy

Posiadaczom tymczasowego prawa jazdy lub zezwolenia szkoleniowego dotyczącego kategorii B,C, C1, D lub D1 zabrania się ciągnięcia pojazdami tego typu jakiegokolwiek przyczep.

Przewóz pasażerów

- przypadku użytkowania pojazdu typu osobowego, van, mikrobus lub autobus nie wolno przewozić odpłatnie jakiegokolwiek pasażerów.
- przypadku motocykli i motorowerów przewożenie pasażerów jest zabronione.
- przypadku poruszania się pojazdem kategorii W, (na przykład pojazdu pracowniczego lub traktora), przewożenie pasażera jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy pojazd jest do tego odpowiednio przystosowany oraz pasażer posiada pełne prawo jazdy kategorii W.

Co dzieje się gdy minie ważność drugiego tymczasowego prawa jazdy

Każdy, kto posiada tymczasowe prawo jazdy wydane po raz drugi nie objęte są nowymi przepisami aż do 30 czerwca 2008 roku. Po 30 czerwca 2008 roku osoby takie będą musiały być nadzorowane przez posiadacza pełnego prawa jazdy z przynajmniej dwuletnim doświadczeniem.

Okres ważności zezwolenia szkoleniowego

Niezależnie od rodzaju pojazdu, jaki prowadzimy, uzyskanie zezwolenia szkoleniowego po raz trzeci lub kolejny możliwe jest wyłącznie po udowodnieniu, że podjęliśmy próbę zdawania praktycznego testu na prawo jazdy w poprzednich dwóch latach.

Jeśli aplikant nie przystępował do zdawania testu, powinien przedstawić:

- Zaświadczenie o stanie zdrowia, które nie pozwoliło mu na podjęcie próby zdawania testu, lub
- Dowód składania aplikacji o przystąpienie do testu praktycznego dotyczącego tej kategorii pojazdów.

Każdy, kto posiada zezwolenie szkoleniowe dla kategorii A, A1, B, M lub W po raz pierwszy, to znaczy osoba, która nigdy wcześniej nie posiadała tymczasowego prawa jazdy dla danej kategorii (lub ważność takiego prawa jazdy wygasła więcej niż 5 lat temu) nie może przystąpić do egzaminu praktycznego wcześniej, niż przed upływem 6 miesięcy od daty wydania zezwolenia szkoleniowego. Ten przepis został ustanowiony w celu umożliwienia każdemu zdającemu zdobycie jak największego doświadczenia. Badania wskazują, że im dłużej dana osoba jest nadzorowana podczas okresu nauki, tym mniej narażona jest na późniejsze stłuczki lub wypadek.

W przypadku jakichkolwiek pytań związanych z pozyskiwaniem zezwolenia szkoleniowego, należy skontaktować się z odpowiednim lokalnym oddziałem urzędu komunikacji (motor tax office) lub RSA (oranem bezpieczeństwa drogowego) pod numerem lokalnym 1890 416141 lub w trybie ekspresowym - e-mailem pod adresem info@rsa.ie. Lokalny oddział urzędu komunikacji można odnaleźć w branżowej części książki telefonicznej (the green pages) pod hasłem 'Local Authorities' (władze lokalne) lub pod adresem www.citizensinformation.ie.

Stałe prawo jazdy

Stałe prawo jazdy wymagane jest na kategorię pojazdu, którym zamierzasz jeździć. Możesz prowadzić tylko pojazdy z kategorii, na które zostało wydane prawo jazdy.

Składanie wniosku o stałe prawo jazdy

Składając wniosek o stałe prawo jazdy, powinieneś przesać formularz zgłoszeniowy, dwa podpisane zdjęcia, odpowiednią opłatę oraz aktualne lub ostatnie tymczasowe prawo jazdy. Do wniosku o pierwsze prawo jazdy **musisz** dołączyć zaświadczenie zdolności prowadzenia pojazdu (opisane w części 3). Konieczne może być także dostarczenie innych dokumentów, np. oświadczenia medycznego, w zależności od Twojej sytuacji. Pełna informacja znajduje się na stronie Urzędu ds. Bezpieczeństwa Drogowego (ang. *Road Safety Authority*) www.rsa.ie.

Odnowienie prawa jazdy

Prawo jazdy jest zwykle ważne na 10 lat. Przed upływem tego okresu powinieneś odnowić swoje prawo jazdy. Odnawiając prawo jazdy, powinieneś przesać odpowiedni formularz i opłatę, dwa podpisane zdjęcia oraz aktualne lub ostatnie prawo jazdy. Jeżeli odnawiasz prawo jazdy kategorii C1, EC1, C, EC, D1, ED1, D lub ED, **musisz** załączyć oświadczenie medyczne. Powinieneś złożyć wniosek o odnowienie prawa jazdy nie później niż trzy miesiące przed upływem jego ważności. Pełna informacja na temat prawa jazdy znajduje się na stronie Urzędu ds. Bezpieczeństwa Drogowego (ang. *Road Safety Authority*) www.rsa.ie.

Noszenie prawa jazdy

Pamiętaj, zawsze podczas prowadzenia samochodu **musisz** nosić ze sobą prawo jazdy (dotyczy wszystkich kategorii).

Część 3:

Egzamin praktyczny na prawo jazdy

Jak zapisać się na egzamin praktyczny

Po spełnieniu wszystkich warunków dotyczących osób posiadających zezwolenie szkoleniowe, opisanych w rozdziałach 1 i 2 oraz po odbyciu kursu praktycznego, należy złożyć podanie o przystąpienie do testu praktycznego na prawo jazdy.

Jeżeli masz zamiar zapisać się drogą listowną, formularz aplikacyjny znajdziesz na każdym posterunku policji lub urzędzie ds. podatku drogowego. Wyślij wypełniony formularz wraz z czekiem z opłatą za egzamin na adres:

Driver Testing Section
Road Safety Authority
Government Buildings
Ballina, Co. Mayo.
Tel. (koszt połączenia lokalnego): 1890 40 60 40

Jeżeli chcesz zapisać się online, wejdź na stronę www.drivingtest.ie. Przygotuj kartę kredytową lub debetową (Laser), którą zapłacisz za egzamin.

Więcej informacji o egzaminie i opłatach uzyskasz kontaktując się z Urzędem ds. Bezpieczeństwa Drogowego lub odwiedzając stronę www.drivingtest.ie.

wprowadzi listę zatwierdzonych instruktorów nauki jazdy. Wszystkim uczącym się kierowcom zalecane będzie zapisanie się na lekcje u instruktora z listy zatwierdzonych instruktorów nauki jazdy.

Co należy zrobić w dniu egzaminu

- Przeprowadź odpowiedni pojazd na egzamin.
 - Zgodnie z aktualnymi przepisami, dokładne wytyczne określają minimalne wymagania, które pojazd musi spełnić, aby zostać uznany za odpowiedni do wykorzystania podczas egzaminu praktycznego (patrz załącznik 5). Wymagania dotyczące pojazdu będą opisane na zawiadomieniu o terminie egzaminu. Jeżeli jednak masz jakiegokolwiek wątpliwości, wejdź na stronę www.rsa.ie, na której dostępna jest pełna informacja.
- Sprawdź czy Twój pojazd posiada:
 - widoczny aktualny dysk potwierdzający opłacenie podatku drogowego,
 - widoczny dysk przeglądu NCT dla pojazdów, które mają obowiązek przejść państwowy przegląd stanu technicznego (patrz strona 22),
 - odpowiednie tabliczki z literą 'L' z przodu i z tyłu pojazdu, (nie dotyczy kategorii A, A1, M i W), oraz
 - widoczny aktualny dysk potwierdzający opłacenie ubezpieczenia (z wyjątkiem pojazdów kategorii A, A1, M oraz W)
- Sprawdź czy Twój pojazd jest zdalny do jazdy.
- Przyjdź do centrum egzaminacyjnego przynajmniej 10 minut przed planowanym rozpoczęciem egzaminu.
- Należy oddać egzaminatorowi swoje aktualne zezwolenie szkoleniowe lub tymczasowe prawo jazdy. Egzaminator zweryfikuje zezwolenie / tymczasowe prawo jazdy w celu ustalenia czy dokument ten należy do okaziciela, jego ważności oraz czy dotyczy adekwatnej kategorii pojazdów.

Egzamin zostanie odwołany i starcisz wpłaconą opłatę, jeżeli:

- spóźnisz się,
- Twój pojazd nie będzie miał odpowiednich dysków lub tabliczek z literą 'L',
- Twój pojazd nie będzie zdalny do jazdy,
- nie będziesz miał odpowiedniego pojazdu na egzamin (patrz załącznik 5),

Więcej informacji uzyskasz na stronie www.drivingtest.ie.

Egzamin praktyczny na prawo jazdy

Egzamin praktyczny określi czy masz wystarczające umiejętności, aby zostać posiadaczem pełnego prawa jazdy. Zawiera pytania z przepisów drogowych oraz zasad działania Twojego pojazdu, a także ocenę Twoich umiejętności prowadzenia pojazdu w różnych warunkach ruchu.

Egzaminator oceni Twoje umiejętności prowadzenia pojazdu korzystając z formularza oceny egzaminu praktycznego. Pełna wersja tego formularza widnieje w załączniku 6.

Przed podejściem do egzaminu, **powinieneś** uzyskać poziom wiedzy i umiejętności, który przekona egzaminatora, że jesteś uprawniony do stałego prawa jazdy.

Wymagania egzaminacyjne będą ulegać zmianom, aby być na bieżąco, odwiedź stronę www.rsa.ie.

Następująca tabela przedstawia niektóre z ostatnich zmian. Niektóre wymagania odnoszą się do więcej niż jednego rodzaju pojazdu.

JEŻELI PODCHODZISZ DO EGZAMINU MUSISZ WIEDZIEĆ JAK	Samochód Zademonstrować kontrolę techniczną.
Samochód	<ul style="list-style-type: none">• Zademonstrować kontrolę techniczną.• Obsługiwać przyciski sterujące.• Regulować siedzenie, pasy bezpieczeństwa, zagłówek, lusterka oraz jak sprawdzić czy drzwi są zamknięte.
Motocykl	<ul style="list-style-type: none">• Zademonstrować kontrolę techniczną.• Obsługiwać przyciski sterujące.• Schować i wyjąć nóżkę, aby postawić motor.• Wyregulować wyposażenie ochronne (sprzęt ochrony osobistej).• Przesunąć motocykl bez włączania silnika.
Przyczepa	<ul style="list-style-type: none">• Zademonstrować kontrolę techniczną.• Podłączyć i odłączyć przyczepę od pojazdu.• Wycofać do rampy załadowniczej
Samochód ciężarowy	<ul style="list-style-type: none">• Zademonstrować kontrolę techniczną.• Obsługiwać przyciski sterujące.• Korzystać z retardera lub hamulca silnikowego, w który wyposażony jest pojazd.• Wycofać do rampy załadowniczej.
Autobus	<ul style="list-style-type: none">• Zademonstrować kontrolę techniczną.• Obsługiwać przyciski sterujące.• Korzystać z retardera lub hamulca silnikowego, w który wyposażony jest pojazd.• Otworzyć i zamknąć ręcznie wszelkie drzwi obsługiwane normalnie napędem, w które wyposażony jest pojazd.

Przyciski sterujące i kontrola techniczna

Obejmuje obsługę przycisków sterujących, takich jak przyciski sterujące wycieraczkami i spryskiwaczem, ogrzewaniem tylnej szyby, światłami i klimatyzacją, nawiewnikami, tylnymi światłami przeciwmgielnymi, wentylacją i kontrolą temperatury.

Demonstracja kontroli technicznej obejmuje takie elementy jak ciśnienie powietrza w oponach oraz ich stan, olej, paliwo, poziom płynu do spryskiwaczy, chłodziwa, działanie hamulcy (w tym hamulca ręcznego), układu kierowniczego, świateł, kierunkowskazów, reflektorów i klasona.

Formularz oceny egzaminu praktycznego szczegółowo opisuje kontrolę techniczną oraz przyciski sterujące. Zapoznaj się z zawartością formularza oceny egzaminu praktycznego. Patrz załącznik 6.

Od września 2008, motocykliści będą dodatkowo egzaminowani z: kontroli prędkości, kontroli podczas hamowania oraz unikania przeszkód.

Jak długo trwa egzamin

Egzamin na pojazdy kategorii A, A1, B, EB, M i W trwa około 40 minut i ocenia Twoje umiejętności prowadzenia pojazdu na dystansie ośmiu do dziesięciu kilometrów.

Egzamin na pojazdy innych kategorii trwa około 70 minut i ocenia Twoje umiejętności prowadzenia pojazdu na dystansie około 20 kilometrów.

Co się dzieje po skończeniu egzaminu

Jeżeli **zdasz egzamin**, egzaminator da Ci zaświadczenie o zdolności prowadzenia pojazdu. Zaświadczenie jest ważne przez dwa lata i pozwala Ci na złożenie wniosku do lokalnego urzędu ds. podatku drogowego o wydanie stałego prawa jazdy.

Pamiętaj, aby złożyć wniosek w terminie. Jeżeli od zdania egzaminu upłynie więcej niż dwa lata, będziesz musiał przystąpić i zdać egzamin ponownie, aby otrzymać stałe prawo jazdy.

Pamiętaj, że jeżeli przystąpisz do egzaminu w pojeździe automatycznym lub przerobionym, Twoje prawo jazdy będzie ważne tylko na taki sam rodzaj pojazdu.

Jeżeli **nie zdasz egzaminu**, otrzymasz szczegółowy raport na temat błędów, które pojawiły się w czasie egzaminu. Podczas przygotowań do następnego egzaminu, zwracaj szczególną uwagę na te błędy jednocześnie pracując nad innymi aspektami swojej jazdy.

Co robić, jeżeli nie jesteś zadowolony z wyniku egzaminu

Jeżeli nie zdasz egzaminu, ale uważasz, że to zła decyzja, możesz odwołać się od decyzji egzaminatora do sądu rejonowego. Sąd rejonowy może odrzucić odwołanie lub, jeżeli uzna że egzamin nie został przeprowadzony prawidłowo, nakazać Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Drogowego, abyś został bezpłatnie przeegzaminowany ponownie.

Więcej informacji na temat praktycznego egzaminu na prawo jazdy uzyskasz czytając broszurę pt. *Przygotowując się do egzaminu praktycznego* (ang. Preparing for your Driving Test). Jest ona dostępna na stronie www.rsa.ie.

Część 4:

Bezpieczeństwo pojazdu

Prawo określa standardy odnośnie stanu Twojego pojazdu. **Musisz** znać te standardy i zapewnić, aby Twój pojazd odpowiadał wymaganiam prawnym. W tej części znajdziesz podstawowe informacje na ten temat. Szczegółowe informacje na temat badania stanu pojazdu otrzymasz odwiedzając stronę www.ncts.ie lub dzwoniąc pod numer 1890 927 977 (koszt połączenia lokalnego, 9.00-16.00).

Jako kierowca **musisz** zapewnić, że Twój pojazd jest w dobrym stanie. **Musisz** zapewnić regularne kontrole układu kierowniczego, hamulcy, lamp tylnych i przednich, reflektorów, lusterkek wstecznych, pasów bezpieczeństwa, prędkościomierza, opon, wycieraczek, klaksona i tłumika.

PAMIĘTAJ

Prowadzenie pojazdu zagrażającemu bezpieczeństwu w miejscu publicznym jest poważnym wykroczeniem.

Pojazdy mechaniczne **muszą** być poddane badaniu dopuszczenia do ruchu. W tej części znajdziesz minimalne standardy wymagane od Twojego pojazdu. **Powinieneś** regularnie sprawdzać następujące elementy:

Opony

Głębokość bieżnika: Nie pozwól, aby opony zbyt szybko się zużyły. Większość pojazdów **musi** mieć minimalną głębokość bieżnika nie mniejszą niż 1,6mm na głównym bieżnikowaniu. W przypadku motocykli i pojazdów zabytkowych, minimalna głębokość bieżnika wynosi 1mm. Jednak pamiętaj o wymianie opon zanim zużyją się do tego stopnia.

Ciśnienie: Regularnie sprawdzaj ciśnienie w każdej oponie, także w kole zapasowym zwracając specjalną uwagę na zalecany poziom ciśnienia.

Sprawdzanie usterek: Regularnie oglądaj opony w poszukiwaniu przecięć, pęknięć i wybrzuszeń, które mogą prowadzić do niespodziewanego “złapania gumy”.

Wymiana opon: Kupuj opony na wymianę u renomowanego dileru i nie zakładaj opon radialnych i diagonalnych w jednej osi.

Koła zapasowe tymczasowe (oszczędzają miejsce): Używaj tego rodzaju opon tylko po to, aby dokończyć podróż lub dojechać do dileru opon. Nie jedź szybko i nie przekraczaj zalecanej prędkości wybitej na oponie.

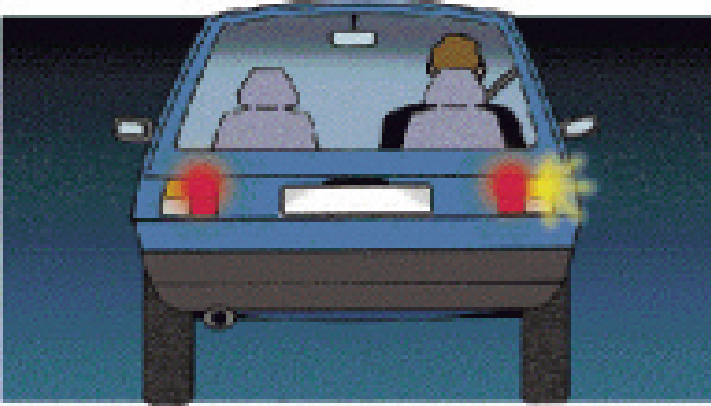
Światła i reflektory

Pojazdy mechaniczne (z wyjątkiem motocykli i pojazdów elektrycznych o maksymalnej prędkości 38km/h) **muszą** posiadać następujące światła i reflektory.

Z przodu:

- Dwa światła przednie (białe lub żółte)
- Dwa białe światła pozycyjne
- Kierunkowskazy (wyłącznie pomarańczowe)

Z tyłu:

- Dwa tylne czerwone światła
- Dwa czerwone światła stopu
- Dwa czerwone reflektory
- Oświetlenie tablicy rejestracyjnej
- Kierunkowskazy (wyłącznie pomarańczowe)

PAMIĘTAJ

Światła, reflektory, oświetlenie tablicy rejestracyjnej i kierunkowskazy są skuteczne tylko jeżeli utrzymujesz je w czystości i dobrym stanie.

Pamiętaj:

- **Musisz** używać światel przeciwmgielnych, ale tylko podczas gęstej mgły lub opadów śniegu. Wyłącz je podczas dobrej widoczności, ponieważ mogą razić i oślepiac innych kierowców.
- Możesz zamontować dodatkowe wyższe światło stopu, ale mocowanie innych dodatkowych światel jest ograniczane przez prawo.

Część 16, 17 i 20 opisują wymagane oświetlenie dla motocykli, rowerów i pojazdów konnych.

Zmieniając wygląd swojego pojazdu na przykład poprzez montowanie reflektorów, orurowania lub ozdób, miej na uwadze bezpieczeństwo innych użytkowników dróg, w szczególności tych bardziej narażonych na niebezpieczeństwa, czyli na przykład rowerzystów i pieszych. **Nie możesz** zakładać migających niebieskich lub czerwonych świateł, które są zarezerwowane wyłącznie dla policji, karettek pogotowia i innych pojazdów uprzywilejowanych. Szczegóły na stronie www.transport.ie.

Nie powinieneś dokonywać żadnych technicznych modyfikacji swojego pojazdu bez uprzedniego kontaktu z profesjonalistą, ponieważ takie modyfikacje mogą wiązać się z konsekwencjami prawnymi i wpływać na bezpieczeństwo pojazdu. **Powinieneś** także poinformować swoje towarzystwo ubezpieczeniowe o wszelkich modyfikacjach, ponieważ mogą one unieważnić Twoją polisę ubezpieczeniową.

Przednia szyba

Rodzaje przednich szyb: Przednia szyba pojazdów mechanicznych rejestrowanych od stycznia 1986 roku **musi** być zrobiona ze szkła laminowanego. Taka szyba **musi** być użyta podczas wymiany uszkodzonych szyb przednich starszych pojazdów.

Wycieraczki przednie: Utrzymuj wycieraczki przednie i ich pióra w dobrym stanie i często dolewaj płynu do spryskiwaczy.

Dobra widoczność: Utrzymuj przednią szybę i okna w czystości i porządku, abyś dobrze widział drogę i innych jej użytkowników.

Lusterka

Twój pojazd **musi** być wyposażony w lusterka, abyś zawsze wiedział co się dzieje za Tobą i po bokach. Samochody ciężarowe i autobusy **powinny** mieć lusterka typu "cyclops" i "lusterka szerokokątne", aby wyeliminować martwy punkt oraz chronić pieszych i rowerzystów znajdujących się z przodu i po bokach pojazdu.

Kiedy korzystać z lusterek: **Musisz** korzystać z lusterek pojazdu zanim ruszysz, zmienisz pas, wyprzedzisz, zwolnisz, skręcisz lub otworzysz drzwi. **Powinieneś** regularnie spoglądać w lusterka podczas jazdy.

Dobra widoczność: Tak samo jak w przypadku świateł i reflektorów, lusterka także **musisz** utrzymywać w czystości, dobrym stanie i odpowiednim ustawieniu, aby skutecznie spełniały swoją rolę.

Pasy bezpieczeństwa

Musisz zapinać pasy bezpieczeństwa. Jedyne wyjątki to:

- osoby, które mają pas dla niepełnosprawnych,
- osoby, które mają zaświadczenie od lekarza, że z powodów medycznych nie powinny zapinać pasów bezpieczeństwa,
- instruktorzy nauki jazdy lub egzaminatorzy podczas lekcji lub egzaminu i
- policja lub członkowie sił obronnych podczas wykonywania obowiązków służbowych.

PAMIĘTAJ

Brak zapiętych pasów bezpieczeństwa to przestępstwo. Brak pasa, brak wymówki.

Systemy mocowania dla dzieci

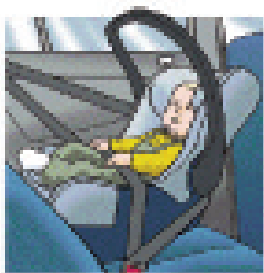
Pasy bezpieczeństwa są zaprojektowane głównie dla dorosłych i starszych dzieci. Prawo na temat bezpieczeństwa dzieci nakazuje, aby wszystkie dzieci miały podczas jazdy odpowiedni fotelik, siedzenie podwyższające lub poduszkę podwyższającą. Mniejsze dzieci poniżej 150 centymetrów wzrostu i 36 kilogramów wagi **muszą** być przypięte do odpowiedniego systemu mocowania dla dzieci podczas jazdy w samochodzie osobowym lub pojeździe dostawczym. Przykłady odpowiednich systemów mocowania to foteliki dla niemowląt i siedzenia podwyższające.

Musisz stosować się do poniższych zasad:

- Jeżeli pojazd posiada pasy bezpieczeństwa, **musisz** z niego skorzystać.
- Dzieci poniżej 3 roku życia **nie mogą** podróżować w samochodzie lub pojeździe dostawczym (z wyjątkiem taksówek), o ile nie mają odpowiedniego fotelika.
- Dzieci powyżej 3 roku życia lub te, które mają poniżej 150cm wzrostu i 36 kilogramów wagi (tj. zwykle dzieci do 11,5 lat) **muszą** korzystać z odpowiedniego fotelika lub poduszki podwyższającej podczas jazdy samochodem lub pojazdem dostawczym.
- Dzieci powyżej 3 roku życia **muszą** podróżować na tylnym siedzeniu w pojazdach, które nie są wyposażone w pasy bezpieczeństwa.

- Fotelik dziecięcy montowany tyłem do kierunku jazdy **nie może** być używany na przednim siedzeniu samochodów wyposażonych w działającą poduszkę powietrzną.
- Fotelik samochodowy dla dziecka **musi** spełniać standardy Unii Europejskiej lub Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ.
- Zawsze sprawdź czy pasażerowie poniżej 17 roku życia korzystają z odpowiedniego fotelika, siedzenia podwyższającego, poduszki podwyższającej lub pasów bezpieczeństwa. Każdego kierowca ponosi za to prawną odpowiedzialność.

Nigdy nie umieszczaj fotelika montowanego tyłem do kierunku jazdy na przednim siedzeniu jeżeli samochód ma poduszkę powietrzną pasażera.

Foteliki mocowane tyłem do kierunku jazdy

Waga: dla dzieci do 13 kg (29 funtów)

Przybliżony przedział wiekowy: od urodzenia do 12-15 miesięcy

Foteliki mocowane przodem do kierunku jazdy

Waga: 9-18kg (20-40 funtów)

Przybliżony przedział wiekowy: 9 miesięcy do 4 lat

Siedzenie podwyższające

Waga: 15-23kg (33-55 funtów)

Przybliżony przedział wiekowy: 4-6 lat

Poduszka podwyższająca

Waga: 22-36kg (48-79 funtów)

Przybliżony przedział wiekowy: 6-12 lat

Odpowiednie zapięcie dziecka w foteliku może zmniejszyć obrażenia o 90-95% dla fotelików zwróconych tyłem do kierunku jazdy i o 60% dla fotelików zwróconych przodem do kierunku jazdy*.

* Źródło: AA Motoring Trust

O czym należy pamiętać używając systemów mocowania dla dzieci

- Korzystaj z odpowiedniego fotelika dla Twojego dziecka.
- Korzystaj z fotelika podczas każdej podróży, niezależnie od długości.
- W przypadku małych dzieci, wybierz fotelik, który:
 - posiada znak E (który oznacza, że spełnia wymogi regulacji prawnej 44 03 Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ),
 - jest odpowiedni do wagi i wzrostu dziecka, oraz
 - jest odpowiedni do Twojego rodzaju samochodu.
- Najlepiej nie kupować i nie korzystać z używanego fotelika.
- Odpowiednio zamocuj fotelik, zgodnie z instrukcją producenta. Bezpieczniej jest zamocować fotelik na tylnym siedzeniu samochodu.

Zaleca się kupowanie fotelików tylko u producentów, którzy sprawdzają czy dany fotelik jest dla Ciebie odpowiedni. Upewnij się, że fotelik jest odpowiedni dla Twojego dziecka i samochodu. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.rsa.ie.

Systemy mocowanie dla pasażerów poniżej 17 roku życia

Zgodnie z prawem, kierowca samochodu osobowego lub dostawczego jest odpowiedzialny za to, aby pasażerowie poniżej 17 roku życia mieli zapięte pasy bezpieczeństwa lub inny odpowiedni system mocujący dla dzieci. Możesz dostać do 4 punktów karnych jeżeli Twój pasażerowie z tej grupy wiekowej nie mają zapiętych pasów lub systemu mocującego.

Jeżeli chciałbyś otrzymać więcej informacji, możesz otrzymać broszurę i DVD pt. Bezpieczeństwo Dziecka w Samochodzie (ang. *Child Safety in Cars*) z Urzędu ds. Bezpieczeństwa Drogowego. Tel. (koszt połączenia lokalnego): 1890 50 60 80.

Bagażniki dachowe

Jeżeli korzystasz z bagażnika dachowego, **musisz**:

- zabezpieczenie zamocować go na pojeździe,
- upewnić się, że ładunek nie zasłania widoczności w żadnym kierunku,
- nigdy nie przekraczać jego ładowności,
- nigdy nie umieszczać ładunku w taki sposób, który zagraża jego spadnięciem, oraz
- nigdy nie mocować bagażnika sposobem, który może spowodować utratę stabilności pojazdu.

Dla pewności, **powinieneś** sprawdzić przed odjazdem czy bagażnik dachowy jest poprawnie zamontowany, a ładunek całkowicie zabezpieczony. Należy to także sprawdzić jeżeli używasz tylnego lub dachowego bagażnika rowerowego.

Tablice rejestracyjne pojazdu

Prawo określa, w jaki sposób **muszą** wyglądać tablice rejestracyjne. Poniższe dwa schematy pokazują jedyne możliwe rodzaje tablic dla pojazdów zarejestrowanych w Irlandii po 1 stycznia 1991.

Schemat 1:

Schemat 2:

Tablice rejestracyjne **muszą** być czyste i czytelne. Wszystkie liczby i litery **muszą** być napisane czarnym prostym pismem na wyraźnym białym odbłaskowym tle. Nie **powinno** się używać kursywy ani cieniowania. **Nie możesz** modyfikować tablic rejestracyjnych.

Jeżeli chciałbyś otrzymać więcej informacji na temat tablic rejestracyjnych, na poniższej stronie urzędu skarbowego znajduje się broszura na ten temat: www.revenue.ie/leaflets/carplate.pdf.

Inne obowiązki dotyczące bezpieczeństwa

Jako kierowca, masz kilka innych obowiązków wobec swoich pasażerów.

Dzieci w pojazdach mechanicznych

Nie możesz zostawiać niemowląt lub małych dzieci samych w pojeździe mechanicznym, nawet jeżeli opuszczasz pojazd na krótko. Dzieci może spotkać wiele niebezpieczeństw, na przykład:

- wybuch pożaru,
- trudności z oddychaniem w ciepłe dni (jeżeli wszystkie okna są zamknięte), oraz
- mogą zostać przycięte szybą elektryczną, co może spowodować poważne obrażenia lub śmierć.

Zwierzęta w pojazdach mechanicznych

Nigdy **nie powinieneś** zostawiać zwierząt samych w pojazdach. Jest to okrutne i niebezpieczne, może powodować obrażenia u zwierzęcia i/lub uszkodzenia pojazdu.

Korzystanie z telefonu komórkowego

Nie możesz korzystać z telefonu komórkowego trzymanego w ręce gdy prowadzisz pojazd lub jedziesz motocyklem. Jest to wykroczenie, za które możesz dostać do 4 punktów karnych. Rowerzyści nigdy **nie powinni** korzystać z telefonu komórkowego podczas jazdy, a piesi **powinni** zachować ostrożność podczas rozmowy przez telefon.

Urządzenia przenośne

Jako użytkownik drogi, **powinieneś** unikać korzystania z urządzeń przenośnych przez słuchawki. Urządzenia te, na przykład przenośne radia i odtwarzacze MP3 mogą Cię rozpraszać i stwarzać niebezpieczeństwo podczas jazdy lub przechodzenia przez ulicę.

W szczególności rowerzyści **powinni** unikać tych urządzeń, ponieważ podczas jazdy polegają w dużej mierze na swoim słuchu.

Jeżeli korzystasz z urządzeń przenośnych lub samochodowych, odtwarzaj muzykę na tyle cicho, abyś mógł bez problemu usłyszeć karetkę na sygnale lub klakson.

Część 5:

Dobre praktyki kierowcy

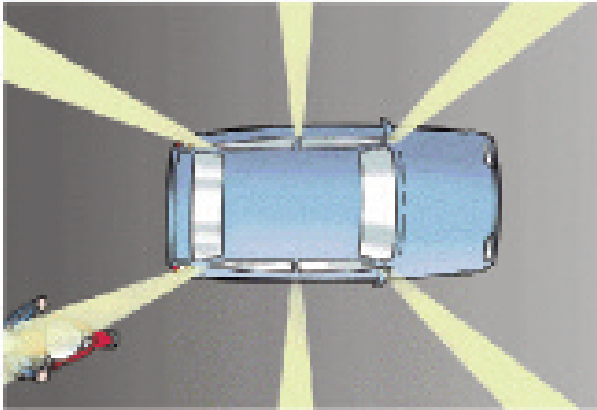
Część ta opisuje w jaki sposób wykonywać najpopularniejsze manewry bezpiecznie i biorąc pod uwagę innych użytkowników dróg. Skupiliśmy się na:

- ruszaniu z miejsca
- ustawieniu na drodze,
- zmianie pasa,
- wyprzedzaniu,
- cofaniu,
- zawracaniu,
- zwalnianiu i zatrzymaniu się,
- holowaniu,
- światłach nawigacyjnych używanych w ciągu dnia,
- jeździe nocą, oraz
- używaniu klaksona.

Ruszanie z miejsca

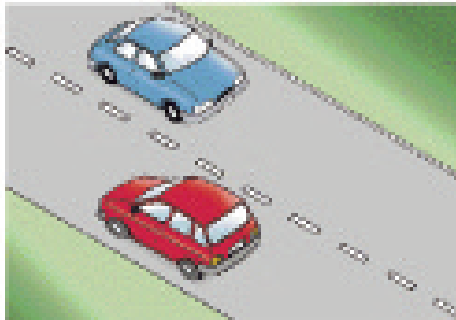
- Zanim włączysz silnik, sprawdź czy:
 - lusterka są czyste i odpowiednio ustawione,
 - wszystkie drzwi, maska i bagażnik są zamknięte,
 - wszystkie pasy bezpieczeństwa (Twoje i Twoich pasażerów z przodu i z tyłu) są zapięte, oraz
 - Twoje siedzenie i zagłówek są odpowiednio ustawione.
- Kiedy jesteś gotowy do ruszenia z miejsca, zasygnalizuj swój zamiar włączenia się do ruchu.

- Ruszając z krawężnika **musisz** ustąpić pierwszeństwa innym samochodom i pieszym.
- Kiedy droga jest wolna, włącz się do ruchu i dostosuj swoją prędkość do normalnego strumienia ruchu drogowego.
- Zawsze patrz w lusterka, ale pamiętaj o martwych punktach, więc także odwracaj się przez ramię. Samochody i piesi mogą przejeżdżać lub przechodzić za Twoim pojazdem. Ruszając z miejsca, sprawdź martwe punkty obracając się naokoło.

Twoje ustawienie na drodze

Upewnij się, że jedziesz wystarczająco blisko lewej strony, aby inne samochody mogły bezpiecznie ominąć lub wyminąć Cię z prawej strony, ale też nie zbyt blisko lewej, aby nie wjeżdżać na ścieżkę rowerową ani nie blokować lub narażać rowerzystów lub pieszych.

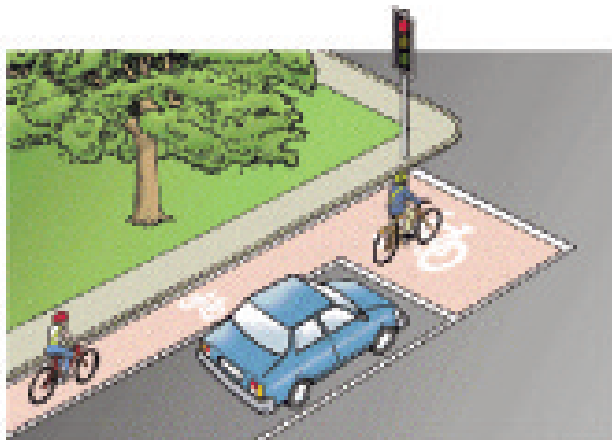

Co zrobić gdy musisz zmienić swoje ustawienie na drodze

- Jeżeli wyprzedzasz, skręcasz w prawo lub mijasz pieszych, rowerzystów, jeźdźców konnych, innych użytkowników drogi lub zaparkowane pojazdy, upewnij się, że wykonanie takiego manewru jest bezpieczne.
- Zawsze sprawdzaj w lusterku czy z prawej strony nie nadjeżdżają żadne pojazdy lub czy nikt nie wyprzedza Cię z tyłu. Nie zapomnij sprawdzić martwych punktów.
- Włącz kierunkowskaz, aby w porę powiadomić innych użytkowników o swoim zamiarze i kontynuuj manewr.

Ostrożność w pobliżu autobusów i pieszych

Powinieneś pozwolić autobusom z powrotem włączyć się do ruchu po tym jak wysiedli i wsiedli do niego pasażerowie. Szczególnie uważaj na wsiadających i wysiadających z autobusu pasażerów, dzieci w pobliżu szkoły, a przejeżdżając koło szkoły zawsze bądź przygotowany na to, aby się zatrzymać.

Ostrożność w pobliżu rowerzystów

Jeżeli znajdujesz się na skrzyżowaniu, na którym linia stopu dla rowerzystów znajduje się przed linią dla samochodów, **powinieneś** pozwolić rowerzyście na przejechanie przed Twój pojazd.

Podczas skrętu w lewo, wszyscy kierowcy, a w szczególności kierowcy ciężarówek muszą uważać na jadących prosto lub skręcających rowerzystów i motocyklistów.

Podczas skrętu w lewo, uważaj na rowerzystów i motorowerzystów jadących blisko krawężnika przed Tobą lub nadjeżdżających z Twojej lewej strony. Nie wyprzedzaj rowerzysty zbliżając się do skrzyżowania jeżeli skręcasz w lewo - rowerzysta może kontynuować jazdę prosto.

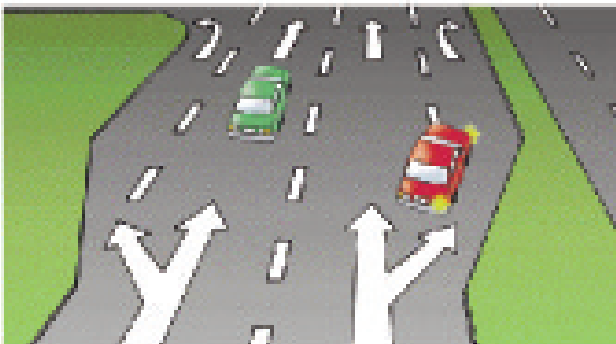
Powinieneś zachować większą odległość wyprzedzając rowerzystę, ponieważ może się zdarzyć, że będzie on musiał ominąć nierówną nawierzchnię lub przeszkodę. Jest to szczególnie ważne w deszczową i wietrzną pogodę.

Zmiana pasa

Nie zmieniaj pasa bez dobrego powodu ku temu.

Musisz ustąpić pierwszeństwa pojazdom, które już znajdują się na pasie, na który chcesz wjechać.

Jak bezpiecznie zmieniać pas

- Jeżeli masz dobry powód, aby zmienić pas, skorzystaj z lusterek i sprawdź dużo wcześniej czy droga jest wolna. Aby sprawdzić martwe punkty, gdy jedziesz z dużą prędkością, szybko rozejrzyj się na boki, aby sprawdzić ustawienie pojazdu, który mógł już zniknąć Ci z lusterka.
- Zasygnalizuj swój zamiar i zmień pas, gdy droga jest wolna, a wykonanie takiego manewru bezpieczne.
- Kiedy jedziesz danym pasem i zbliżasz się do skrzyżowania, przestrzegaj znaków drogowych lub oznakowania drogi (zwykle strzałki), które wskazuje kierunek, w jakim **muszą** jechać pojazdy z danego pasa.

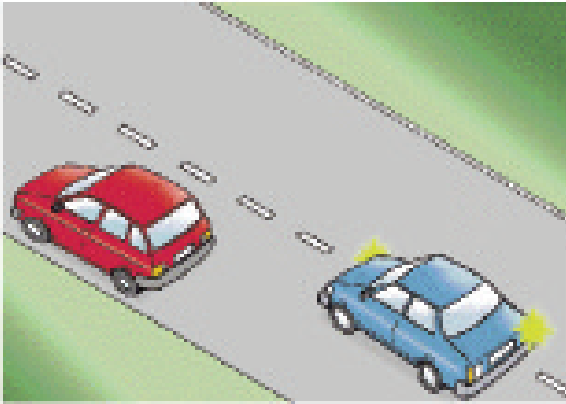
Wyprzedzanie

Wyprzedzaj tylko gdy jest to bezpieczne dla Ciebie i innych. Zwracaj szczególną ostrożność na elementy, które mogą utrudniać widoczność drogi przed Tobą, takie jak pagórki, pochylenia terenu, zakręty, mosty, zwężenia dróg lub przejścia dla pieszych. Zwracaj uwagę na przepisy określone na znakach drogowych i oznakowaniu dróg (biała linia ciągła, przerywana, pojedyncza, podwójna), które zostały opisane w części 6.

Jak bezpiecznie wyprzedzać

- Upewnij się, że droga przed Tobą jest wolna na tyle, abyś miał wystarczającą odległość, która pozwoli Ci na wyprzedzenie oraz powrót na swoją stronę drogi bez potrzeby zmuszania innych użytkowników drogi do zjechania na bok, aby Cię ominąć.
- Nigdy nie jedź bezpośrednio za pojazdem, który wyprzedza.
- Ustąp pierwszeństwa szybszym pojazdom, które zaczęły Cię już wyprzedzać z tyłu.
- Przed manewrem wyprzedzania, sprawdź czy droga jest wolna, sprawdź lusterka i martwe punkty, aby upewnić się, że inny pojazd nie zbliża się z tyłu. Włącz kierunkowskaz z wyprzedzeniem, przejedź na drugi pas kiedy będzie to bezpieczne, przyspiesz i bezzwłocznie wyprzedź drugi pojazd.
- Kiedy już oddalisz się od wymijanego pojazdu, spójrz w lusterko, włącz kierunkowskaz i stopniowo zjedź na swój pas upewniając się, że nie zajeżdżasz drogi pojazdowi, który właśnie minąłeś.

- Zachowaj dodatkową ostrożność przy wyprzedzaniu pojazdu oznaczonego znakiem 'LONG VEHICLE' (długi pojazd). Oznacza on, że pojazd ma przynajmniej 13 metrów długości i będziesz potrzebował dużej odległości, aby go ominąć i bezpiecznie powrócić na lewą stronę jezdni.
- **Nie możesz** przekraczać ograniczenia prędkości, nawet podczas wyprzedzania.

PAMIĘTAJ

Zwykle **musisz** wyprzedzać z prawej strony. Jednak w sytuacjach wymienionych poniżej dozwolone jest wyprzedzanie z lewej.

Możesz wyprzedzić z lewej strony, gdy

- Chcesz jechać prosto, a kierowca przed Tobą zjechał na bok i włączył kierunkowskaz sygnalizując, że chce skręcić w prawo.
- Sygnalizujesz, zamiar skrętu w lewo.
- Pojazdy na obu pasach poruszają się wolno, a pojazdy na lewym pasie poruszają się szybciej niż pojazdy na pasie prawym.

Nie możesz wyprzedzać gdy

- Jesteś na lub w pobliżu przejścia dla pieszych, niezależnie od rodzaju przejścia.
- Zabrania tego znak drogowy lub oznakowanie drogi.
- Zbliżasz się do skrzyżowania.
- Zbliżasz się do zakrętu, skrzyżowania drogi, pochylenia terenu, mostu łukowego, szczytu wzgórza lub wąskiej ulicy.
- Jesteś na lewym pasie drogi dwujezdniowej lub autostrady, kiedy ruch odbywa się z normalną szybkością.

Co robić, gdy ktoś Cię wyprzedza

- Nie zmieniaj prędkości.
- Trzymaj się tak blisko lewej strony na ile pozwala bezpieczeństwo.
- Nie przyspieszaj.
- Zachowaj ostrożność, w razie gdyby pojazd wyprzedzający nagle wjechał przed Ciebie.

Cofanie

Jak bezpiecznie cofać

- Rozejrzyj się uważnie dookoła, przed siebie, za siebie, przez oba ramiona i spojrz w lusterka, aby upewnić się czy nie ma w pobliżu pieszych lub innych pojazdów.
- Bądź szczególnie ostrożny w miejscach, gdzie mogą zbierać się małe dzieci, na przykład w pobliżu szkół, na placach zabaw, drogach wewnętrznych, parkingach lub na swoim własnym podjeździe.
- Jeżeli masz ograniczoną widoczność, poproś o pomoc przy cofaniu. Ustąp pierwszeństwa innym pojazdom lub pieszym.
- Podczas cofania z drogi głównej na podporządkowaną, poczekaj na bezpieczny moment, wycofaj wolno w boczną drogę, na tyle daleko abyś mógł przyjąć prawidłowe ustawienie po lewej stronie drogi

podczas ponownego włączenia się do ruchu na głównej drodze.

- Bądź szczególnie ostrożny podczas cofania w ciemności.
- Jeżeli masz wątpliwości, wysiądź z pojazdu i sprawdź okolicę.
- **Nie możesz** cofać z drogi podporządkowanej na główną, ponieważ jest to niebezpieczne.

Zawracanie

Powinieneś zawracać tylko kiedy warunki na drodze pozwalają na całkowicie bezpieczne wykonanie takiego manewru.

- Sprawdź czy nie ma znaków lub oznakowania dróg, które zabraniają zawracania, na przykład ciągłej białej linii na środku drogi.
- Sprawdź czy droga nie jest jednokierunkowa.
- Znajdź bezpieczne miejsce, z którego wyraźnie możesz widzieć wszystkie kierunki.
- Ustąp pierwszeństwa innym użytkownikom drogi.
- Uważaj na rowerzystów i motocyklistów.
- Nie zatrzymuj pieszych ani nie uniemożliwiaj im bezpiecznego przejścia przez ulicę.
- Upewnij się, że masz wystarczająco miejsca, aby zakończyć manewr bezpiecznie i bez przeszkód.

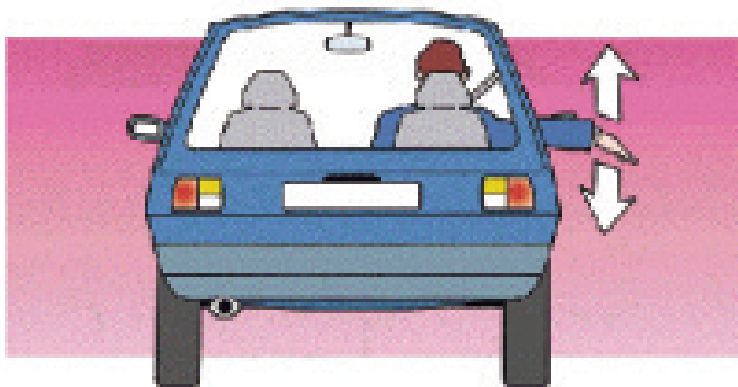

Zakaz zawracania

(Zasady/wytyczne dotyczące zawracania, patrz część 9)

Zwalnianie lub zatrzymywanie się na poboczu

- Sprawdź w lusterkach, aby upewnić się, że możesz bezpiecznie zwolnić i zatrzymać się.
- Zasygnalizuj zamiar zmiany kierunku jazdy i zjedź na bok.
- Zasygnalizuj zamiar zwolnienia za pomocą świateł stopu lub przez poruszenie prawą ręką w górę i w dół przez okno pojazdu (patrz poniżej), jeżeli wydaje Ci się, że Twoje światła stopu nie działają.

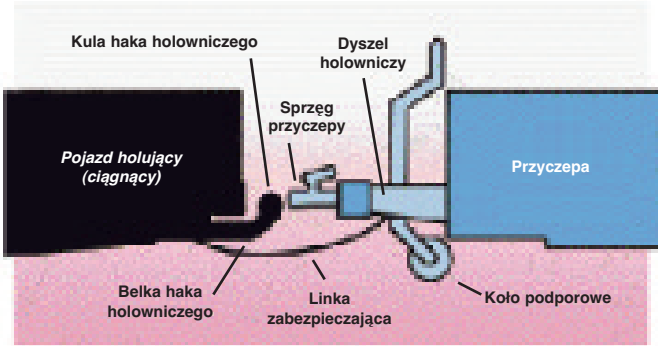

- Skorzystaj z zatoczki, jeżeli to możliwe lub zjedź na bok i zatrzymaj się blisko lewej krawędzi jezdni.

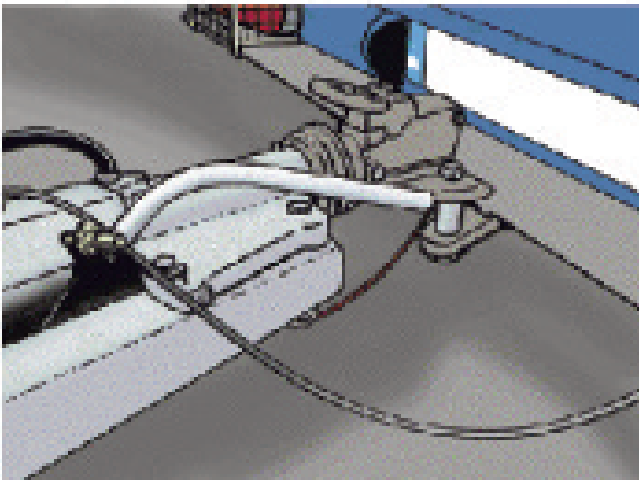
Holowanie

Jeżeli holujesz inny pojazd lub przyczepę (w tym przyczepę podłodziową lub kempingową) pamiętaj o następujących punktach.

- Upewnij się, że belka haka holowniczego lub inne urządzenie holujące jest wystarczająco silne i bezpieczne przyczepione, aby nie złamało się lub odłączyło podczas użycia.
- Upewnij się, że linka zabezpieczająca do przyczepy jest na swoim miejscu i że jest zabezpieczona.

- Nie przekraczaj odległości 4,5 metra (ok. 15 stóp) między pojazdami lub pojazdem a przyczepą.
- Jeżeli między pojazdami jest więcej niż 1,5 metra, skorzystaj z urządzeń ostrzegawczych, takich jak na przykład biała flaga o wielkości przynajmniej 30 centymetrów kwadratowych, aby zwrócić uwagę na belkę haka holowniczego.
- Podczas holowania pojazdu, który posiada swoją własną przekładnię kierowniczą, upewnij się, że w pojeździe holowanym zostanie ktoś, kto zajmie się kierowaniem.

- Podczas holowania, osoba, która kieruje pojazdem holowanym **musi** posiadać prawo jazdy na tę samą kategorię pojazdu.
- Upewnij się, że przyczepa wyposażona jest w hamulce, jeżeli jej całkowita masa przekracza 750kg lub połowę rzeczywistej masy całkowitej pojazdu ciągnącego (którakolwiek wartość jest niższa).
- Połączenie pojazdów lub pojazd przegubowy, których długość przekracza 13 metrów **muszą** posiadać znak lub znaki 'LONG VEHICLE' (długi pojazd) z tyłu ostatniej przyczepy.
- Pamiętaj o oznaczeniu czerwoną flagą lub tablicą (w ciągu dnia) wszelkich ładunków, które wystają ponad 1 metr z tyłu przyczepy. Jeżeli holujesz tego typu ładunek w nocy, oznacz go czerwonym reflektorem lub czerwonymi światłami.
- Jeżeli ładunek wystaje z boku i holujesz go w nocy, oznacz go białym światłem lub światłami z przodu i czerwonymi światłami z tyłu.

Jazda nocą

Upewnij się, że Twoje światła, kierunkowskazy, reflektory i oświetlenie tablicy rejestracyjnej są czyste i w dobrym stanie, abyś przez cały czas mógł dobrze widzieć, a także być widoczny dla innych. Czysta szyba przednia jest także ważna podczas jazdy nocą.

Jedź z taką prędkością, która pozwoli Ci na zatrzymanie się na dystansie, który oświetlają Twoje światła. Zakładając, że warunki na drodze są dobre, na nieoświetlonej drodze światła przednie typowego samochodu umożliwiają widoczność drogi na odległość 100 metrów. Światła mijania (tzw. światła krótkie) umożliwiają widoczność na odległość 30 metrów, a samochód jadący z prędkością 100km/h przejedzie taką odległość mniej więcej w sekundę.

Utrzymuj światła przednie odpowiednio wypoziomowane. Jeżeli nie będą odpowiednio wypoziomowane, mogą razić samochody nadjeżdżające z przeciwnej strony, nawet jeżeli przełączysz je na krótkie.

Nawet z najlepszymi światłami, w nocy widzisz mniej niż w dzień. W ciemności bardzo trudno jest zauważyć pieszych i nieoświetlone rowery, szczególnie jeżeli widzisz światła samochodów nadjeżdżających z przeciwka.

Kiedy korzystać ze świateł przednich:

Jeżeli warunki wymagają użycia świateł przednich do bezpiecznej jazdy, **musisz** je włączyć. Nocą używaj świateł krótkich lub długich, w zależności od okoliczności. Jeżeli nie jesteś pewien czy należy włączyć światła, lepiej to zrobić. Upewnij się, że działają czerwone światła i oświetlenie tablicy rejestracyjnej z tyłu Twojego pojazdu.

● Korzystaj ze **świateł krótkich**:

- zaraz po rozpoczęciu (zmrók) i przed zakończeniem (świt) okresu jazdy z obowiązkowo włączonymi światłami mijania,
- tak długo jak są Ci potrzebne, aby dobrze widzieć,
- kiedy zatrzymujesz się w ruchu ulicznym,
- kiedy przejeżdżasz w pobliżu innych samochodów,
- w obszarach zabudowanych, gdy oświetlenie uliczne jest dobre,
- na całkowicie oświetlonych drogach poza terenem zabudowanym,
- kiedy jedziesz za innym pojazdem,
- podczas jazdy w gęstej mgle, podczas opadów śniegu lub obfitych opadów,
- o zmierzchu, oraz
- ogólnie rzecz biorąc, aby uniknąć narażania na niedogodność

innych pojazdów.

Dobłą praktyką jest korzystanie ze świateł mijania/świateł krótkich, jeżeli samochód jest w nie wyposażony, zamiast używania jedynie świateł pozycyjnych na obszarach zabudowanych, na których jest dobre oświetlenie uliczne.

- Korzystaj ze **świateł długich** w sytuacjach, miejscach i porach nie wymienionych powyżej.
- Używaj **świateł przeciwmgielnych** tylko podczas gęstej mgły lub opadów śniegu. **Musisz** je wyłączyć we wszystkich pozostałych sytuacjach.

Co robić, jeżeli zostałeś oślepiony światłami innego pojazdu

- Zwolnij i zatrzymaj się, jeżeli to konieczne.
- Zawsze wypatruj pieszych lub rowerzystów po swojej stronie drogi.
- Jeżeli oślepia Cię pojazd nadjeżdżający z przeciwka, unikaj jego świateł patrząc w kierunku brzoju (krawędzi Twojej strony drogi) dopóki pojazd nie przejedzie. Jeżeli oślepia Cię pojazd jadący z tyłu, którego światła odbijają się w lusterku, przełącz lusterko na tryb jazdy nocnej.

Ostrożna jazda za innymi pojazdami

Część 8 opisuje znaczenie utrzymywania bezpiecznej odległości za pojazdami przed Tobą. W szczególności unikaj jazdy w zasięgu świateł tylnych pojazdu jadącego przed Tobą. Daje to fałszywe poczucie bezpieczeństwa i może skłonić Cię do jazdy zbyt blisko lub zbyt szybko, albo jedno i drugie.

Klakson

Korzystaj z klaksonu, tylko aby:

- ostrzec innych użytkowników drogi przed zbliżającym się niebezpieczeństwem, albo
- uświadomić ich o swojej obecności ze względów bezpieczeństwa, kiedy jest to uzasadnione.

Pamiętaj, że klakson nie daje Ci pierwszeństwa.

Nie używaj klaksonu na obszarze zabudowanym między 23.30 a 7.00, chyba że na drodze wystąpiła sytuacja awaryjna.

Część 6:

Znaki drogowe oraz oznakowanie dróg

Musisz wiedzieć, co oznaczają poszczególne znaki drogowe i oznakowania dróg przed wyjazdem na drogi publiczne. Część ta skupia się na znakach, które jako kierowca napotkasz najczęściej. Części 21 do 25 opisują grupę najważniejszych znaków używanych obecnie na irlandzkich drogach.

Musisz znać i rozumieć te znaki, a także odpowiednio reagować, gdy zobaczysz je na drodze.

Znaki drogowe i oznakowania dróg dzielą się na trzy ogólne kategorie:

- Znaki nakazu,
- Znaki ostrzegawcze, oraz
- Znaki informacyjne.

Czasami znaki z różnych kategorii występują razem, aby poprawić bezpieczeństwo na drogach.

Innych rodzajów znaków używa się na pasach dla autobusów i rowerów, na autostradach, przejazdach kolejowych i mostach. Istnieje także specjalna grupa znaków ostrzegawczych używana podczas robót drogowych. Opisane są one na końcu tej części.

Znaki nakazu

Mówią o tym, co **musisz** zrobić zgodnie z prawem drogowym. Dlatego **muszą** przestrzagać ich wszyscy użytkownicy dróg. Znaki nakazu dzielimy na kilka grup:

- Znaki pionowe,
- Oznakowanie dróg oraz
- Sygnały świetlne.

Część ta skupia się na pionowych znakach nakazu oraz oznakowaniu dróg. Część 7 omawia szczegółowo sygnały świetlne.

Znaki pionowe

Jak wyglądają.

Zwykle przybierają dwie formy. Mogą być okrągłe, ośmiokątne, trójkątne lub prostokątne, tak jak pokazują to poniższe przykłady.

- białe tło z czerwonym obramowaniem i czarnymi literami, symbolami lub liczbami, oraz

Stop

Ustąp pierwszeństwa

Ustąp pierwszeństwa

Ograniczenie strefowe, zakaz parkowania dużych pojazdów

Zakaz wjazdu

100km/h

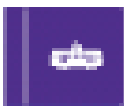

Zakaz parkowania

- niebieskie tło z białymi symbolami lub literami.

Nakaz skrętu w lewo

*Pas tramwajowy po
prawej*

*Początek ścieżki
rowerowej*

*Pas dla autobusów o
przecywnym kierunku
jazdy*

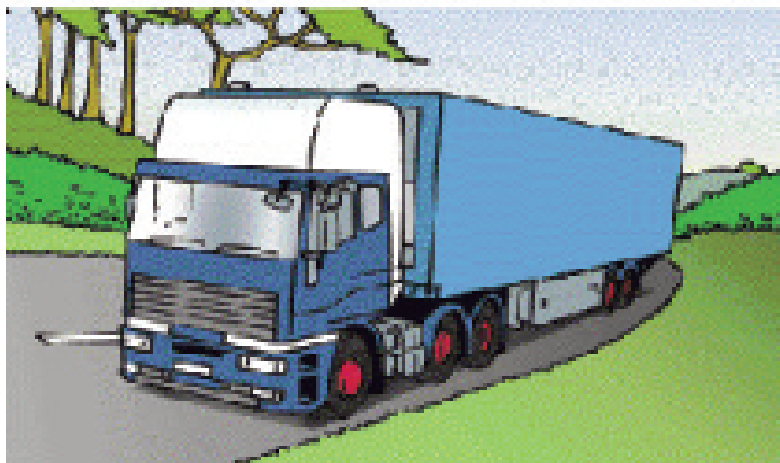
Poniższy znak dotyczy kierowców samochodów ciężarowych i dużych pojazdów niepasażerskich. Oznacza on, że pojazdy o określonej (lub większej) liczbie osi nie mogą bez zezwolenia korzystać z drogi podczas określonych godzin. **Powinieneś** skonsultować informacje na znaku i/lub zezwoleniu, aby sprawdzić jakie granice czasowe i inne ograniczenia Cię dotyczą.

*Zakaz wjazdu dla pojazdów
dostawczych
(na podstawie liczby osi)*

Tablica informacyjna

Znaki stopu i ustąp pierwszeństwa

Jak widać na obrazu, pionowy znak **Stop** to czerwony ośmiokąt z białym obramowaniem. Jest to jedyny znak nakazu o takim kształcie. Znaki stopu pojawiają się na skrzyżowaniach głównych dróg. Jeżeli zbliżasz się do znaku “stop” **musisz** całkowicie się zatrzymać zanim wjedziesz na główną drogę, bez względu na to jak spokojnie może Ci się wydawać.

Stop

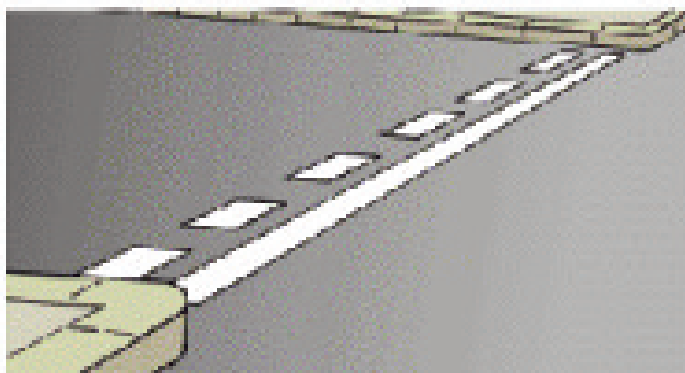
Pokazany pionowy znak **ustąp pierwszeństwa (ang. Yield)** jest tylko jedną z możliwych wersji tego znaku. Inne wersje mają taki sam kształt i kolor, ale różnią się napisem, np. *Yield Right of Way* lub *Géill Slí*. Jeżeli widzisz na drodze znak “ustąp pierwszeństwa”, zwykle przed skrzyżowaniem lub rondem, **musisz** ustąpić pierwszeństwa pojazdom na drodze głównej do której się zbliżasz i **nie możesz** wjeżdżać na główną drogę dopóki nie będzie to bezpieczne. Lepiej zachować bezpieczeństwo niż potem żałować, więc upewnij się, że masz wystarczająco czasu na ukończenie manewru.

Ustąp pierwszeństwa

Ulice jednokierunkowe

Gdy zbliżasz się do ulicy jednokierunkowej, możesz zobaczyć jeden z dwóch znaków nakazu. Gdy zbliżasz się wjazdu na ulicę jednokierunkową, zobaczysz znak nakazu “jedź prosto” (ang. *Proceed Straight Ahead*). Jeżeli zbliżasz się do “złego” końca ulicy jednokierunkowej, zobaczysz oznakowanie drogi pokazane poniżej, które oznacza zakaz wjazdu. Nie możesz wjeżdżać poza te oznakowania.

Możesz także zobaczyć pionowy znak “zakaz wjazdu” wraz z oznakowaniem drogi.

Nakaz jazdy prosto

Zakaz wjazdu

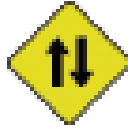
Jazda ulicą jednokierunkową

Mimo że wszystkie pojazdy na drodze jednokierunkowej poruszają się w tym samym kierunku, i tak **powinieneś** trzymać się lewej strony drogi. Możesz zjechać na prawo tylko jeżeli masz zamiar wyprzedzić lub skręcać w prawo. Możesz jechać po którejkolwiek stronie wysepki, ale miej na uwadze strzałki na drodze.

Zmieniaj pas tylko jeżeli **musisz**. Jeżeli **musisz** zmienić pas, spójrz w lusterka i sprawdź martwe punkty zwaracając uwagę na pojazdy, które jadą za Tobą lub chcą Cię wyprzedzić. Kiedy droga jest wolna, włącz kierunkowskaz i zmień pas ustępując pierwszeństwa pojazdom, które już się na nim znajdują.

Gdy skręcasz w prawo z ulicy jednokierunkowej, jedź jak najbliżej prawej strony.

Pamiętaj, że droga pod koniec ulicy jednokierunkowej może zmienić się w dwukierunkową. Jeżeli tak jest, możesz napotkać poniższe znaki ostrzegawcze.

Ruch dwukierunkowy

Ulice dla pieszych

Poniższy znak nakazu mówi, że ulica jest zamknięta dla wszystkich użytkowników dróg z wyjątkiem pieszych, w godzinach określonych na tablicy informacyjnej pod spodem.

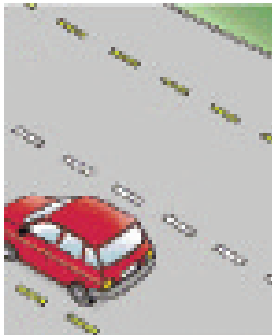

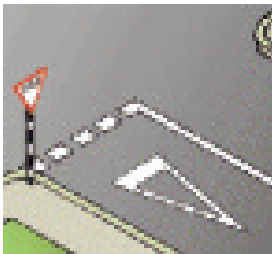

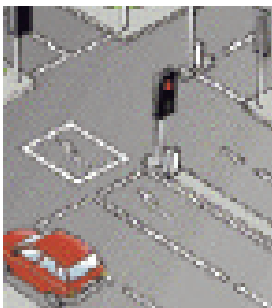
Ulica zamknięta dla ruchu kołowego

Oznakowanie dróg

Oznakowania dróg to inaczej znaki drogowe poziome. Występują w formie oznakowań namalowanych na nawierzchni drogi. Mają taką samą moc jak znaki pionowe. Użytkownicy dróg **muszą** przestrzegać oznakowania dróg.

Tabele poniżej opisują najpopularniejsze rodzaje oznakowania dróg oraz ich znaczenie.

OZNAKOWANIE DROGI	ZNACZENIE	
Pojedyncza lub podwójna biała linia ciągła wzdłuż środka drogi	Wszystkie pojazdy muszą trzymać się z lewej strony linii (z wyjątkiem sytuacji awaryjnej lub dojazdu do posesji).	
Przerywana biała linia wzdłuż środka drogi	Odgradza dwa pasy ruchu jadące w przeciwnych kierunkach. Nie możesz jej przekraczać, chyba że jest to całkowicie bezpieczne.	
Podwójna przerywana biała linia wzdłuż środka drogi	Ostrzega kierowców, że zbliżają się do ciągłej białej linii. Jako kierowca nie możesz jej przekraczać, chyba że jest to całkowicie bezpieczne.	
Przerywana biała linia razem z białą linią ciągłą wzdłuż środka drogi	Kierowca musi przestrzegać przepisów określanych przez linię najbliższą niemu. Na tym obrazku, kierowca samochodu musi pozostać po lewej stronie ciągłej białej linii.	
Przerywana żółta linia wzdłuż pobocza	Ta droga ma pobocze, które normalnie służy tylko pieszym i rowerzystom. Jeżeli kierowca chce, aby pojazd jadący za nim go wyprzedził, może zjechać na chwilę na pobocze pod warunkiem że nie ma na nim pieszych lub rowerzystów ani nie zbliża się do skrzyżowania lub wjazdu. Inne zasady obowiązują na poboczach autostrad. Przeczytaj	

OZNAKOWANIE DROGI	ZNACZENIE	
<p>Przerywana biała linia “ustąp pierwszeństwa” przecinająca lewy pas</p> <p>Biały trójkątny symbol “ustąp pierwszeństwa” może towarzyszyć takiej linii</p>	<p>Kierowca musi ustąpić pierwszeństwa wszelkim pojazdom na drodze głównej, do której się zbliża. Linia “ustąp pierwszeństwa” zwykle występuje razem z pionowym znakiem “ustąp pierwszeństwa”.</p>	
<p>Ciągła biała linia stopu przecinająca lewy pas</p> <p>Słowo STOP może także pojawić się obok linii stopu.</p>	<p>Kierowca musi się całkowicie zatrzymać przed wjazdem na drogę główną. Linia stopu czasami występuje razem z pionowym znakiem stopu.</p>	
<p>Linia stopu dla rowerzystów, która znajduje się przed linią stopu dla innych pojazdów</p>	<p>Rowerzyści mogą ustawić się przed innymi pojazdami na skrzyżowaniu kierowanym przez sygnalizację świetlną. Kierowca pojazdu mechanicznego musi poczekać za pierwszą białą linią i nie może wjeżdżać na zacieniony obszar. Kierowca musi także dać rowerzyście wystarczającą ilość czasu i miejsca, aby pozwolić mu odjechać, gdy zapali się zielone światło.</p>	
<p>Pole do skrętu z białą strzałką w kwadracie o białych krawężniach; spotykane na skrzyżowaniach kierowanych przez sygnalizację świetlną</p>	<p>Pokazuje gdzie ustawić pojazd podczas skrętu w prawo.</p> <p>Jeżeli nadjeżdżające z przeciwka pojazdy uniemożliwiają natychmiastowy skręt w prawo, musisz poczekać w polu dopóki wykonanie skrętu nie będzie całkowicie bezpieczne.</p>	

Znaki ostrzegawcze

Znaki te ostrzegają Cię przed zbliżającymi się zagrożeniami, takimi jak ronda, skrzyżowania, niebezpieczne zakręty i wszystko, co wymaga od Ciebie ostrożniejszej jazdy. Zawsze **powinieneś** szczególnie uważać gdy widzisz znak ostrzegawczy. Jeżeli nie zauważysz takiego znaku, możesz spowodować wypadek.

Jak wyglądają

Wszystkie znaki ostrzegawcze mają taki sam format. Znaki ostrzegawcze:

- mają kształt romba lub prostokąta,
- mają żółte tło z czarnym obramowaniem, oraz
- mają czarny symbol, który pokazuje zbliżające się zagrożenie.

Są to znaki pionowe, co oznacza że znajdują się z boku drogi lub są zamontowane na ścianie, a nie namalowane na nawierzchni drogi.

Ilustracje te przedstawiają niektóre z najbardziej popularnych znaków ostrzegawczych.

Ronda

Niebezpieczne zakręty

Szkoła

Niebezpieczny zakręt

Znak ostrzegający pieszych o pasie dla tramwajów

Skrzyżowanie

Tablica w tzw. "jodełkę"
(ostra zmiana kierunku jazdy w prawo)

Skrzyżowanie w kształcie litery T

W części 22 znajduje się więcej przykładów znaków ostrzegawczych.

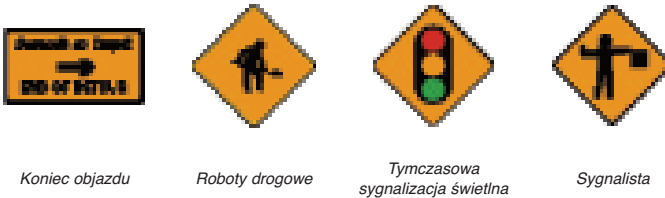
Roboty drogowe - znaki

Znaki te różnią się od innych znaków ostrzegawczych. Zawsze powinieneś szczególnie uważać i zwolnić gdy widzisz znaki tego rodzaju.

Znaki te są:

- w kształcie romba lub prostokąta, oraz
- pomarańczowe z czarnym obramowaniem i czarnymi symbolami lub słowami.

Poniższe obrazki przedstawiają przykładowe znaki tego typu.

Poruszanie się pojazdów w strefie robót drogowych lub w jej pobliżu jest ograniczane przez prawo.

Znaki “stop” i “jedź” podczas robót drogowych

Podczas robót drogowych **musisz** się zatrzymać, gdy widzisz poniższy znak stopu. Możesz przejechać przez strefę robót lub obok niej dopiero jak pokazany zostanie znak “jedź” (*Téigh*). Nieprzestrzeganie tych znaków jest wykroczeniem.

Jeżeli przez drogę przejeżdżają maszyny, **musisz** się zatrzymać gdy zobaczysz poniższy znak stopu, niezależnie od kierunku, z którego nadjeżdżasz. **Musisz** przestrzegać tych znaków. Znaki te mogą być obsługiwane w sposób mechaniczny lub ręczny.

Znaki obsługiwane ręcznie podczas robót drogowych

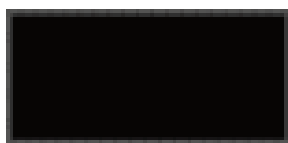
Więcej znaków pokazanych jest w części 23.

Znaki zmiennej treści

Znaki te dostarczają informacji w formacie elektronicznym i mają za zadanie informowanie Cię o różnych kwestiach związanych z drogami i bezpieczeństwem drogowym. Treść znaku będzie się zmieniać, w zależności od sytuacji. **Powinieneś** zwracać szczególną uwagę na tego rodzaju znaki i komunikaty.

Informacje o ograniczeniu prędkości

Nowy układ drogi

Znaki informacyjne

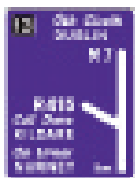
Jak sama nazwa wskazuje znaki te informują o kierunkach i odległościach z aktualnego miejsca pobytu.

Jak wyglądają

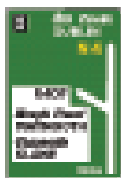
Istnieją trzy formaty znaków informacyjnych:

- niebieskie znaki z białymi literami na autostradach,
- zielone znaki z białymi literami na drogach krajowych, oraz
- białe znaki z czarnymi literami na drogach lokalnych i regionalnych.

Znaki wskazujące kierunki

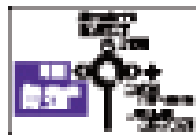
Autostrada

Droga krajowa

Droga krajowa

Droga regionalna

Znaki informacyjne na autostradzie

Wszystkie znaki na autostradzie są niebieskie. Poniższa tabela przedstawia najczęściej spotykane znaki i ich znaczenie.

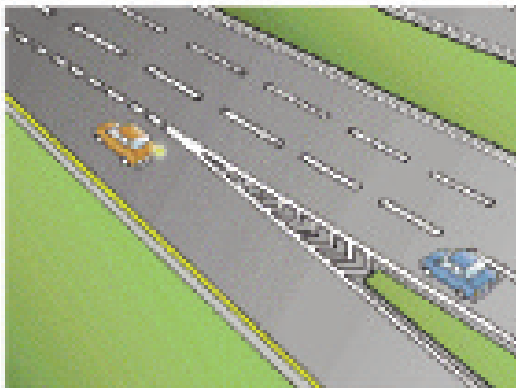
Znaki - autostrada	Znaczenie
	Autostrada Zbliżasz się do wjazdu na autostradę; użytkownicy dróg wymienieni na znaku nie mogą wjechać na autostradę.
	Wjazd na autostradę Użytkownik drogi wjeżdża na autostradę i musi przestrzegać zasad na niej panujących. Znak ten zazwyczaj pojawia się razem ze znakiem "Autostrada".
	Znaki odliczania Kierowca ma 300 metrów do następnego zjazdu z autostrady.
	Znaki odliczania Kierowca ma 200 metrów do następnego zjazdu.
	Znaki odliczania Kierowca ma 100 metrów do następnego zjazdu.
	Koniec autostrady za 500m Do końca autostrady zostało 500m.
	Koniec autostrady Kierowca dojechał do końca autostrady.

W części 11 omawiane są główne zasady jazdy na autostradzie. Nieprzestrzeganie tych zasad jest wykroczeniem.

Oznaczenia dla ruchu włączającego się i zjeżdżającego (oznakowania zakreskowane)

Rysunki przedstawiają jak takie oznakowanie może być wykorzystane:

- dla ruchu włączającego się, gdzie dwa pasy łączą się w jeden,

- dla ruchu zjeżdżającego, aby oddzielić pojazdy zkręcające w lewo od pojazdów jadących prosto, oraz

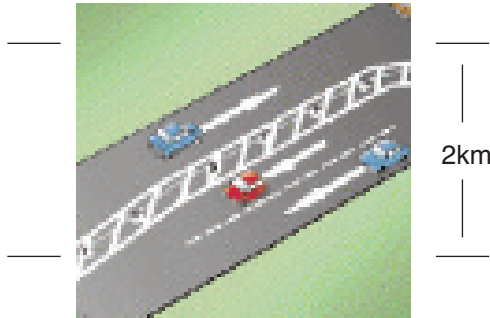

- do oddzielenia pojazdów jadących w przeciwnych kierunkach (za pomocą tak zwanej środkowej zielonej wysepki).

Jeżeli zobaczysz te oznaczenia na drodze, **nie możesz** wjeżdżać na pokryty nimi obszar.

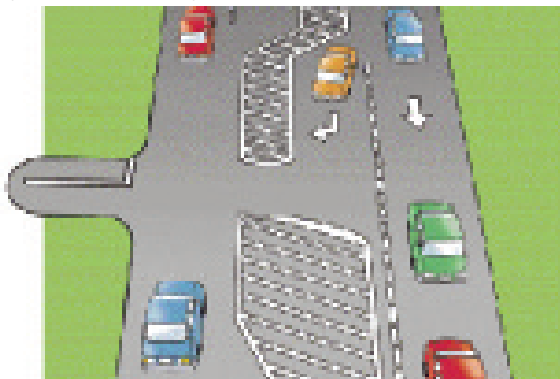
Oznaczenia drogowe na tzw. drogach “2 plus 1”

Droga “2 plus 1” składa się z dwóch pasów w jednym kierunku jazdy i jednego pasa w drugim kierunku. Część dwupasmowa pozwala na bezpieczne wyprzedzanie i wymienia się z częścią jednopasmową mniej więcej co 2 kilometry.

Na środku drogi może występować barierka bezpieczeństwa, która odgradza dwa kierunki ruchu pojazdów i zapobiega wyprzedzaniu przez kierowców części jednopasmowej. Jeżeli pojazd musi skręcić w prawo, może to zrobić na skrzyżowaniu.

W pozostałych przypadkach pojazdy, które muszą skręcić w prawo lub zawrócić mogą najpierw skręcić w lewo na drogę podporządkowaną, a potem wykonać manewr zawracania w wydzielonym do tego celu obszarze. Później mogą wznowić swoją podróż zgodnie z pierwotnym zamierzeniem.

Rodzaj drogi “2 plus 1” już istnieje na niektórych wzniesieniach na głównych drogach krajowych kiedy to jazda pod górę odbywa się na dwóch pasach, a w dół tylko na jednym.

Spowalnianie ruchu

Niektóre miasta i wsie stosują urządzenia, znaki i oznakowania mające na celu spowolnienie ruchu, co zwykle wiąże się ze zwolnieniem szybkości ruchu i kierownie jego przepływem na skrzyżowaniach. Do spowalniania ruchu używa się znaków nakazu, ostrzegawczych i informacyjnych. Przy wjeździe do jednego z tych miast lub wiosek, zobaczysz znak informacyjny, który może występować razem ze znakami z nazwą miejscowości oraz ograniczeniem prędkości.

W miastach tych spodziewaj się następujących środków ograniczających prędkość:

- wysepki,
- bramki,
- mini ronda,
- wysunięcie chodnika w pas drogowy,
- ostre zakręty, oraz
- zwężenia drogi.

Możesz również napotkać następujące znaki na drogach wewnętrznych i obszarach zabudowanych. Znaki te sygnalizują, że na drodze znajdują się garby drogowe, progi spowalniające itp.

Garb spowalniający

Mini ronda

Spowalnianie ruchu

Tablica uzupełniająca

Znaki specjalne oraz oznakowania dla autobusów, rowerów, tramwajów, pociągów oraz lekkiej kolei miejskiej

Specjalne znaki nakazu i oznaczenia wskazują na części drogi, które są zarezerwowane dla konkretnych pojazdów, a mianowicie autobusów, rowerów, tramwajów i lekkiej kolei miejskiej. Do tego celu używa się znaków nakazu, ostrzegawczych i/lub informacyjnych. Wzornictwo tych znaków jest zgodne ze wzornictwem innych znaków nakazu, ostrzegawczych i/lub informacyjnych. Część ta opisuje najbardziej popularne znaki, które jako użytkownik drogi napotkasz najczęściej. **Powinieneś** zachować ostrożność, gdy widzisz jakiegokolwiek znaki dotyczące autobusów, rowerów, tramwajów, pociągów oraz lekkiej kolei miejskiej

Autobus

Pasy dla autobusów

Pasy dla autobusów to części drogi zarezerwowane dla autobusów – publicznych i prywatnych. Taksówki i rowery także mogą korzystać z niektórych pasów dla autobusów.

Pas dla autobusów oznaczony jest pionowym biało-niebieskim znakiem z boku drogi na słupku. Natomiast na drodze będą widoczne oznaczenia w postaci ciągłej białej linii i napisu *Lána Bus*. **Musisz** przestrzegać tych oznakowań drogi oraz znaków. Biała tablica pokazuje w jakich godzinach dana część drogi przeznaczona jest tylko dla autobusów. Z reguły pasy dla autobusów obowiązują między 7.00 a 19.00 lub w godzinach szczytu. Poza wyznaczonymi godzinami, z pasów mogą korzystać wszystkie pojazdy. **Powinieneś** skonsultować informacje na tablicy, aby sprawdzić obowiązujące ograniczenia czasowe.

Pas dla autobusów

Pas dla autobusów o przeciwnym kierunku jazdy

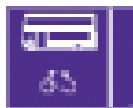
Istnieją dwa rodzaje pasów dla autobusów:

- o tym samym kierunku jazdy, oraz
- o przeciwnym kierunku jazdy.

Pas dla autobusów graniczący z pasami o tym samym kierunku jazdy, prowadzi w tym samym kierunku, co pojazdy na pasach obok. Poza autobusami, z pasa tego mogą także korzystać rowery i taksówki. Zwykle pas ten jest zarezerwowany dla tych pojazdów w godzinach określonych na znakach informacyjnych na początku pasa.

Znak informacyjny o pasie dla autobusów o tym samym kierunku jazdy

Pas dla autobusów o tym samym kierunku jazdy po lewej

Znak informacyjny o pasie dla autobusów po prawej stronie

Pas dla autobusów o tym samym kierunku jazdy (po prawej)

Tablica informacyjna

Pas dla autobusów o przeciwnym kierunku jazdy

Pas dla autobusów o przeciwnym kierunku jazdy, prowadzi w przeciwnym kierunku, co pojazdy na pasach obok. Jest zarezerwowany tylko i wyłącznie dla autobusów, co oznacza, że żadne inne pojazdy nie mogą z niego korzystać niezależnie od pory dnia.

Pas dla autobusów o przeciwnym kierunku jazdy

Jeżeli na końcu pasa dla autobusów jest znak “ustąp pierwszeństwa”, autobus **musi** ustąpić pierwszeństwa innym pojazdom, ponieważ to autobus włącza się do normalnego ruchu.

Ulice tylko dla autobusów

Jak sama nazwa wskazuje, ulice te są przeznaczone tylko dla autobusów. Inne pojazdy mogą z nich korzystać tylko, aby dojechać do budynku lub drogi bocznej.

Ulica tylko dla autobusów

W części 10 omawiane są główne zasady parkowania na pasach dla autobusów.

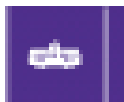
Tramwaje/lekka kolej miejska

Użytkownicy dróg **muszą** znać znaki określające tory tramwajowe w przypadku tramwajów ulicznych (takich jak np. Luas w centrum i na przedmieściach Dublinia).

Znaki nakazu dotyczące pasów dla tramwajów

Niebieski znak poniżej oznacza, że pas dla tramwajów biegnie obok pasa ruchu. Kierowca może wjechać na pas dla tramwajów tylko, aby wyprzedzić inny pojazd oraz gdy jest to całkowicie bezpieczne.

Pas tramwajowy po lewej

Pas tramwajowy po prawej

Poniższy czerwono biały znak oznacza, że pieszy nie może przekraczać punktu, w którym umieszczony jest znak.

Pieszym na tory wstęp wzbroniony

Znak “zakaz wjazdu” razem z tablicą informacyjną “z wyjątkiem tramwajów - Ach amháin Tramanna” oznacza, że ulica przeznaczona jest tylko dla tramwajów i żadne inne pojazdy nie mogą na nią wjeżdżać.

Ulica tylko dla tramwajów

Ulica tylko dla tramwajów i dojazdu do posesji

Znak “zakaz wjazdu” razem z tablicą informacyjną “z wyjątkiem tramwajów i dojazdu do posesji - Ach amháin Tramanna agus Rochtain” oznacza, że na ulicę może wjechać kierowca lub rowerzysta, ale tylko, aby wjechać lub wjechać z budynku.

Pamiętaj, aby zbliżając się do skrzyżowania z tramwajami:

- przestrzegać sygnałów świetlnych, oraz
- nie wjeżdżać na żółtą strefę na skrzyżowaniu.

Aby uzyskać więcej informacji na temat sygnalizacji świetlnej, przeczytaj część 7. Aby dowiedzieć się więcej na temat rodzajów skrzyżowań, przeczytaj część 9.

Znaki ostrzegawcze dotyczące pasów dla tramwajów

Piesi **powinni** przechodzić przez tory tramwajowe tylko w miejscach, w których widnieje poniższy znak. Przedstawia on symbol tramwaju oraz słowa “*Féach gach treo – PATRZ W OBIE STRONY*”, które sygnalizują przejście tramwajowe.

Inne napisy, jakie można zobaczyć na tym ostrzeżeniu to “*Féach ar dheis, PATRZ W PARWO*” lub “*Féach ar chlé, PATRZ W LEWO*”.

W pobliżu torów tramwajowych zaleca się, aby pieszy:

- zatrzymał się, spojrzał w obie strony, posłuchał,
- przeszedł, nie przebiegał,
- zawsze używał wyznaczonych przejść, oraz
- przestrzegał znaków oraz nasłuchiwał sygnału ostrzegawczego lub odgłosu nadjeżdżającego tramwaju.

Patrz w obie strony

Patrz w prawo

Patrz w lewo

Rowerzyści powinni zachować szczególną ostrożność, ponieważ tory tramwajowe mogą być śliskie, szczególnie podczas mokrej lub mroźnej pogody. Poniżej pokazany jest znak ostrzegawczy Luas dla rowerzystów.

Ślisko dla
rowerzystów

Rowerzyści **powinni** przede wszystkim unikać hamowania na torach tramwajowych. **Powinni** zawsze przejeżdżać przez tory tramwajowe pod kątem prostym lub jak najbardziej do niego zbliżonym.

Powinni uważać, aby koła roweru nie zablokowały się w wyżłobieniach torów.

Użytkownicy dróg **powinni** uważać na przewody napowietrzne, z których korzystają tramwaje. Jest to szczególnie ważne dla kierowców przewożących ładunki oraz ludzi przenoszących długie przedmioty. Wszyscy użytkownicy dróg **powinni** uważać na ryzyko porażenia prądem, które może wystąpić nie tylko przy bezpośrednim dotknięciu przewodów napowietrznych.

Napowierzne
przewody elektryczne

Przejazd tramwajowy

Oznaczenie pasa
tramwajowego "Lána
tram"

Oznaczenie drogi LÁNA TRAM może być użyte do zwrócenia uwagi na obecność torów tramwajowych. Jest to znak informacyjny, który mówi, że część drogi wykorzystywana jest przez tramwaje i pojazdy. W takim wypadku kierowcy **powinni** zachować dodatkową ostrożność.

Kolej/lekka kolej miejska

Przejazd kolejowy

Ważna jest znajomość znaków drogowych, które oznaczają różne rodzaje przejazdów kolejowych. Poniższa tabela przedstawia różne znaki oraz jak **musisz** się zachować jak je zobaczysz.

Znaki dotyczące przejazdu kolejowego	Jak się musisz zachować	
	<p>Przejazd kolejowy zabezpieczony bramkami lub podnoszonym szlabanem</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Zatrzymaj się przed torami kolejowymi, aby mieć dobrą widoczność wzdłuż torów w obu kierunkach.2. Zobacz czy nie nadjeżdża pociąg. Podczas mgły lub nocą, wypatruj świateł zbliżającego się pociągu.3. Nasłuchuj dźwięku lub sygnału zbliżającego się pociągu.4. Obie bramki powinny być otwarte zanim zaczniesz przejeżdżać przez tory. Poczekaj aż wszystkie barierki całkowicie się podniosą zanim ruszysz.5. Zamknij obie bramki po przejeździe.6. Przestrzegaj wszelkich innych poleceń oznaczonych na przejeździe.
	<p>Przejazd kolejowy niezabezpieczony bramkami lub podnoszonym szlabanem</p>	<p>Gdy zbliża się pociąg, zaczynają migać dwa czerwone światła</p> <p>Nic innego nie zabezpiecza takiego przejazdu.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Jeżeli światła migają, gdy zbliżasz się do przejazdu musisz zatrzymać się przed linią stopu lub, jeżeli nie ma linii stopu, przed migającymi czerwonymi światłami.2. Poczekaj i sprawdź czy nie nadjeżdża drugi pociąg. Jeżeli tak będzie, pod tablicą ze światłami zapali się znak 'NADJEŻDŻA DRUGI POCIĄG (ang. SECOND TRAIN COMING)'.
	<p>Przejazd kolejowy ze światłami i szlabanem</p>	<ol style="list-style-type: none">1. Światło na takim przejeździe jest zazwyczaj żółte i pali się ciągle. Gdy zbliża się pociąg, zaczynają migać na zmianę dwa czerwone światła i rozlega się dzwonek ostrzegawczy.2. Zatrzymaj się przed przejazdem kolejowym.3. Nigdy nie staraj się wyminąć zygzakami barierki szlabanu.4. Poczekaj aż szlaban podniesie się do góry zanim ruszysz.

Inne rodzaje przejazdu kolejowego to:

- ogrodzony przejazd z dróżnikiem, oraz
- przejazdy bez dróżnika ze szlabanem, który opuszcza się na całą szerokość drogi.

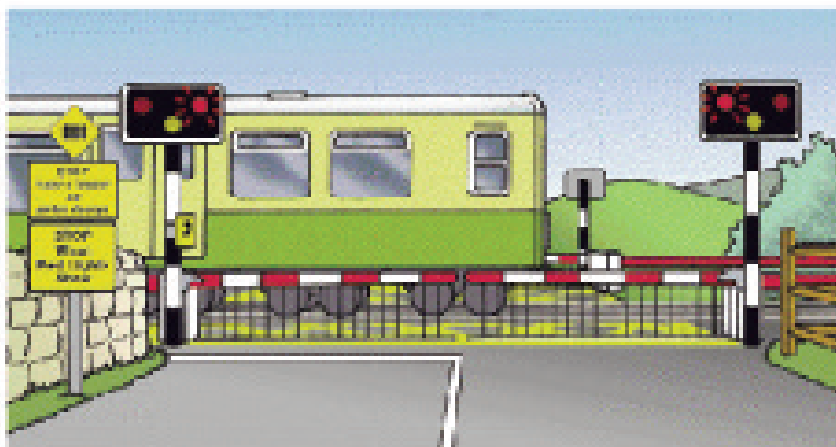
Istnieje ryzyko zderzenia pojazdu drogowego z bramkami, szlabanami i pociągami, więc zbliżając się do przejazdu kolejowego **musisz** zachować ostrożność i być w stanie zatrzymać się przed bramkami lub barierkami.

Jeżeli Twój pojazd zepsuje się lub utknie na przejeździe kolejowym:

- upewnij się, że wszyscy wysiedli i odsunęli się od linii torów, oraz
- skorzystaj z telefonu udostępnianego przez Iarnród Éireann, aby jak najszybciej ostrzec przed niebezpieczeństwem.

PAMIĘTAJ

Nie możesz wkraczać na linię torów. Jest to szalenie niebezpieczne.

Mosty kolejowe

Znaki ostrzegawcze

Zbliżając się do mostu, zobaczysz znak ostrzegawczy, taki jak ten poniżej, który określa najwyższy pojazd, który będzie w stanie zmieścić się pod mostem. Ta wysokość nazywa się maksymalną wysokością w kabinie i jest wyrażona najpierw w stopach i calach, a następnie w metrach.

*Niski most
(pokazane ograniczenia
wysokości)*

Jeżeli Twój pojazd razem z przewożonym ładunkiem jest wyższy niż wysokość podana na znaku ostrzegawczym, nie zmieścisz się pod mostem, do którego się zbliżasz. Znajomość wysokości swojego pojazdu oraz wszelkiego przewożonego ładunku jest bardzo ważna przed rozpoczęciem podróży – znaj swoją wysokość, znaj swoją trasę.

Znaki informacyjne

Musisz zgłosić wszystkie przypadki uderzenia wszelkich konstrukcji kolejowych, bez względu na to czy uszkodzenie jest widoczne czy też nie. Poniższe znaki informacyjne umieszczone są na mostach i zawierają kod danego mostu oraz lokalny numer kontaktowy Iarnród Éireann.

Znak informacyjny o małym odstępie

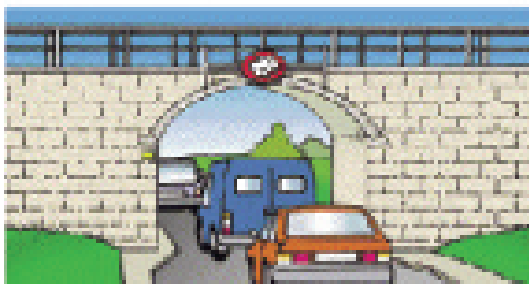
Znaki nakazu

Poniższy znak to znak nakazu dotyczący ograniczenia wysokości, który może pojawić się na moście kolejowym. **Nie możesz** przejeżdżać pod takim mostem, jeżeli Twój pojazd jest wyższy niż wysokość na znaku.

Ograniczenie
wysokości

W przypadku mostów łukowych, tylko część szerokości łuku posiada wysokość określoną na znaku. Szerokość jest określona "słupkami".

W przypadku gdy linia torów przebiega pod mostem, a pojazdy przejeżdżają nad nią przez most, niektóre pojazdy mogą nie być dopuszczone do korzystania z mostu.

Konstrukcje napowietrzne

Musisz zgłosić wszelkie uderzenia konstrukcji napowietrznych przez Twój pojazd lub ładunek, gdy widnieje przy niej powyższy znak nakazu. Konstrukcje te to na przykład mosty, wiadukty, przejścia podziemne, przejazdy podziemne i naziemne, estakady i tunele.

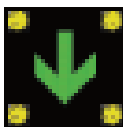
PAMIĘTAJ

Znaj swoją wysokość, znaj swoją trasę.

Oznakowanie tuneli

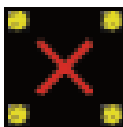
Te znaki kierujące ruchem znajdują się nad każdym z pasów ruchu przy lub przed wjazdem do tunelu drogowego oraz w regularnych odstępach wewnątrz tunelu. Jeżeli znaki są sprawne to na zmianę migają żółte światła na górze i na dole.

Zielona strzałka skierowana w dół oznacza, że pas jest otwarty i można nim jechać.

Jedź (pas otwarty)

Czerwony znak X oznacza, że pas jest zamknięty. **Musisz** się zatrzymać. **Nie możesz** przejechać poza ten znak. Ma on taką samą moc jak znak stopu.

Stop (pas zamknięty)

Zielona strzałka skierowana w lewo oznacza, że **musisz** zjechać na lewy pas. Podczas zmiany pasa **musisz** przestrzegać ogólnych przepisów drogowych związanych z bezpieczną zmianą pasów.

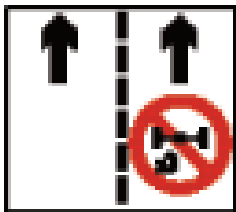
Zjedź na lewy pas

Zielona strzałka skierowana w prawo oznacza, że **musisz** zjechać na prawy pas. Podczas zmiany pasa **musisz** przestrzegać ogólnych przepisów drogowych związanych z bezpieczną zmianą pasów.

Zjedź na prawy pas

Poniższy znak oznacza, że pojazdy dostawcze i duże pojazdy niepasażerskie o trzech lub więcej osiach nie mogą korzystać z prawego pasa jezdni. **Musisz** jechać lewym pasem jezdni w tunelu drogowym.

W tunelu pojazdy dostawcze nie mogą korzystać z prawego pasa (na podstawie liczby osi)

Przepis ten nie ma zastosowania, gdy:

- nad lewym pasem wyświetlony jest czerwony znak X, co oznacza że nie można z niego korzystać
- nad lewym pasem wyświetlona jest zielona strzałka, która kieruje wszystkie pojazdy na lewy pas, lub
- lewy pas jest zablokowany.

W tunelach można spotkać dwa formaty znaków ograniczenia prędkości.

- Standardowy znak ograniczenia prędkości, gdy w tunelu obowiązuje stałe ograniczenie prędkości. **Musisz** przestrzegać ograniczenia prędkości i pamiętać, że jest to maksymalna dozwolona prędkość, a nie prędkość wymagana.

30km/h

50km/h

60km/h

80km/h

- W przypadku gdy prędkość w tunelu jest zmienna, zobaczysz znak zmiennej treści – czarny kwadrat z czerwonym kołem oraz liczbami w kolorze białym lub żółtym. Liczby pokazują ograniczenie prędkości i będą się zmieniać w zależności do warunków ruchu i względów bezpieczeństwa drogowego. **Musisz** przestrzegać ograniczenia prędkości i pamiętać, że jest to maksymalna dozwolona prędkość, a nie prędkość wymagana.

30km/h

50km/h

60km/h

80km/h

Część 7:

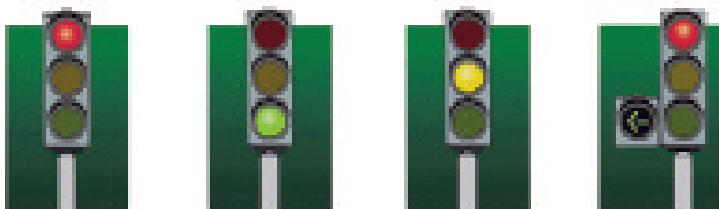
Sygnalizacja i sygnały świetlne

Część ta opiera się na części 6, która omawia sygnalizację świetlną oraz oznakowanie dróg. Część ta omawia dwa ogólne formaty sygnałów świetlnych:

- sygnalizacja świetlna, która kieruje strumień ruchu, oraz
- sygnały kierowców oraz rowerzystów, które sygnalizują ich zamiary.

Światła

Chodzi tu o światła kontrolujące skrzyżowania i przejścia dla pieszych.

Czerwone światło oznacza “stop”. Jeżeli światło jest czerwone, gdy się do niego zbliżasz, **musisz** zatrzymać się przed linią stopu lub, jeżeli nie ma linii stopu, przed światłem.

Zielone światło oznacza, że możesz jechać jeżeli droga jest wolna. Zachowaj szczególną uwagę, jeżeli masz zamiar skręcić w lewo lub w prawo i ustąp pierwszeństwa pieszym, którzy przechodzą przez ulicę. Zielone światło to nie pierwszeństwo przejazdu, a pozwolenie na jazdę dalej z zachowaniem ostrożności.

PAMIĘTAJ

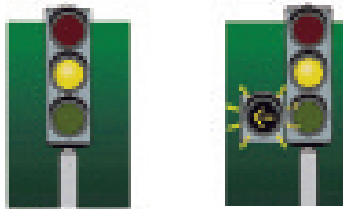
Zielone światło to nie pierwszeństwo przejazdu, a pozwolenie na jazdę dalej z zachowaniem ostrożności.

Żółte światło oznacza, że **musisz** zatrzymać się przed linią stopu lub, jeżeli nie ma linii stopu, przed światłem. Jednak możesz jechać dalej, jeżeli podczas zmiany światła na żółte jesteś tak blisko linii lub światła, że zatrzymanie się byłoby niebezpieczne.

Zielona strzałka (nazywana też światłem filtrującym) oznacza, że mimo czerwonego światła możesz jechać dalej w kierunku, który pokazuje strzałka zakładając, że jest to bezpieczne, a droga jest wolna.

Jeżeli chcesz skręcić w prawo na światłach, które mają strzałkę w prawo, wjedź na skrzyżowanie gdy widzisz zielone światło uważając, aby nie blokować pojazdów nadjeżdżających z przeciwka. Następnie, gdy będzie to bezpieczne, zakończ manewr skrętu. **Powinieneś** czekać na strzałkę filtrującą dla skrętu w prawo tylko wtedy, gdy jesteś na skrzyżowanie i zakończenie skrętu przed pojawieniem się światła filtrującego byłoby niebezpieczne.

Na skrzyżowaniach może pojawić się migająca strzałka skierowana w lewo. Oznacza ona, że możesz przejechać przez światła, ale dopiero jak ustąpisz pierwszeństwa pojazdom z drugiej drogi przejeżdżającym już przez skrzyżowanie.

Pamiętaj, że migające żółte światło na przejściu dla pieszych oznacza, że **musisz** ustąpić pierwszeństwa pieszym. Światła dla pieszych - patrz część 18.

PAMIĘTAJ

Zawsze powinieneś zbliżyć się do skrzyżowania z taką prędkością, która pozwoli Ci na zatrzymanie się jeżeli zapali się żółte światło.

Światła na ścieżkach rowerowych

- Czerwone światło z sylwetką rowerzysty oznacza, że rowerzysta **musi** zatrzymać się na światłach.
- Zielone światło z sylwetką rowerzysty oznacza, że rowerzysta może jechać dalej za światła pod warunkiem, że nie zagraża to innym użytkownikom drogi.
- Migające zielone światło lub światło żółte z sylwetką rowerzysty oznacza, że rowerzysta nie może przejechać przez jezdnię chyba że zaczął przez nią przejeżdżać, gdy paliło się jeszcze ciągle zielone światło z sylwetką rowerzysty.

Sygnaly kierowców oraz rowerzystów

Kierowca **musi** zawsze dać sygnał **zanim** zmieni kierunek jazdy. Oznacza to że musi zasygnalizować jasno i z odpowiednim wyprzedzeniem zanim:

- ruszy z miejsca,
- skręci w prawo lub lewo,
- zmieni pas,
- wyprzedzi,
- zwolni, lub
- zatrzyma się.

Sygnalizacja

Sygnaly wskazują na zamiar – nie dają pierwszeństwa przejazdu. Prawo wymaga od Ciebie sygnalizowania zamiaru wykonania wszelkich czynności na drodze. Oznacza to, że **musisz** dać odpowiedni sygnał zanim ruszysz, skręcisz w prawo lub w lewo, zmienisz pas, wyprzedzisz, zwolnisz, lub zatrzymasz się. Musi dawać sygnaly jasno i z odpowiednim wyprzedzeniem. Jeżeli nie jesteś pewien czy twoje kierunkowskazy lub światła stopu z jakiegoś powodu dają odpowiedni sygnał, użyj dodatkowo jasnych zdecydowanych sygnałów ręcznych.

Sygnaly ręczne

Upewnij się, że sygnał którego używasz pomaga, a nie wprowadza zamieszania u innych użytkowników dróg. Jeżeli używasz sygnałów ręcznych, zapoznaj się z poniższymi obrazkami, które prezentują sygnały, jakie kierowcy i rowerzyści **muszą** dawać innym pojazdom oraz osobie kierującej ruchem.

Sygnaly dla rowerzystów dotyczą także motocyklistów i osób prowadzących pojazdy konne i/lub maszyny rolnicze, które nie są wyposażone w kierunkowskazy.

Należy używać następujących sygnałów ręcznych:

Sygnaly ręczne dla pojazdów za Tobą

Mam zamiar zjechać na bok lub skręcić w prawo.

Mam zamiar skręcić w lewo.

Zauważ, że kierowca samochodu porusza ręką i dłonią w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara.

Mam zamiar zwolnić lub zatrzymać się.

Sygnaly ręczne dla policjanta kierującego ruchem oraz pojazdów jadących z przeciwnika.

Chcę skręcić w prawo.

Chcę skręcić w lewo.

Zauważ, że kierowca samochodu wskazuje prawym ramieniem i ręką z wyciągniętymi palcami w lewo.

Chcę jechać prosto.

Sygnaly dla rowerzystów dotyczą także motocyklistów i osób prowadzących pojazdy konne.

PAMIĘTAJ

Sygnaly pokazują tylko co zamierzasz zrobić – nigdy nie dają ci pierwszeństwa przejazdu.

Część 8:

Ograniczenia prędkości

Kierowca nie powinien prowadzić pojazdu z prędkością, która przekracza prędkość potrzebną do zatrzymania pojazdu w odległości, którą kierowca widzi, że jest wolna.

Część ta opisuje zasady zachowania tempa jazdy w dużym ruchu oraz obowiązujące ograniczenia prędkości na różnych rodzajach drogi oraz dla różnych pojazdów.

Jako kierowca **musisz** zawsze mieć świadomość z jaką prędkością jedziesz i określić odpowiednią prędkość jazdy biorąc pod uwagę:

- warunki jazdy,
- innych użytkowników dróg,
- panujące warunki pogodowe,
- wszelkie możliwe niebezpieczeństwa, oraz
- ograniczenia prędkości.

Warunki jazdy odnoszą się od natężenia ruchu wokół oraz jakości drogi.

Jako kierowca **powinieneś** przewidzieć, że inni użytkownicy drogi, w tym motocykliści, rowerzyści, piesi, dzieci w wieku szkolnym, zwierzęta i inne, znajdują się lub mogą znajdować się na drodze.

Możliwe niebezpieczeństwa to wszystko to, co może spowodować wypadek, na przykład nadjeżdżające z przeciwka pojazdy podczas skręcania w drogę główną. To także wszystko, czego nie widzisz i to, czego możesz się do pewnego stopnia spodziewać, na przykład pieszy, który wchodzi na jezdnię przed Tobą lub dziecko wbiegające na drogę pomiędzy zaparkowanymi samochodami lub zwierzęta na jezdni. To także Twój własny stan fizyczny i psychiczny podczas jazdy (na przykład zdenerwowanie lub zmęczenie) oraz stan Twojego pojazdu.

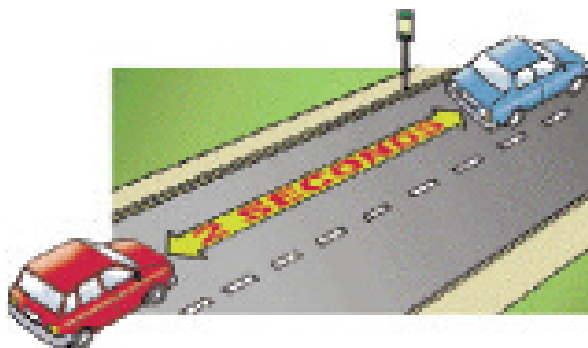
Bezpieczna jazda wśród innych pojazdów - zasada dwóch sekund

Twój pojazd to Twoja odpowiedzialność. **Musisz** mieć swój pojazd pod kontrolą przez cały czas. **Musisz** prowadzić swój pojazd z prędkością, która pozwoli Ci zatrzymać go:

- bezpiecznie, w kontrolowany sposób,
- po prawidłowej stronie drogi,
- w odległości, którą widzisz, że jest wolna.
- bez ryzyka lub szkody dla Ciebie, Twoich pasażerów i/lub innych użytkowników drogi.

Podczas jazdy, odległość między Twoim pojazdem a pojazdem jadącym przed Tobą znana jest jako bezpieczna różnica odległości. Utrzymuj bezpieczną odległość jadąc przynajmniej dwie sekundy za pojazdem przed Tobą. Ta zasada to tak zwana zasada dwóch sekund. Możesz postępować zgodnie z poniższymi krokami, aby sprawdzić czy się do niej stosujesz:

- Na suchej drodze wybierz sobie punkt, na przykład latarnię uliczną lub znak drogowy.
- Gdy pojazd przed Tobą przejeżdża obok tego punktu, powiedz na głos "Only a fool breaks the two-second rule", co znaczy "tylko idiota łamie zasadę dwóch sekund".
- Sprawdź swoje ustawienie w stosunku do wybranego wcześniej punktu, gdy kończysz wypowiadać to zdanie. Jeżeli już przejechałeś wybrany punkt, jedziesz zbyt blisko pojazdu przed Tobą i musisz się odsunąć.
- Podczas jazdy na mokrej nawierzchni, dwukrotnie zwiększ odległość między Twoim pojazdem a pojazdem jadącym przed Tobą wypowiadając zdanie "Only a fool breaks the two-second rule" dwa razy.

Użyj nieruchomego punktu dla lepszego pomiaru dwusekundowej luki.

PAMIĘTAJ

Nigdy nie jedź bliżej niż wskazuje zasada dwóch sekund. Jeżeli jedziesz zbyt blisko pojazdu przed Tobą (siedzisz mu na ogonie), który nagle zahamuje możesz nie mieć czasu, aby zareagować. Jeżeli wjedziesz w inny pojazd, będziesz odpowiedzialny za wszelkie wyrządzone szkody.

Unikaj zbyt wolnej jazdy

Na zwykłej drodze podczas normalnych warunków ruchu, utrzymuj szybkość strumienia ruchu jednocześnie przestrzegając ograniczenia prędkości.

Musisz zachować bezpieczną odległość od pojazdu jadącego przed Tobą, ale nie **powinieneś** jechać zbyt wolno, aby Twój pojazd nie blokował niepotrzebnie innych użytkowników drogi. Jeżeli będziesz jechał zbyt wolno, możesz frustrować innych kierowców, co z kolei może doprowadzić do niebezpiecznego wyprzedzania.

Ograniczenia prędkości

Ograniczenia prędkości na znakach określają maksymalną prędkość, z jaką pojazd może poruszać się nie łamiąc prawa na odcinku drogi pomiędzy kolejnymi znakami ograniczenia prędkości zakładając, że pojazd nie jest w żaden sposób ograniczony innymi okolicznościami.

Znaki określają maksymalną prędkość, z jaką może poruszać się Twój pojazd na konkretnej drodze lub odcinku drogi, a nie prędkość wymaganą na danej drodze.

Istnieją dwa rodzaje ograniczenia prędkości:

- ograniczenia prędkości, które odnoszą się do konkretnej drogi, oraz
- ograniczenia prędkości, które odnoszą się do konkretnego rodzaju pojazdu.

Ograniczenia prędkości na drogach

Na wszystkich drogach publicznych obowiązuje ograniczenie prędkości. W większości przypadków obowiązuje “domyślne” ograniczenie prędkości. Ograniczenie to niejako automatycznie obowiązuje na określonym rodzaju drogi, jeżeli nie ma znaku ograniczenia prędkości, który nakazuje inaczej.

Poniższa tabela określa domyślne ograniczenia prędkości dla różnych rodzajów dróg zgodnie z Ustawą o Ruchu Drogowym z 2004 roku.

	Rodzaj drogi		Ograniczenie
	Autostrada (niebieskie znaki – oznaczone literą “M”)		120km/h
	Drogi krajowe (główne i drugorzędne) (zielone znaki – oznaczone literą		100km/h
	Drogi regionalne i lokalne (białe znaki – oznaczone literą “R” lub		80km/h
	Drogi na terenie zabudowanym, na przykład w dużych i mniejszych miastach oraz skupiskach		50km/h

Władze lokalne mogą określić specjalne ograniczenia prędkości dla dróg, na przykład:

- ograniczenia obowiązujące o określonych godzinach, na przykład kiedy dzieci przychodzą lub wychodzą ze szkoły. Patrz część 19,
- po różnych stronach drogi dwujezdniowej,
- w określonych miejscach, na przykład w tunelach, gdzie ograniczenie prędkości może być obniżone, jeżeli istnieje potrzeba zamknięcia jednego pasa,
- przy grupie zakrętów, oraz
- podczas robót drogowych.

Jeżeli władze lokalne określą specjalne ograniczenie prędkości, zobaczysz jeden z poniższych znaków. Znaki ograniczenia prędkości, jak większość pozostałych znaków nakazu, mają czerwone obramowanie, białe tło i czarne cyfry i litery. Pokazują prędkość w kilometrach na godzinę (km/h). Aby uzyskać więcej informacji na temat znaków nakazów oraz pozostałych znaków drogowych, przeczytaj część 6.

30km/h

50km/h

60km/h

80km/h

100km/h

120km/h

Po głównym znaku ograniczenia prędkości na głównych drogach krajowych oraz pozostałych drogach następują czasami mniejsze znaki powtarzające, które przypominają o ograniczeniu prędkości obowiązującym na drodze.

Żaden pojazd z wyjątkiem wozów strażackich, karetka pogotowia oraz pojazdów policji nie może nigdy przekraczać ograniczenia prędkości.

Okresowe ograniczenia prędkości

Zwykle ograniczenia prędkości obowiązują 24 godziny na dobę, przez cały rok. W określonych sytuacjach, władze lokalne mogą ogłosić specjalne ograniczenie prędkości na niektórych odcinkach drogi obowiązujące w konkretnych godzinach lub konkretnych dniach. Poza wyznaczonymi godzinami lub dniami, obowiązuje zwykłe ograniczenie prędkości dla danego miejsca.

Przykładem okresowego ograniczenia prędkości są te używane w pobliżu szkół. Jeden sposób na pokazanie tego specjalnego ograniczenia to standardowy znak pionowy z tabliczką informacyjną pod spodem pokazującą okres oraz dni, w jakich obowiązuje dane ograniczenie prędkości.

Elektroniczny znak okresowego ograniczenia prędkości

Elektroniczny znak okresowego ograniczenia prędkości przy szkole

Innym sposobem pokazania ograniczenia prędkości jest elektroniczny znak, który zapala się w okresie obowiązywania danego ograniczenia prędkości. Ograniczenie prędkości wyrażone jest białymi cyframi na czarnym tle z czerwonym obramowaniem. W okresie gdy nie obowiązuje specjalne ograniczenie prędkości, znak pozostaje pusty. Czasami znak elektroniczny może być zamocowany na szarej tablicy z dwoma żółtymi światłami, które migają, gdy znak jest włączony. Znak "Przeście dla dzieci w wieku szkolnym" z dwiema migającymi żółtymi lampami może występować obok znaku o okresowym ograniczeniu prędkości. Ostrzega on o obecności dzieci w wieku szkolnym. **Nie możesz** łamać okresowego ograniczenia prędkości, w czasie jego obowiązywania.

Sprawdzanie prędkości

Od czasu do czasu na różnych odcinkach drogi policja może korzystać ze specjalnych urządzeń, aby sprawdzić czy pojazdy przestrzegają ograniczenia prędkości. Dostarczanie, przewożenie lub korzystanie z urządzeń, które wykrywają lub zakłócają sprzęt do kontroli prędkości używany przez policję jest sprzeczne z prawem.

Ograniczenia prędkości pojazdów

Niektórzy kierowcy **muszą** przestrzegać ograniczenia prędkości obowiązującego dla ich pojazdów poza ograniczeniami prędkości obowiązującymi na drogach, którymi się poruszają.

Poniższa tabela przedstawia ograniczenia prędkości dla różnych pojazdów.

Ograniczenie prędkości pojazdu	Rodzaj pojazdu, którego dotyczy ograniczenie
80 kilometrów na godzinę (80km/h)	<ul style="list-style-type: none">Pojazd, który może przewieźć ponad 8 pasażerów, nie licząc kierowcy, ale nie przewozi pasażerów stojących.
80 kilometrów na godzinę (80km/h)	<ul style="list-style-type: none">Pojazd dostawczy o znamionowej całkowitej masie przekraczającej 3,500 kilogramów.
80 kilometrów na godzinę (80km/h)	<ul style="list-style-type: none">Każdy pojazd ciągnący przyczepkę, przyczepę kempingową, przyczepę do przewozu koni lub innego rodzaju przyczepę.
65 kilometrów na godzinę (65km/h)	<ul style="list-style-type: none">Każdy autobus lub autokar piętrowy.
65 kilometrów na godzinę (65km/h)	<ul style="list-style-type: none">Autobus jednopoziomowy przewożący stojących pasażerów.

Jeżeli ograniczenie prędkości dla danego pojazdu różni się od ograniczenia obowiązującego na danej drodze, kierowca **musi** przestrzegać niższej obowiązującej prędkości. Na przykład jeżeli autobus piętrowy jedzie drogą z ograniczeniem prędkości do 80km/h, nie może jechać szybciej niż określa to ograniczenie prędkości dla danego pojazdu, które w tym przypadku wynosi 65km/h. Jednak jeżeli autobus taki jedzie drogą, na której obowiązuje ograniczenie prędkości do 50km/h to **musi** przestrzegać tego ograniczenia, bez względu na maksymalną prędkość, z jaką mógłby jechać jego pojazd w innych warunkach.

Droga hamowania - samochody

Wielu kierowców ma błędne przekonanie, że jeżeli samochód jadący przed nimi zacznie hamować, zdążą zareagować, zahamować i zatrzymać się nadal zachowując taki sam odstęp między oboma pojazdami.

Całkowita droga hamowania pojazdu zależy od trzech następujących czynników:

- Twojej spostrzegawczości,
- Twojego czasu reakcji,
- czasu reakcji Twojego pojazdu, oraz
- możliwości hamowania Twojego pojazdu.

Twoja spostrzegawczość wpływa na to, jak długo zajmie Ci spostrzeżenie niebezpieczeństwa i po jakim czasie Twój mózg zda sobie sprawę, że jest to niebezpieczeństwo wymagające od Ciebie natychmiastowego działania. Może to zająć od $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ sekundy.

Twój czas reakcji to tyle, ile zajmie Ci przesunięcie stopy z pedału gazu na hamulec po tym jak Twój mózg zrozumie, że jesteś w niebezpieczeństwie. Twój czas reakcji może wahać się od $\frac{1}{4}$ do $\frac{3}{4}$ sekundy.

Pierwsze dwa czynniki wpływające na drogę hamowania zależą od Ciebie, a alkohol, narkotyki, zmęczenie lub brak koncentracji mogą na nie wpłynąć. Jeżeli spostrzegawczość i czas reakcji wynoszą 4 sekundy przy 100km/h, samochód przejedzie 110 metrów zanim zostanie zastosowany hamulec (to więcej niż wynosi długość boiska do piłki nożnej).

Po tym jak wciśniesz pedał hamulca, minie trochę czasu zanim Twój pojazd zareaguje. Czas ten zależy od stanu pojazdu, a w szczególności od stanu układu hamulcowego.

Ostatni czynnik, który wpływa na całkowitą drogę hamowania pojazdu to możliwości hamowania pojazdu. Zależy ona od wielu rzeczy, na przykład:

- hamulcy,
- ciśnienia powietrza w oponach, ich bieżnika oraz przyczepności,
- masy pojazdu,
- zawieszenia pojazdu, oraz
- nawierzchni drogi.

Tabela 5: Droga hamowania na suchej drodze

Prędkość (km/h)	Czas reakcji (m)	Droga hamowania (m)	Całkowita droga hamowania (m)
	5.5	5.3	10.8
	9.2	14.8	24.0
	11.0	21.4	32.4
	14.7	38.0	52.7
	18.3	59.4	77.7
	22.0	85.5	107.5

Źródło: Transport Research Laboratory, UK, 2007, © Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego, 2007

Tabela 6: Droga hamowania na mokrej drodze

Prędkość (km/h)	Czas reakcji (m)	Droga hamowania (m)	Całkowita droga hamowania (m)
	5.5	9.4	14.9
	9.2	26.1	35.2
	11.0	37.5	48.5
	14.7	66.7	81.4
	18.3	104.3	122.6
	22.0	150.2	172.2

Źródło: Transport Research Laboratory, UK, 2007, © Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego, 2007

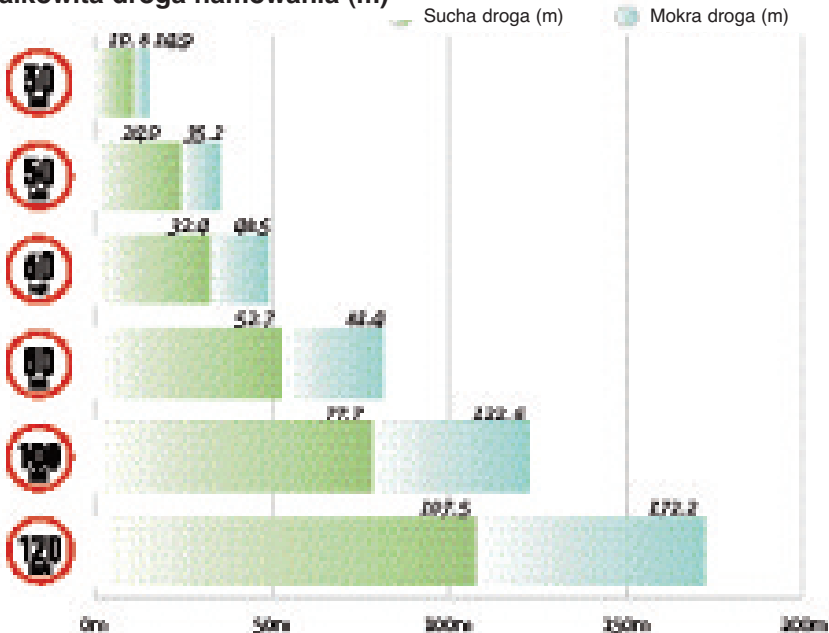
Warto zauważyć, że porównując prędkości 50km/h i 100km/h całkowita droga hamowania Twojego samochodu wzrasta z 15 metrów do 60 metrów. Podwajając prędkość samochodu, całkowita droga hamowania zwiększa się czterokrotnie.

Pamiętaj, że różnica prędkości o 5km/h może oznaczać różnicę między życiem a śmiercią narażonego na ryzyko użytkownika drogi jakim jest pieszy.

- Przy potrąceniu samochodem jadącym 60km/h, ginie 9 na 10 pieszych.
- Przy potrąceniu samochodem jadącym 50km/h, ginie 5 na 10 pieszych.
- Przy potrąceniu samochodem jadącym 30km/h, ginie 1 na 10 pieszych.

Źródło : RoSPA UK

Całkowita droga hamowania (m)

Ródło: Transport Research Laboratory, UK, 2007, © Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego, 2007

Poślizg

Każdy czynnik, który zmniejsza przyczepność opon do drogi może spowodować wpadnięcie w poślizg. Mokra lub tłusta nawierzchnia drogi, przeciążenie, zużyte lub niepoprawnie napompowane opony, błoto, liście, lód, śnieg, gwałtowne przyspieszenie, nagłe hamowanie lub nadmierna prędkość niedostosowana do warunków jazdy to czynniki, które mogą spowodować lub przyczynić się do wpadnięcia w poślizg.

Poślizg na mokrej nawierzchni może nastąpić podczas jazdy na mokrej drodze, gdy między oponami a nawierzchnią drogi zgromadzi się warstwa wody.

W takiej sytuacji samochód traci kontakt z drogą, co wpływa na zdolność hamowania i kierowania.

Część 9:

Skrzyżowania i ronda

Część ta opisuje poprawny sposób zbliżania się oraz przejeżdżania przez skrzyżowania i ronda.

Skrzyżowania

Jeżeli zobaczysz znak stopu (pokazany poniżej), **musisz** zatrzymać się przed znakiem lub przed linią stopu, jeżeli taka jest, nawet jeżeli na drodze, na którą chcesz wjechać nie ma innych pojazdów.

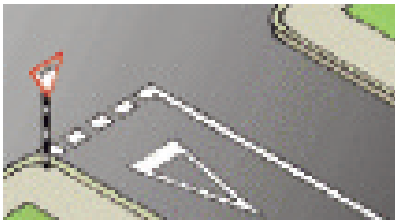
Stop

Jeżeli zobaczysz znak “ustąp pierwszeństwa” (pokazany poniżej) lub linię ustępowania pierwszeństwa, **musisz** zwolnić, ale nie **musisz** się całkowicie zatrzymywać, chyba że **musisz** zaczekać aż przejadą pojazdy nadjeżdżające z przeciwnika.

Ustąp pierwszeństwa

W części 6 znajdziesz więcej informacji na temat tego znaku oraz pozostałych znaków nakazu.

Pierwszeństwo przejazdu

- Pojazdy jadące prosto w którymkolwiek kierunku na drodze głównej zawsze mają pierwszeństwo przejazdu.
- Jeżeli jesteś na skrzyżowaniu dróg równorzędnych, pojazdy po Twojej prawej stronie mają pierwszeństwo przejazdu. **Musisz** pozwolić tym pojazdom na przejazd zanim ruszysz z miejsca. Należy pamiętać, że pierwszeństwo przejazdu nie jest prawem nieograniczonym. **Musisz** zawsze jechać zachowując ostrożność oraz mieć wzgląd na innych użytkowników drogi.
- Jeżeli zbliżasz się do skrzyżowania w kształcie litery T, pojazdy znajdujące się już na drodze, na która wjeżdżasz mają pierwszeństwo przejazdu. Znaczy to, że wszystkie pojazdy na drodze, która kończy się na tym skrzyżowaniu, **muszą** poczekać aż przejadą pozostałe pojazdy zanim skręcają w lewo lub prawo.
- Jeżeli skręcasz w prawo na skrzyżowaniu, pojazdy nadjeżdżające z przeciwnika, które przejeżdżają prosto przez skrzyżowanie, mają pierwszeństwo przejazdu.
- Jeżeli chcesz skręcić w prawo na skrzyżowaniu, a pojazd z przeciwnika chce skręcić w tę samą drogę, pierwszeństwo ma pojazd skręcający w lewo. Jeżeli Twój pojazd skręca w prawo, **musisz** poczekać aż skręci drugi pojazd.
- Jeżeli zbliżasz się do skrzyżowania z drogą główną, **musisz** ustąpić pierwszeństwa innym pojazdom. Oznacza to ustąpienie pierwszeństwa lub przepuszczenie tych pojazdów przed wjazdem na drogę, do której się włączasz.

Pojazdy nie mają automatycznie pierwszeństwa przejazdu na drodze. Zasada nadrzędna mówi, aby w każdych okolicznościach jechać dalej z zachowaniem ostrożności.

Zawsze **musisz** ustąpić pierwszeństwa:

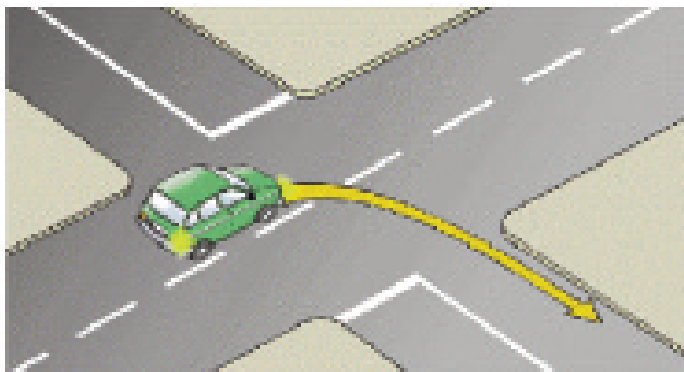
- pieszym już przechodzącym przez ulicę na skrzyżowaniu,
- pieszym na przejściu,
- pieszym na przejściu z migającym żółtym światłem, oraz
- pieszym i pojazdom, jeżeli ruszasz z miejsca (na przykład gdy ruszasz po zatrzymaniu się przed znakiem stopu lub wyjeżdżasz z miejsca postoj).

Aby uniknąć nieporozumień oraz w interesie bezpieczeństwa drogowego, pojazd powinien zawsze ustąpić pierwszeństwa pieszemu. **Musisz** także ustąpić pierwszeństwa:

- pojazdom już skręcającym na skrzyżowaniu,
- pojazdom na innym pasie, jeżeli zamierzasz zmienić pas, oraz
- pojazdom na drogach publicznych, jeżeli wyjeżdżasz z drogi prywatnej.

Zatrzymaj się, rozejrzyj się, nasłuchuj i rozejrzyj się ponownie. To jest Twój obowiązek przed wjazdem na drogę. Kierowcy **powinni** uważać na rowerzystów wjeżdżających na drogę, gdy kończy się ścieżka dla rowerzystów oraz na motorowery i motocykle wyjeżdżające na skrzyżowaniu, które mogą być trudno widoczne ze względu na swoje małe rozmiary. Ważne jest, aby zrozumieć, że pierwszeństwo przejazdu nie jest prawem nieograniczonym. **Musisz** jechać dalej zachowując ostrożność oraz mieć wzgląd na innych użytkowników drogi.

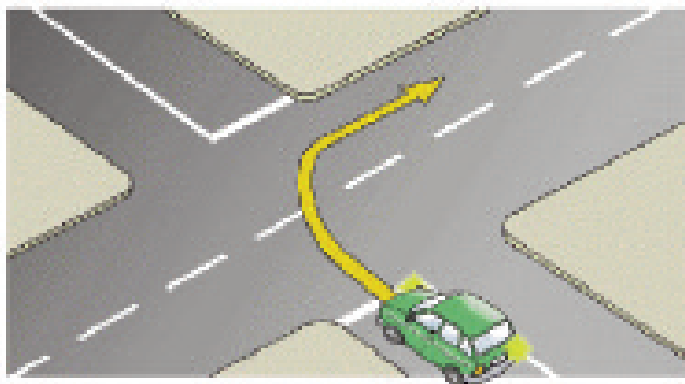
Skręcanie w prawo z drogi głównej na drogę podporządkowaną

- Odpowiednio wcześniej spójrz w lusterka i sprawdź martwe punkty wypatrując pojazdów jadących za Tobą, a następnie daj sygnał skrótu w prawo.
- Jak tylko będzie to bezpieczne, ustaw się bezpośrednio po lewej od środka drogi lub w miejscu przeznaczonym dla pojazdów skręcających w prawo.
- Jeżeli to możliwe, zostaw miejsce dla innych pojazdów, aby mogli przejechać po Twojej lewej stronie.

- Nie skręcaj kierownicy dopóki nie będziesz gotowy na wykonanie skrętu.
- Gdy utworzy się bezpieczna luka między nadjeżdżającymi z przeciwną stroną pojazdami, zakończ skręt w taki sposób, abyś wjechał na lewą stronę drogi, w którą skręcasz.
- Nie ścianaż zakrętu podczas skręcania. Nie wykonuj manewru o kształcie “łabędziej szyi” – występuje on, gdy przejedziesz odpowiedni punkt skrętu i **musisz** zawrócić, aby wrócić na drogę, na którą chcesz wjechać.

Skręcanie w prawo z drogi podporządkowanej na drogę główną

- Odpowiednio wcześniej spojrz w lusterka wypatrując pojazdów jadących za Tobą, a następnie daj sygnał skrętu w prawo.
- Jak tylko będzie to bezpieczne, ustaw się bezpośrednio po lewej od środka drogi.
- Jeżeli jesteś na skrzyżowaniu ze znakiem stopu lub “ustąp pierwszeństwa”, poczekaj z wjazdem na skrzyżowanie aż droga będzie wolna w obu kierunkach.
- Jeżeli to możliwe, zostaw miejsce dla innych pojazdów, aby mogli przejechać po Twojej lewej stronie.
- Gdy utworzy się bezpieczna luka między pojazdami nadjeżdżającymi z obu kierunków, zakończ skręt w taki sposób, abyś wjechał na lewą stronę drogi, w którą skręcasz.
- Zwracaj uwagę na oznakowania dróg, które nakazują jazdę w konkretnym kierunku.

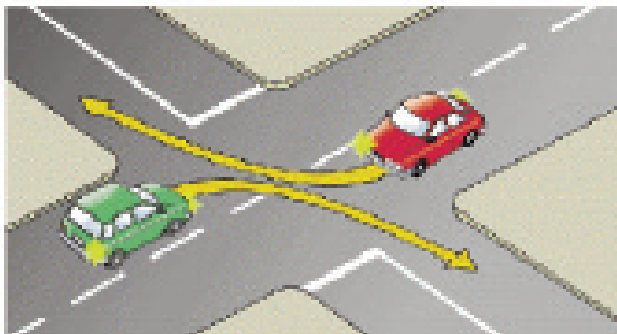
Skręcanie w prawo na skrzyżowaniach

Podczas skrętu w prawo na skrzyżowaniu, gdy samochód jadący z przeciwka także skręca w prawo, powinniście, jeżeli to możliwe, oboje stanąć bokami do siebie, aby wykonać skręt. Dzięki temu Ty, a także drugi kierowca widzi nadjeżdżające z przeciwka pojazdy, a pojazdy te widzą Ciebie.

Skręcanie pojazdów zwróconych do siebie bokiem

Jeżeli nie możesz tak wykonać skrętu, jeżeli konieczne możecie skręcić po łuku mijając się lewymi stronami pojazdów. Oznacza to rozpoczęcie skręcania podczas gdy pojazdy są jeszcze zwrócone przodem do siebie.

Skręcanie po łuku

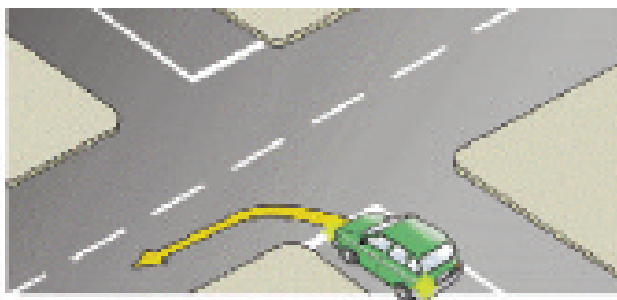
Skręcanie w prawo z ulicy jednokierunkowej

Jedź jak najbliżej prawej strony ulicy jednokierunkowej. Wypatruj miejsc, w których dwa pasy pozwalają na skręt w prawo.

Skręcanie w lewo z drogi głównej na drogę podporządkowaną

- Odpowiednio wcześniej spójrz w lusterka wypatrując pojazdów jadących za Tobą.
- Daj sygnał skrętu w lewo i zwolnij.
- Trzymaj się jak najbliżej lewej krawędzi drogi korzystając z lusterek, na wypadek gdyby rowerzyści lub motocykliści jechali z Twojej lewej strony.
- Wypatruj migających żółtych strzałek, które pozwalają Ci jechać dalej w lewo jeżeli z prawej nie nadjeżdżają żadne pojazdy.
- Jeżeli to możliwe, zostaw miejsce dla innych pojazdów, aby mogli przejechać po Twojej prawej stronie.
- Wykonaj skręt trzymając się blisko lewej krawędzi. Uważaj, aby nie uderzyć ani nie wjechać na krawężnik.

Skręcanie w lewo z drogi podporządkowanej na drogę główną

- Odpowiednio wcześniej spójrz w lusterka wypatrując pojazdów jadących za Tobą.
- Daj sygnał skrętu w lewo i zwolnij.
- Jeżeli jesteś na skrzyżowaniu ze znakiem stopu lub “ustąp pierwszeństwa”, poczekaj z wjazdem na skrzyżowanie aż droga będzie wolna.
- Wypatruj migających żółtych strzałek, które pozwalają Ci jechać dalej w lewo jeżeli z prawej nie nadjeżdżają żadne pojazdy.
- Jeżeli droga posiada pas skrętu w lewo, **powinieneś** z niego skorzystać.
- Gdy będzie to bezpieczne, zakończ skręt w taki sposób, abyś wjechał na lewą stronę drogi, w którą skręcasz.

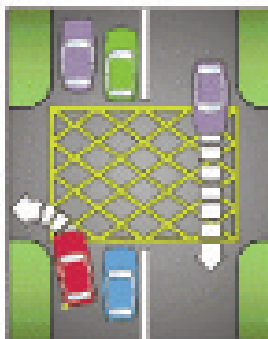
Uważaj, aby nie zarzuciło Cię przy skręcie i zawsze przed rozpoczęciem skrętu ustąp pierwszeństwa pieszym i rowerzystom przejeżdżającym przez skrzyżowanie.

Skrzyżowania z żółtą strefą

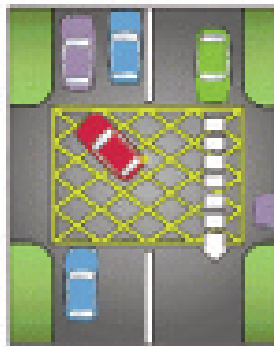
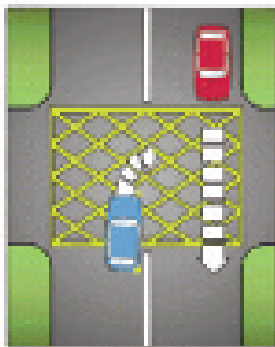
Skrzyżowania te posiadają obszar zakreskowany żółtymi liniami.

PAMIĘTAJ

Nie możesz wjechać na skrzyżowanie z żółtą strefą, jeżeli nie będziesz mógł przez nie przejechać bez zatrzymywania się.

Wyjątkiem jest sytuacja, gdy chcesz skręcić w prawo. W takim przypadku, możesz wjechać na skrzyżowanie z żółtą strefą i czekać na lukę między pojazdami nadjeżdżającymi z przeciwnika. Nie wjeżdżaj na żółtą strefę, jeżeli zablokuje to inne pojazdy, które mają pierwszeństwo przejazdu.

Skrzyżowania z żółtą strefą znajdują się także na przejazdach kolejowych lub tramwajowych. Nigdy nie wjeżdżaj na skrzyżowanie z żółtą strefą, jeżeli nie będziesz mógł przez nie przejechać bez zatrzymywania się. W części 6 znajdziesz więcej informacji na temat znaków drogowych oraz oznakowań drogi.

Skrzyżowania a drogi dwujezdniowe

Drogi dwujezdniowe to drogi posiadające przynajmniej dwa pasy ruchu w każdym kierunku. Pas zewnętrzny lub pas z prawej strony w każdym kierunku, to pas najbliższej osi drogi dwujezdniowej.

Musisz zwykle jechać lewym pasem drogi dwujezdniowej. Możesz korzystać z zewnętrznego pasa na dwupasmowej lub trzypasmowej jezdni tylko, gdy:

- wyprzedzasz, oraz
- chcesz wkrótce skręcić w prawo.

Skrećanie w lewo na drogę dwujezdniową

- Jedź jak najbliższej lewej krawędzi drogi dojazdowej.
- Uważaj na nadjeżdżające pojazdy.
- Wykonaj skręt, gdy będzie to bezpieczne.
- Trzymaj się lewego pasa na drodze dwujezdniowej i rozwijaj prędkość tak, aby dostosować ją do strumienia ruchu jednocześnie stosując się do ograniczeń prędkości i warunków panujących na drodze.

Przejeżdżanie przez drogę dwujezdniową lub wjazd na nią po skręcie w prawo

- Poczekaj w obszarze środkowym (przerwa w środkowym pasie oddzielającym jezdnie) dopóki nie będzie bezpiecznej luki między pojazdami.
- Zakończ przejazd lub skręt w drugą część drogi dwujezdniowej i rozwijaj prędkość tak, aby dostosować ją do strumienia ruchu jednocześnie stosując się do ograniczeń prędkości i warunków panujących na drodze.

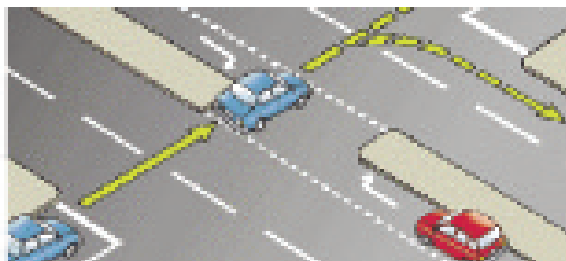
Jeżeli inny pojazd już znajduje się na obszarze środkowym, poczekaj na drodze podporządkowanej dopóki nie będziesz miał wystarczająco miejsca, aby przejechać przez pierwszą połowę drogi bez zatrzymywania się na jezdni. Jeżeli pas oddzielający jest zbyt wąski dla Twojego pojazdu, poczekaj na drodze podporządkowanej dopóki będziesz mógł przejechać przez obie strony drogi dwujezdniowej lub też zakończyć skręt za jednym razem.

Jeżeli prowadzisz duży pojazd, nie możesz traktować każdej połowy drogi dwujezdniowej jako oddzielnej drogi, ponieważ jest to niebezpieczne.

Powinieneś pozostać na drodze podporządkowanej dopóki nie będziesz mógł przejechać obu stron drogi dwujezdniowej bez zatrzymywania. Zawsze uważaj, jeżeli znajdujesz się za dużym pojazdem lub pojazdem ciągnącym przyczepę, który wykonuje skręt. Pamiętaj, że długi pojazd lub połączenie kilku pojazdów zawsze potrzebuje więcej miejsca do zakończenia skrętu. Rowerzyści, motocykliści oraz piesi **powinni** zachować szczególną ostrożność w pobliżu tych pojazdów.

Skręcanie w prawo z drogi dwujezdniowej

- Postępuj normalnie (patrz poniżej) i zjedź na prawy pas.
- Jeżeli droga ma pas dla samochodów zwalniających, zjedź na niego.
- Na skrzyżowaniu, skręć na obszar między jezdniami i poczekaj na bezpieczną lukę między pojazdami.
- Gdy będzie to bezpieczne, zakończ skręt i wjedź na lewą stronę drogi, na którą wjeżdżasz.

Ronda

Zgodnie z prawem, kierowca musi wjechać na rondo skręcając na lewo. Traktuj rondo jak skrzyżowanie i ustąp pierwszeństwa pojazdom, które się na nim już znajdują.

Zbliżając się do ronda

- Jak najwcześniej zdecyduj, w którą stronę **musisz** skręcić.
- Zwracaj uwagę i stosuj się do wszystkich informacji określonych przez znaki drogowe, światła i oznakowanie drogi, które kierują Cię na odpowiedni pas.
- Pamiętaj o kolejności “lusterko, kierunkowskaz, lusterko, manewr” podczas każdego etapu. Najpierw spójrz w lusterka, aby sprawdzić czy za Tobą jadą inne pojazdy, a następnie, gdy jest to konieczne, z odpowiednim wyprzedzeniem zasygnalizuj swój zamiar, aby odpowiednio ostrzec pozostałych użytkowników drogi.
- Zjedź na odpowiedni pas, gdy będzie to bezpieczne.
- Miej świadomość prędkości oraz ustawienia wszystkich pojazdów wokół Ciebie i dopasuj swoją prędkość do warunków ruchu.

Postępuj zgodnie z przepisami podczas zbliżania się oraz przejeżdżania przez rondo.

Gdy dojedziesz do ronda

- Ustąp pierwszeństwa pojazdom nadjeżdżającym z prawej strony, chyba że znaki, oznakowanie drogi lub światła nakazują inaczej.
- Gdy rondo jest kontrolowane przez światła, **musisz** ich przestrzegać.
- **Musisz** przestrzegać wszystkich oznakowań drogi na pasach i/lub innych przepisów, które mówią o tym z którego pasa należy korzystać jeżeli chcesz skręcić w danym kierunku z ronda.
- Uważaj na pojazdy znajdujące się już na rondzie. W szczególności zwracaj uwagę na to, jakie sygnały dają i staraj się ocenić, gdzie planują skręcić.
- Uważaj na innych użytkowników drogi i rowerzystów lub motocyklistów po Twojej lewej lub prawej stronie.
- Spójrz przed siebie zanim pojedziesz dalej, aby upewnić się, że

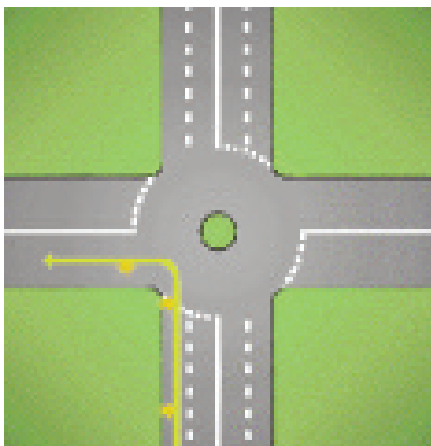
pojazdy przed Tobą na rondzie ruszyły dalej. Oznacza to, że będziesz mógł wjechać na rondo nie blokując żadnych pojazdów nadjeżdżających z prawej.

Na i przy zjeździe z ronda

O ile znaki drogowe lub oznakowanie drogi nie nakazują inaczej, przestrzegaj poniższych kroków w przypadku gdy skręcasz w lewo, jedziesz prosto lub skręcasz w prawo na rondzie.

Skręcając w lewo;

- Włącz kierunkowskaz w lewo i podjedź do ronda lewym pasem.
- Trzymaj się lewej strony ronda i miej nadal włączony kierunkowskaz przy zjeździe.

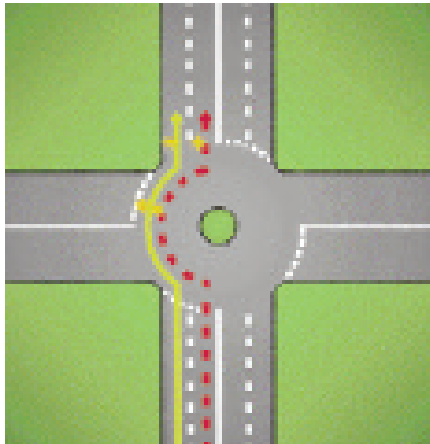

Skręt w lewo

*Zostań na lewym pasie, włącz lewy kierunkowskaz
zbliżając się do ronda i miej włączony kierunkowskaz
dopóki nie przejedziesz przez rondo.*

Gdy jedziesz prosto;

- Zbliżyć się do ronda na lewym pasie, ale nie włączyć jeszcze kierunkowskazu.
- Włączyć kierunkowskaz w lewo po przejechaniu wyjazdu poprzedzającego ten, na który chcesz wjechać.
- Możesz jechać tak jak pokazuje to czerwona przerywana linia na obrazku tylko w sytuacjach, gdy:
 - lewy pas jest tylko dla pojazdów skręcających w lewo lub jest zablokowany lub zamknięty, lub
 - w taki sposób pokieruje Cię policjant.

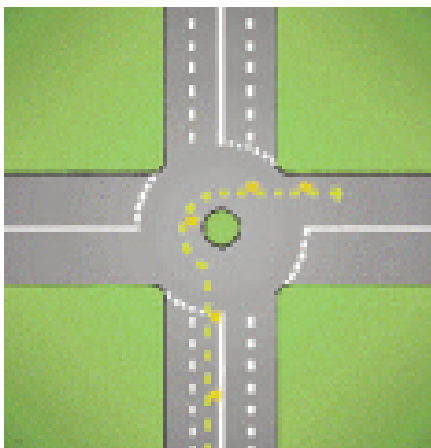

Jazda prosto

Zostań na lewym pasie, nie włączaj lewego kierunkowskazu dopóki nie miniesz pierwszego zjazdu. Gdy warunki nakazują postępować inaczej, możesz jechać tak jak pokazuje czerwona przerywana linia.

Zjeżdżanie z ronda później;

- Włącz kierunkowskaz w prawo i podjedź do ronda prawym pasem.
- Trzymaj się prawej strony dopóki nie będziesz musiał zmienić pasa, aby zjechać z ronda.
- Sprawdź lusterka, włącz kierunkowskaz w lewo i jedź dalej do swojego zjazdu jeżeli jest to bezpieczne.
- Włącz kierunkowskaz w lewo po przejechaniu zjazdu poprzedzającego ten, na który chcesz wjechać.

Zjeżdżanie z ronda późniejszymi zjazdami.

Zostań na prawym pasie, włącz prawy kierunkowskaz zbliżając się do ronda i miej włączony kierunkowskaz dopóki nie przejedziesz zjazdu przed tym, którym chcesz wjechać. Zmień wtedy kierunkowskaz na lewy.

Kiedy przy dojeździe do ronda są trzy pasy wjazdu na rondo, jedź najbardziej odpowiednim pasem przy dojeździe i podczas jazdy po rondzie.

Czasami dwupasmowy lub szerszy zjazd z ronda może w krótkim czasie zwęzić się do jednego pasa. Kierowcy na pasie, który się kończy powinni ustąpić pierwszeństwa pojazdom na drugim pasie.

Kierowcy **powinni** być świadomi występujących oznaczeń dróg i zjechać na odpowiedni pas, gdy jest to bezpieczne pamiętając o innych użytkownikach drogi oraz, w interesie bezpieczeństwa drogowego, ustąpić pierwszeństwa gdy to konieczne.

W każdym wypadku uważaj na i zostaw wystarczająco miejsca:

- pieszym, którzy mogą przechodzić przez drogi dojazdowe i wyjazdowe,
- pojazdom przejeżdżającym przed Tobą na rondzie, szczególnie pojazdom, które chcą skorzystać z najbliższego zjazdu,
- pojazdom, które jadą na dwóch pasach lub są nieodpowiednio ustawione,
- motocyklistom,
- rowerzystom i jeźdźcom konnym, którzy mogą zostać na lewym pasie i sygnalizować prawy kierunek, jeżeli mają zamiar jechać dalej wokół ronda,
- długim pojazdom (włączając te ciągnące przyczepy), które zbliżając się do ronda mogą z powodu swojej długości zmienić ustawienie na drodze. Uważaj na dawane przez nie sygnały.

PAMIĘTAJ

Warunki na rondzie mogą się zmieniać. Zawsze zachowuj ostrożność.

Część 10:

Parkowanie

Część ta omawia przepisy bezpiecznego parkowania.

Parkowanie

Zasady ogólne

- Jeżeli to możliwe, parkuj w tym samym kierunku, w którym porusza się strumień ruchu.
- Parkuj blisko i równoległe do krawężnika lub krawędzi drogi, z wyjątkiem miejsc, w których na nawierzchni drogi zostały wyznaczone prostopadłe lub skośne zatoczki parkingowe.
- Gdy na drodze wyznaczono zatoczkę parkingową, **musisz** zaparkować swój pojazd całkowicie w obrębie miejsca parkingowego.
- Zaciągnij hamulec ręczny.
- Wyłącz silnik.
- Zostaw pojazd na pierwszym lub wstecznym biegu, a jeżeli masz automatyczną skrzynię biegów, wybierz pozycję P.
- Zanim otworzysz drzwi, sprawdź czy w pobliżu nie ma innych użytkowników drogi, w szczególności motocyklistów, rowerzystów i pieszych.
- Otwórz drzwi tylko jeżeli **musisz** i staraj się skrócić czas otwarcia drzwi do minimum.
- Wsiądź z pojazdu, gdy jest to bezpieczne, a Ty i Twoi pasażerowie nie blokujecie innych użytkowników drogi.
- Pasażerowie **powinni** wysiadać od strony krawężnika.
- Zamknij pojazd przy wysiadaniu.

Jak sprawdzić czy pojazd jest bezpiecznie zaparkowany

Upewnij się, że nie zakłócasz normalnego strumienia ruchu, a Twój pojazd nie przeszkadza, blokuje ani nie zagraża innym użytkownikom dróg.

Zalecenia ✓

- Parkuj jak najbliżej krawężnika lub krawędzi drogi.
- Upewnij się, że boki Twojego pojazdu stoją równoległe do krawężnika lub krawędzi, o ile znak drogowy nie nakazuje inaczej.
- Parkuj w tym samym kierunku, w którym odbywa się ruch.
- Upewnij się, że Twój pojazd jest widoczny w nocy.
- Parkuj z zachowaniem uprzejmości, nie blokując widoczności świateł lub drogi innym użytkownikom drogi.
- Parkuj w miejscach, w których nie blokujesz wjazdu na posesję, o ile nie masz zezwolenia właściciela.

Przeciwwskazania ✗

- Nie parkuj na przeciwko innego pojazdu na wąskiej drodze.
- Nie parkuj “na drugiego”.
- Nie parkuj w okolicy robót drogowych.
- Nie parkuj przy wjeździe lub wyjeździe ze straży pożarnej, komisariatu policji, postoju karettek pogotowia lub szpitala.
- Nie parkuj w miejscu, w którym blokujesz widoczność świateł lub drogi innym użytkownikom drogi.
- Nie parkuj w miejscach, gdzie parkowanie jest zabronione przez znaki drogowe lub oznakowanie drogi (patrz część 6).

Poniższe znaki drogowe i oznakowania drogi pokazują, gdzie parkowanie jest **niedozwolone** lub **dozwolone tylko o określonych godzinach**.

Znaki drogowe

Znaki te oraz ich tabliczki informacyjne pokazują, że możesz parkować tylko w określonych godzinach (znak 1) lub poza określonymi godzinami (znak 2).

Znak 1 - parkowanie
dozwolone

Znak 2 - parkowanie
zabronione

Poniższy znak przedstawia część drogi, która musi być wolna dla ruchu o określonych porach dnia (zwykle w godzinach szczytu). Godziny, w których zatrzymywanie się jest zabronione, określone są na tabliczce informacyjnej pod znakiem.

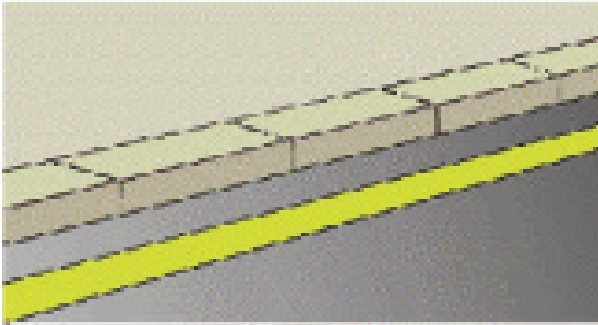
Inne pojazdy mogą się zatrzymywać w tym miejscu tylko, jeżeli czekają w kolejce z innymi samochodami, ale nie mogą parkować, nawet jeżeli dostępne są parkomaty lub w okolicy tej obowiązują dyski uprawniające do parkowania.

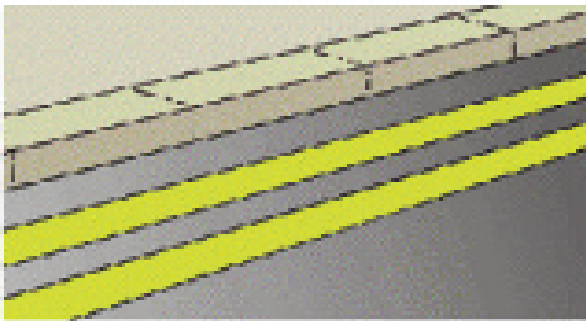
Clearway

Oznakowanie dróg

Pojedynczej żółtej linii zwykle towarzyszy pionowa tabliczka informacyjna, która znajduje się w pobliżu. Razem, oznakowanie drogi oraz tabliczka informacyjna, oznaczają, że w danym miejscu **nie możesz** parkować w podanych godzinach.

Podwójna żółta linia oznacza zakaz parkowania o każdej porze.

Zakaz parkowania

Nawet jeżeli w pobliżu nie ma znaku “zakaz parkowania” lub żółtej linii na drodze, **nie możesz** zatrzymywać się lub parkować:

- na miejscu parkingowym, o ile nie wystawisz zezwolenia “zarezerwowane dla osoby niepełnosprawnej”. Osoby na wózkach muszą korzystać ze specjalnych szerszych zatoczek parkingowych, aby móc całkowicie otworzyć drzwi. Umożliwi im to zejście z wózka do samochodu lub wyjście z samochodu na wózek. Zwykle zatoczki parkingowe są zbyt wąskie i nie dają wystarczającego dostępu osobom na wózkach. Dlatego inni użytkownicy drogi **nie mogą** parkować w miejscach parkingowych przeznaczonych dla niepełnosprawnych. Jest to wykroczenie;

- w miejscu, w którym znajdują się białe zygzakowate linie na którejkolwiek ze stron światła lub przejścia dla pieszych;
- całkowicie lub częściowo na przejściu dla pieszych wszelkiego rodzaju;
- 15 metrów przed i 5 metrów za przejściem dla pieszych;
- w pobliżu szkoły, w miejscu, w którym znajdują się żółte zygzakowate linie wzdłuż krawędzi drogi, które zawierają słowa “SCHOOL KEEP CLEAR” (tj. szkoła, nie zastawiać).
- w obrębie obszaru oznaczonego jako przystanek autobusowy lub postój taksówek – obszary te wydzielone są białym oznakowaniem drogi, oraz dodatkowo oznaczone słowem “BUS” w przypadku przystanku autobusowego lub “TAXIS” w przypadku postoju taksówek;
- w miejscu, w którym wzdłuż środka drogi biegnie pojedyncza lub podwójna biała linia ciągła;
- całkowicie lub częściowo na chodniku, trawniku, ścieżce rowerowej lub pasie dla rowerów lub pasie zieleni oddzielającym pasy ruchu;

- w obrębie 5 metrów od skrzyżowania, chyba że miejsca do parkowania są jasno wydzielone;
- na części drogi zarezerwowanej dla drobnego handlu w godzinach handlowych;
- na pasie dla autobusów o przeciwnym kierunku jazdy o żadnej porze lub na pasie dla autobusów o tym samym kierunku jazdy w godzinach obowiązywania ograniczenia;
- na rampie załadunkowej (zarezerwowanej dla pojazdów dostawczych przy załadunku i rozładunku towarów maksymalnie przez 30 minut) – oznakowanie drogi zawiera słowo “LOADING” (tj. załadunek), które powtarza się przy wjeździe na obszar parkowania;
- na pasie dla tramwajów w godzinach obowiązywania ograniczenia (pasy dla tramwajów działają 24 godziny na dobę, chyba że tabliczka informacyjna obok pasa wskazuje inaczej);
- w pobliżu przejazdu kolejowego;
- w miejscach, w których krawężnik jest obniżony, aby pomóc osobom na wózkach.

PAMIĘTAJ

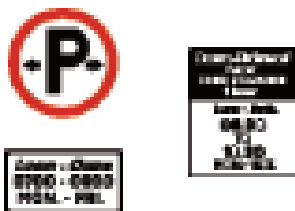
Nie możesz parkować w sposób, który zakłóca normalny strumień ruchu lub przeszkadza lub zagraża innym

Nigdy **nie możesz** parkować:

- na zakręcie, skręcie, szczycie wzgórza lub moście łukowym,
- w miejscu, w którym występuje nagłe pochylenie terenu, lub
- wszędzie, gdzie blokujesz widoczność opiekuna drogowego. Ograniczenie nie ma zastosowania w przypadku pojazdów z widocznym zezwoleniem na parkowanie osoby niepełnosprawnej.

Dyski uprawniające do parkowania

Dyski parkingowe wykorzystywane są na obszarach zabudowanych, aby ograniczyć parkowanie w niektórych godzinach. W miejscach obowiązywania dysków parkingowych zobaczysz znak nakazu oraz tabliczkę informacyjną pod znakiem. Po zaparkowaniu **musisz** kupić dysk na określony okres czasu i odjechać z tego miejsca przed upłynięciem określonej godziny. **Nie możesz** parkować powtórnie na tej samej ulicy w przeciągu godziny od wyjazdu z miejsca, w którym obowiązywał dysk. Ograniczenie nie ma zastosowania w przypadku pojazdów z widocznym zezwoleniem na parkowanie osoby niepełnosprawnej.

Parkowanie
dozwolone

Dyski uprawniające do
parkowania

Zakładanie blokady kół i usuwanie pojazdów

Niektóre lokalne władze wprowadziły system zwalczający nielegalne parkowanie. Jeżeli Twój samochód jest zaparkowany nieprawidłowo, na koła może zostać założona blokada lub też samochód może zostać odholowany w inne miejsce, gdzie zostanie założona blokada lub gdzie zostanie on zamknięty w miejscu odholowania nieprawidłowo zaparkowanych samochodów. W takim przypadku **musisz** zapłacić grzywnę za zdjęcie blokady i/lub zwrot samochodu.

Niebezpieczne parkowanie

Jeżeli zaparkujesz w sposób, który może narażać na niebezpieczeństwo innych użytkowników dróg, na przykład, jeżeli swoim parkowaniem zmuszasz pieszego do wejścia na ulicę, policjant może zdecydować, że Twoje parkowanie jest niebezpieczne i wnieść przeciwko Tobie oskarżenie do sądu. Jeżeli sąd uzna Cię winnym wykroczenia, otrzymasz punkty karne.

Część 11:

Autostrady i tunele

Autostrady to drogi, dzięki którym czas podróży się zmniejsza ponieważ pasy ruchu są oddzielone od siebie i nie ma skrzyżowań. Jest to prawdopodobnie najbezpieczniejszy sposób poruszania się dużych ilości pojazdów, głównie ponieważ nie ma ryzyka zderzenia czołowego. Jednak w porównaniu z innymi rodzajami dróg, ryzyko karambolu jest większe.

Część ta opisuje zasady odnośnie tego kto może jechać autostradą, znaczenie znaków na autostradzie oraz jak włączyć się do ruchu, zjechać z autostrady oraz jak bezpiecznie wyprzedzać.

Zasady ogólne

Poniższe znaki zobaczysz przed wjazdem na autostradę lub przed włączeniem się do ruchu. Znak po lewej stronie określa, kto **nie może** wjechać na autostradę:

Autostrada

Autostrada

Wjazd na autostradę

- osoby, które **nie posiadają** pełnego prawa jazdy na kategorię pojazdu, który prowadzą,
- pojazdy niezdolne do poruszania się z prędkością przynajmniej 50 km/h,
- pojazdy o pojemności silnika nie przekraczającej 50cm³.
- osoby jeżdżące na tabliczkach z literą "L",
- pojazdy do przewożenia osób niepełnosprawnych
- pojazdy, które nie korzystają z napompowanych opon,

- rowerzyści,
- piesi, oraz
- zwierzęta.

Wjazd na autostradę

Przy wjeździe na autostradę, zachowaj ostrożność i skup uwagę, a także ustąp pierwszeństwa pojazdom na autostradzie. Włączając się do ruchu na autostradzie **musisz** postępować zgodnie z następującymi krokami.

- Korzystaj z pasa “rozbiegowego”, aby się rozpędzić zanim włączysz się do ruchu na autostradzie.
- Wcześnie zasygnalizuj innym kierowcom, że zamierzasz włączyć się do ruchu.
- Gdy zbliżasz się do zjazdu z autostrady, spójrz w lusterka i sprawdź martwe punkty, aby poczekać na bezpieczną lukę między pojazdami na lewym pasie autostrady.
- Przestrzegaj znaków drogowych oraz oznakowania dróg.
- Nie wjeżdżaj na zakreskowane pola przed włączeniem się do ruchu na autostradzie.
- Ustąp pierwszeństwa pojazdom, które znajdują się już na autostradzie.
- Dostosuj swoją prędkość tak, aby włączając się do ruchu jechać z prędkością jak najbliższą ogólnej prędkości strumienia ruchu na danym pasie.
- Każdą zmianę pasów traktuj jako osoby manewr. Zostań na lewym pasie dopóki nie dostosujesz się do prędkości ruchu zanim zaczniesz wyprzedzać.

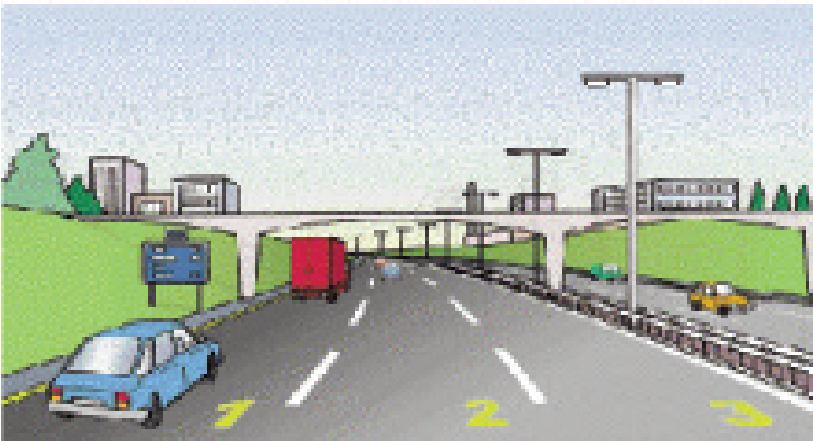
Na autostradzie

- **Musisz** jechać prosto. Zakręcanie lub cofanie nie jest dozwolone.
- **Musisz** poruszać się z dostateczną prędkością i w taki sposób, aby nie zakłócać ruchu innych pojazdów.
- **Nie możesz** jechać częścią autostrady, która nie jest jezdnią, na przykład poboczem, za wyjątkiem sytuacji awaryjnej.

- **Nie możesz** zatrzymywać się ani parkować na żadnej części autostrady, chyba że zepsuje Ci się samochód lub zatrzyma Cię policja.
- **Nie możesz** jechać pasem najbliższym osi jezdni na autostradzie (pasem zewnętrznym) samochodem, którego maksymalna prędkość jest ograniczona do 80km/h lub mniej. Wyjątkiem od tej reguły są miejsca, w których ograniczenie prędkości wynosi 80 km/h lub mniej.
- **Nie możesz** zabierać lub wysadzać pasażerów na autostradzie.

Poprawne korzystanie z pasów

Bardzo ważne jest, abyś zrozumiał do czego służy każdy pas ruchu na autostradzie. Aby łatwiej było wyjaśnić jak i kiedy zmieniać pasy, każdemu pasowi przypisaliśmy numer. Poniższy obrazem pokazuje, że pas 1 jest pasem najbliższym pobocza. Pas ten jest nazywany także pasem wewnętrznym. Na autostradzie dwupasmowej, pas ruchu najbliższy pasowi zieleni to pas 2 (nazywany także pasem zewnętrznym). Na autostradzie trzypasmowej, pas ten to pas 3.

Pas 1

Obowiązuje reguła “trzymania się lewej strony”. Zostań na tym pasie, chyba że wyprzedzasz.

Pas 2

Na autostradzie dwupasmowej, korzystaj z tego pasa tylko do wyprzedzania i zjedź z powrotem na pas 1 gdy skończysz manewr. Możesz korzystać z tego pasa także, aby dostosować się do pojazdów włączających się do ruchu z lewej strony.

Na autostradzie trzypasmowej, możesz jechać środkowym pasem, gdy pas 1 porusza się wolniej.

Pas 3

Jeżeli poruszasz się autostradą trzypasmową, **musisz** korzystać z tego pasa, tylko jeżeli pojazdy na pasie 1 i 2 poruszają się w kolumnie, a Ty **musisz** wyprzedzić lub dostosować się do pojazdów włączających się do ruchu z lewej strony. Gdy skończysz wyprzedzanie, wróć na lewą stronę i pozwól, aby pojazdy z tyłu poruszające się szybciej wyprzedziły Cię.

Nie możesz korzystać z pasa ruchu najbliższego pasowi zieleni (pas 2 lub 3, w zależności od szerokości autostrady) jeżeli prowadzisz:

- pojazd dostawczy o znamionowej całkowitej masie przekraczającej 3,500 kilogramów,
- pojazd pasażerski z miejscami do siedzenia dla więcej niż 8 pasażerów (nie licząc kierowcy), lub
- pojazd ciągnący przyczepkę, przyczepę do przewozu koni lub przyczepę kempingową.

Możesz jednak korzystać z tego pasa w wyjątkowych okolicznościach gdy nie możesz przejechać pasem wewnętrznym, bo jest zablokowany. Możesz z niego korzystać także w miejscu na autostradzie, w którym obowiązuje ograniczenie prędkości do 80km/h lub mniej.

Odległość między pojazdami

Część 8 opisuje “zasadę dwóch sekund”, która pomoże Ci w utrzymaniu bezpiecznej odległości za pojazdami przed Tobą. Stosuj tę zasadę na autostradach – jazda zbyt blisko obniża Twoją umiejętność bezpiecznego zatrzymania się i znacznie ogranicza widoczność z przodu.

Gdy jedziesz w kolumnie, instynktownie możesz podejżdżać bliżej do pojazdu przed Tobą, aby chronić swoją pozycję. Pamiętaj, że **musisz** zostawić wystarczająco miejsca przed sobą, aby móc bezpiecznie się zatrzymać.

Sygnalizacja

Gdy jesteś na autostradzie, **musisz** sygnalizować każdy swój ruch. Na przykład zmiana pasa z pasa 3 na pas 1 składa się z dwóch oddzielnych etapów.

- W pierwszym etapie, raz sygnalizujesz, że chcesz zmienić pas z 3 na 2.
- W drugim etapie, sygnalizujesz ponownie, że chcesz zmienić pas z 2 na 1.

Pojazdy wokół Ciebie

Regularnie sprawdzaj lusterka, ponieważ **musisz** ciągle wiedzieć co się dzieje dookoła. Pamiętaj także o martwych punktach Twojego pojazdu.

Unikaj przebywania w martwych punktach innych kierowców. Ciągłe się rozglądaj – unikaj patrzenia tylko na pojazd bezpośrednio przed Tobą. Zamiast tego, spójrz na całą kolumnę samochodów. Korzystaj ze swojego pola widzenia, aby jechać płynnie i unikać niepotrzebnego hamowania. Jeżeli zauważysz przed sobą ostro hamujące pojazdy, włącz światła awaryjne, aby ostrzec pojazdy jadące za Tobą.

Przed zmianą pasa pamiętaj o kolejności “lusterko, kierunkowskaz, lusterko, manewr”. Pamiętaj, że pojazdy mogą za Tobą mogą jechać szybko. Przynamniej dwukrotne spojrzenie w lusterko pomoże Ci ocenić z jaką prędkością zbliżają się pojazdy za Tobą i zobaczyć pojazdy przejeżdżające przez martwe punkty.

Unikaj sytuacji, w której inni kierowcy muszą hamować lub zmieniać pas, aby dostosować się do Twojego sposobu jazdy na autostradzie (wyjątkiem jest włączanie się do ruchu na autostradzie). Naucz się odczytywać zamiary kierowców wokół Ciebie. Na autostradzie pojazd w Twoim lusterku z włączonym prawym kierunkowskazem próbuje powiedzieć Ci, że Cię dogania i ma zamiar wyprzedzić Twój pojazd.

Wyprzedzanie

Wyprzedzaj tylko z prawej strony, chyba że pojazdy poruszają się wolno w kolumnie i kolumna samochodów po Twojej prawej stronie jedzie wolniej niż Ty. Jeżeli masz zamiar zjechać z wolnego pasa na szybki, najpierw dostosuj swoją prędkość.

Przed rozpoczęciem wyprzedzania pamiętaj o kolejności “lusterko, kierunkowskaz, lusterko, manewr” i sprawdzeniu martwych punktów. Sprawdź czy droga jest wolna (za i przed Tobą) oraz włącz kierunkowskaz z wyprzedzeniem.

Pamiętaj, że pojazdy na autostradzie jadą dużo szybciej niż na zwyczajnych drogach. Zachowaj szczególną ostrożność o zmierzchu, w ciemności oraz przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych, gdy trudniej jest określić prędkość, odległość i drogę hamowania. Włącz kierunkowskaz i wróć na pierwotny pas tak szybko jak to możliwe.

Znaki bramkowe

Znaki bramkowe to konstrukcje używane do wystawiania znaków drogowych nad pasami ruchu na autostradach i drogach dwujezdniowych. Są często spotykane i pamiętaj, aby zwracać na nie uwagę, podobnie jak na inne znaki ustawione wzdłuż drogi.

Wyjazd z autostrady

Poniższe znaki pokazują odległość do następnego zjazdu z autostrady. Zaplanuj zjazd z wyprzedzeniem i korzystaj z tych znaków, aby wystarczająco wcześnie ustawić się na odpowiednim pasie.

300m do następnego zjazdu

200m do następnego zjazdu

100m do następnego zjazdu

Przy zjeździe z autostrady, najpierw wjeżdżasz na pas dla samochodów zwalniających. Jeżeli to możliwe, utrzymuj normalną prędkość dopóki nie wjedziesz na ten pas, ale następnie zwolnij oraz obserwuj znaki, które pokażą Ci obowiązujące ograniczenie prędkości. Skorzystaj z prędkościomierza, aby upewnić się, że jedziesz zgodnie z nowym obniżonym ograniczeniem prędkości. Pamiętaj, że pas do zjazdu z autostrady oraz drogi łączące dwie autostrady mogą ostro zakręcać.

Jeżeli przegapisz swój zjazd, jedź dalej do następnego zjazdu. Nie próbuj przejeżdżać przez wysepkę lub cofać poboczem.

Kiedy zjedziesz z autostrady lub jeżeli autostrada się skończy, zobaczysz poniższe znaki.

*Koniec autostrady za
1km*

*Koniec autostrady za
500m*

Koniec autostrady

Zatrzymywanie się oraz parkowanie

Na autostradzie możesz zatrzymać się lub zaparkować tylko w przypadku gdy:

- samochód się zepsuje,
- zatrzymuje Cię policja,
- wystąpi sytuacja awaryjna (na przykład wypadek),
- występują roboty drogowe, lub
- znajdujesz się przy punkcie opłat za autostradę.

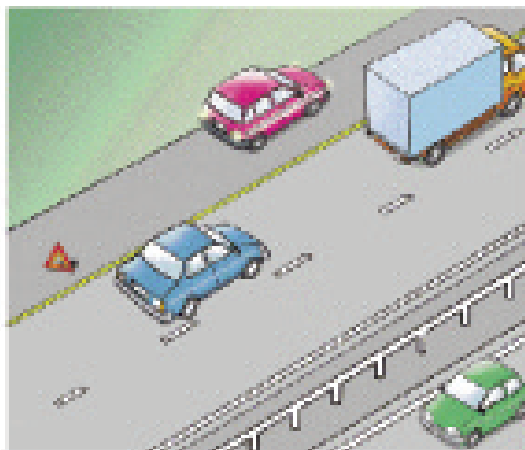
Przed rozpoczęciem długiej podróży po autostradzie, upewnij się, że Twój pojazd:

- jest w stanie przebyć długą podróż z prędkością, jaka występuje na autostradzie.
- ma odpowiednie ciśnienie w oponach,
- ma wystarczającą ilość oleju i chłodziwa, oraz
- ma wystarczającą ilość paliwa, aby dowieźć Cię przynajmniej do najbliższej stacji paliw.

Upewnij się także, że wszelkie przewożone lub holowane ładunki są zabezpieczone oraz że masz wystarczająco pieniędzy lub odpowiedni karnet, jeżeli korzystasz z płatnej autostrady.

Co zrobić gdy zepsuje się samochód

- Jeżeli masz światła awaryjne, włącz je.
- Przesuń samochód na pobocze. Jeżeli nie jest to możliwe, zrób co w Twojej mocy, aby ostrzec innych kierowców, że samochód jest na drodze.
- Zawsze wysiadaj z pojazdu od strony pasażera. Nie próbuj chodzić pieszo po autostradzie.
- Szybko zorganizuj pomoc i nie zostawiaj pojazdu bez opieki dłużej niż to konieczne. Poczekaj na pomoc po skrajnej stronie autostrady.
- Jeżeli prowadzisz pojazd ciężarowy lub autobus, rozstaw trójkąt ostrzegawczy.
- Skorzystaj z telefonu na poboczu autostrady lub telefonu komórkowego, aby powiadomić policję.
- Gdy ponownie włączasz się do ruchu na autostradzie, najpierw rozwiń prędkość na poboczu.
- Odczekaj na bezpieczną lukę między pojazdami zanim włączysz się do ruchu.

Utrudnienia

Jeżeli zauważysz, że coś blokuje strumień ruchu przed Tobą, skorzystaj z telefonu na poboczu autostrady lub telefonu komórkowego, aby powiadomić policję. Nie próbuj usuwać przeszkody samodzielnie.

Tunele

W tunelu obowiązują ogólne zasady kodeksu drogowego oraz ustaw o ruchu drogowym, ale przy wjeździe, przejeżdżaniu oraz wyjeżdżaniu z tunelu **musisz** pamiętać o specjalnych kwestiach bezpieczeństwa drogowego.

Zbliżając się do tunelu

- Sprawdź czy masz wystarczającą ilość paliwa w pojeździe przed wjazdem do tunelu.
- Zdejmij okulary słoneczne,
- Włącz światła mijania,
- Jeżeli usługa jest dostępna, włącz wyznaczoną stację radiową, w której usłyszysz instrukcje bezpieczeństwa podczas podróży. Częstotliwość stacji będzie wyświetlona na tablicy informacyjnej przy wjeździe do tunelu,
- Zachowaj bezpieczną odległość od pojazdu jadącego przed Tobą. Pamiętaj, że wjeżdżasz do tunelu i jazda zbyt blisko drugiego pojazdu może spowodować wypadek. Zalecana minimalna odległość dla samochodu lub motocykla to 50 metrów oraz 100 metrów dla pozostałych pojazdów. Zawsze pamiętaj o “zasadzie dwóch sekund”.
- Miej świadomość, że istnieją pewne ograniczenia odnośnie korzystania z tuneli przez samochody ciężarowe.
 - Maksymalna dozwolona wysokość pojazdu będzie określona na znaku. **Musisz** ją sprawdzić przed wjazdem do tunelu.
 - Szerokie ładunki mogą być niedozwolone. Jeżeli przewozisz szeroki ładunek, **musisz** skontaktować się z osobami obsługującymi tunel z wyprzedzeniem, aby sprawdzić czy Twój ładunek jest dozwolony w tunelu.

- Wielkość pojazdu – czasami w tunelach występuje zakaz korzystania z prawego pasa przez duże pojazdy towarowe lub inne pojazdy niepasażerskie jeżeli liczba osi pojazdu równa się lub przekracza liczbę określoną na znaku nakazu, który widnieje na drodze dojazdowej do tunelu.

Aby uzyskać więcej informacji, skontaktuj się z obsługą tunelu.

W tunelu

- Trzymaj się swojego pasa i nie wyprzedzaj.
- Nie możesz jechać prawym pasem w tunelu jeżeli prowadzisz pojazd, który ma zakaz korzystania z tego pasa.
- Nie skręcaj i nie cofaj.
- Nie zatrzymuj się, chyba że wystąpiła sytuacja awaryjna.
- Stosuj się do ograniczenia prędkości. Istnieją dwa formaty znaków ograniczenia prędkości.
 - standardowy znak ograniczenia prędkości ma zastosowanie, gdy mamy do czynienia ze stałym ograniczeniem prędkości. **Musisz** przestrzegać ograniczenia prędkości i pamiętać, że jest to maksymalna dozwolona prędkość, a nie prędkość wymagana.
 - gdy ograniczenie prędkości zmienia się, zobaczysz znaki zmiennej treści, czyli czarny kwadrat z czerwonym okręgiem oraz białymi lub żółtymi liczbami w całym tunelu. Liczby pokazują ograniczenie prędkości i będą się zmieniać w zależności do warunków ruchu i względów bezpieczeństwa drogowego. **Musisz** przestrzegać ograniczenia prędkości i pamiętać, że jest to maksymalna dozwolona prędkość, a nie prędkość wymagana. Zawsze pamiętaj o “zasadzie dwóch sekund”.
- Zachowaj odległość między pojazdami. Zalecana minimalna bezpieczna odległość dla samochodu lub motocykla to 50 metrów oraz 100 metrów dla pozostałych pojazdów.

Zatrzymywanie się

Jeżeli ktoś poleci Ci zatrzymać się, powinieneś zatrzymać się oraz:

- włączyć światła awaryjne,
- zachować bezpieczną odległość od pojazdu przed Tobą,
- wyłączyć silnik,
- sprawdzić czy obsługa tunelu wydaje polecenia przez radio,
- sprawdzić czy na znakach elektronicznych w tunelu nie ma jakiejś informacji oraz, jeśli to konieczne, opuścić tunel korzystając z najbliższego wyjścia dla pieszych.

Awaria lub wypadek

Jeżeli w tunelu nastąpi awaria lub wypadek, powinieneś:

- włączyć światła awaryjne,
- wyłączyć silnik,
- udać się do stacji awaryjnej i za pomocą telefonu alarmowego zawiadomić obsługę tunelu,
- sprawdzić czy przez radio wydawane są jakieś instrukcje, oraz
- sprawdzić czy na znakach elektronicznych w tunelu wyświetlane są jakieś informacje.

Pożar w samochodzie

Jeżeli w Twoim samochodzie jest dym lub wybuchnie pożar, powinieneś:

- wyłączyć silnik,
- natychmiast opuścić pojazd,
- udać się do stacji awaryjnej i za pomocą telefonu alarmowego zawiadomić obsługę tunelu, oraz
- opuścić tunel przez najbliższe wyjście.

Pożar w samochodzie innego kierowcy

Jeżeli w samochodzie innego kierowcy jest dym lub wybuchł pożar, powinieneś:

- wyjechać z tunelu, jeżeli pożar jest za Tobą, lub
- jeżeli pożar jest przed Tobą, wyłączyć silnik, natychmiast opuścić pojazd i opuścić tunel przez najbliższe wyjście awaryjne.

Wyjazd z tunelu

- Stosuj się do znaków drogowych.
- Zachowaj bezpieczną prędkość i ustawienie na drodze.

Część 12:

Pomoc policji

An Garda Síochána (policja irlandzka) jest odpowiedzialna za egzekwowanie przepisów ruchu drogowego. Część ta opisuje sygnały i polecenia wydawane przez policję, których **musisz** przestrzegać na drodze.

Sygnały

Jeżeli policjant kieruje ruchem, jego sygnały są nadrzędne w stosunku do pozostałych sygnałów świateł drogowych. Oznacza to, że jeżeli policjant sygnalizuje, że powinieneś się zatrzymać, **musisz** to zrobić nawet jeżeli pali się zielone światło. Sygnały policji oraz ich znaczenie pokazane są poniżej. **Musisz** je rozumieć, aby wiedzieć jak reagować podczas jazdy.

Przywołanie pojazdów nadjeżdżających z przodu

Przywołanie pojazdów nadjeżdżających z którejkolwiek strony

Zatrzymanie pojazdów nadjeżdżających z przodu

Zatrzymanie pojazdów nadjeżdżających z tyłu

Zatrzymanie pojazdów nadjeżdżających z przodu i z tyłu

Powinieneś zrobić co następuje, jeżeli poprosi Cię o to policjant:

- Pokazać swoje prawo jazdy, które **musisz** zawsze ze sobą nosić.
- Pozwolić policjantowi na obejrzenie dysku ubezpieczenia, podatku oraz, jeżeli dotyczy, dysku przeglądu technicznego NCT, które wszystkie muszą być widoczne na szybie.
- Przedstawić zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu (ang. *Certificate of Roadworthiness*) lub zaświadczenie o NCT, w zależności od potrzeb, na wskazanym komisariacie policji w ciągu 10 dni.
- Przedstawić policji ważne zaświadczenie o opłacie podatku drogowego w ciągu 10 dni. Policjant może poprosić o przedstawienie ważnego zaświadczenia o opłacie podatku drogowego w każdej chwili do miesiąca po tym jak zauważy lub będzie miał podstawy, aby twierdzić, że nieubezpieczony pojazd był używany w miejscu publicznym.
- Przedstawić zaświadczenie o rejestracji pojazdu w uzgodnionym terminie.
- Zatrzymać pojazd i pozwolić, aby policjant sprawdził czy nie ma on usterek.
- Podać swoje imię, nazwisko oraz adres.
- Podpisać się.
- Oddać próbkę oddechu. Jeżeli brałeś udział w wypadku, popełniłeś wykroczenie związane z kodeksem drogowym lub jeżeli policjant jest zdania, że jesteś pod wpływem środków odurzających takich jak alkohol lub narkotyki, możesz zostać poproszony o oddanie próbki oddechu na miejscu zatrzymania.

- Policja może ustawić punkty kontrolne z obowiązkowym badaniem alkomatem (ang. MAT), które pozwolą na pobieranie próbek oddechu na miejscu zatrzymania w każdym przypadku, bez potrzeby podejrzenia że osoba jest pod wpływem środka odurzającego. Odmowa oddania próbki oddechu jest wykroczeniem.
- Jeżeli zostaniesz aresztowany za wykroczenie związane z alkoholem i prowadzeniem pojazdu lub odmowę oddania próbki oddechu w miejscu zatrzymania, będziesz musiał oddać próbkę oddechu, krwi lub moczu na komisariacie policji.

Inne kontrole użytkowników dróg

- Urzędnicy z Urzędu Skarbowego, w tym kontroli celnej, mogą także zatrzymać oraz zbadać Twój pojazd.
- Twój pojazd może zostać skonfiskowany przez Urząd Skarbowy i/lub policję.
- Możesz zostać także zatrzymany przez policję pracującą wspólnie z funkcjonariuszami ds. transportu z Urzędu ds. Bezpieczeństwa Drogowego, którzy sprawdzą tachograf oraz licencję operatora.

Część 13:

Przeciwwskazania

Główne czynniki wpływające na Twoją zdolność prowadzenia pojazdu to:

- alkohol,
- leki (na receptę oraz wolnodostępne),
- zmęczenie,
- agresja drogowa oraz inne formy agresji.

W pojedynkę lub wspólnie, czynniki te:

- wpłyną na Twoją zdolność oceny sytuacji,
- spowolnią Twoją umiejętność reagowania oraz unikania niebezpieczeństw,
- sprawią, że stracisz koncentrację oraz
- sprawią, że będziesz mniej ostrożnym i rozważnym kierowcą.

Alkohol

Alkohol to główny czynnik powodujący wypadki, które prowadzą do śmierci i urazów.

Nawet małe ilości alkoholu mogą wpłynąć na Twoją zdolność oceny sytuacji oraz umiejętności prowadzenia pojazdu.

PAMIĘTAJ

Nigdy nie prowadź po alkoholu. Czy byłbyś w stanie żyć z takim wstydem?

Wykroczeniem jest prowadzenie, próba prowadzeniu lub posiadanie kontroli nad pojazdem mechanicznym jeżeli masz więcej niż:

- 80 miligramów alkoholu na 100 mililitrów krwi,
- 107 miligramów alkoholu na 100 mililitrów moczu lub
- 35 mikrogramów alkoholu na 100 mililitrów oddechu.

Nie ma sprawdzonej metody na stwierdzenie ile możesz wypić zanim przekroczysz ten limit.

Zgodnie z prawem, kierowcy mogą zostać poproszeni o oddanie próbki oddechu na komisariacie policji. Policja może zorganizować pobranie próbek krwi lub moczu oraz oddać je do analizy na zawartość alkoholu. Wyniki tych testów mogą zostać wykorzystane jako dowód gdy sprawa kierowcy trafi do sądu.

Kary za jazdę po pijanemu

Jeżeli zostaniesz skazany za jazdę po pijanemu, zostanie nałożony na Ciebie zakaz prowadzenia pojazdów. Minimalny okres takiego zakazu zależy od poziomu alkoholu w organizmie. Inne rodzaje kar to wysokie grzywny i kara więzienia.

Wyrok skazujący za jazdę po pijanemu w wieloraki sposób wpłynie na Twoje życie. Jeżeli zostaniesz skazany, Twoje imię i nazwisko zostanie opublikowane w gazecie. O wyroku **musisz** natychmiast powiadomić swoje towarzystwo ubezpieczeniowe, a wpłynie to na przyszłą wysokość

ubezpieczenia. Prawdopodobnie będziesz musiał powiedzieć swojej rodzinie, znajomym i pracodawcy, ponieważ nie będziesz mógł prowadzić samochodu.

Narkotyki

Prowadzenie pod wpływem niektórych leków lub narkotyków jest niezgodne z prawem. Jeżeli policjant podejrzewa Cię o to, ma prawo Cię aresztować. Będziesz wtedy musiał oddać próbkę krwi lub moczu, które zostaną zbadane na zawartość narkotyków lub leków (na receptę i wolnodostępnych). Jeżeli substancje te będą obecne w organizmie, możesz zostać skazany za prowadzenie pojazdu pod wpływem środka odurzającego.

Zmęczenie kierowcy

Nie powinieneś prowadzić jeżeli jesteś zmęczony. Kierowcy, którzy cierpią z powodu braku snu są zagrożeniem dla siebie samych oraz dla innych użytkowników drogi.

Jeżeli jesteś zmęczony i walczysz ze sobą, żeby nie zasnąć, prawdopodobnie doświadczysz tzw. "mikro drzemek". Trwają one do 10 sekund i mogą Ci się przydarzyć nawet z otwartymi oczami.

Podczas przykładowej mikro drzemki, która trwa tylko cztery sekundy, Twój samochód może przejechać 110 metrów (to więcej niż długość boiska do piłki nożnej), a Ty nie będziesz sprawował nad nim kontroli.

Zdarzało się w przeszłości, że zmęczeni kierowcy zasypiali, tracili kontrolę nad pojazdem i powodowali poważne obrażenia i wypadki śmiertelne.

Prowadzenie samochodu przez męczonego kierowcę nie jest niezgodne z prawem. Jednak, jeżeli stracisz kontrolę nad pojazdem i spowodujesz wypadek, zostaniesz pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Porady dla śpiących kierowców:

- Nigdy nie prowadź samochodu jeżeli walczysz ze sobą, żeby nie zasnąć,
- Zatrzymaj się i zdrzemnij przez 15 minut (ustaw budzik w telefonie komórkowym),
- Aby jak najlepiej wykorzystać tę przerwę, napij się napoju z zawartością kofeiny przed drzemką (150mg kofeiny, na przykład dwie filiżanki kawy),
- Po drzemce zaczerpnij świeżego powietrza i rozprostuj nogi,

Stosując się do powyższych porad powinieneś być w stanie prowadzić przez następną godzinę lub dłużej.

- Przez cały czas **musisz** mieć kontrolę nad pojazdem.
- Przez cały czas **musisz** być w stanie bezpiecznie zatrzymać swój pojazd.

PAMIĘTAJ

Jeżeli cierpisz na poważny brak snu, jedynym ratunkiem jest

Agresja na drogach oraz agresywna jazda

Jeżeli jako kierowca ulegasz agresji drogowej oznacza to, że opanowuje Cię niekontrolowany gniew, który prowadzi do zastraszenia lub przemocy wobec innego kierowcy.

Agresywna jazda to jazda nierozważna i głupia. Może oznaczać jazdę z nadmierną prędkością, siedzenie na ogonie (jazda zbyt blisko pojazdu przed Tobą), nie korzystanie z kierunkowskazu przy zmianie pasów, nieostrożne poruszanie się zygzakami wśród innych pojazdów oraz nadużywanie klaksonu lub częste miganie światłami przednimi.

Jeżeli inny kierowca stara się Cię sprowokować, nie reaguj. Nie daj się skusić i nie przyspieszaj, nie hamuj nie skręcaj gwałtownie. Może to doprowadzić do wypadku lub do tego, że inni kierowcy pomyślą, że robisz im na złość. Zamiast tego uspokój się i skup się na jeździe, aby bezpiecznie ukończyć podróż. Zawsze pamiętaj, że bezpieczeństwo jest najważniejsze.

Zgłoś wszelkie wypadki agresji drogowej na lokalnym komisariacie policji lub skontaktuj się z Traffic Watch pod numerem: 1890 205 805 (koszt połączenia lokalnego).

Część 14:

Prawidłowe zachowania na miejscu wypadku

Część ta opisuje co **musisz** zrobić, jeżeli brałeś udział w wypadku – niezależnie od tego czy był to wypadek z innym pojazdem, innym użytkownikiem drogi i/lub obiektem na drodze. W tej części dowiesz się też co zrobić jeżeli na drodze napotkasz wypadek.

Co muszą zrobić kierowcy na miejscu wypadku lub sytuacji awaryjnej

- jeżeli brałeś udział w wypadku, **musisz** zatrzymać swój pojazd i pozostać na miejscu zdarzenia przez pewien czas. Jeżeli pojazdy blokują jezdnię lub stanowią zagrożenie dla innych użytkowników dróg, należy oznaczyć jezdnię, a następnie jak najszybciej usunąć z nich pojazdy.
- Jeżeli poprosi Cię o to policjant, **musisz** podać mu swoje dane, adres przetrzymywania pojazdu, dane właściciela pojazdu, numer rejestracyjny pojazdu oraz dowód ubezpieczenia, na przykład nazwę towarzystwa ubezpieczeniowego lub dysk albo zaświadczenie potwierdzające opłatę ubezpieczenia drogowego. Jeżeli na miejscu zdarzenia nie ma policji, powinieneś podać te informacje osobom, które brały udział w wypadku lub, jeżeli padnie taka prośba, niezależnemu świadkowi zdarzenia.
- Jeżeli Ty lub inna osoba została ranna, a na miejscu zdarzenia nie ma policji, należy zgłosić wypadek najbliższemu komisariatowi policji.
- Jeżeli podczas wypadku ucierpiało tylko mienie, a w pobliżu jest policja, **musisz** zgłosić wypadek policji. Jeżeli w pobliżu nie ma policji, **musisz** podać te informacje właścicielowi lub osobie, która opiekuje się mieniem. Jeżeli, z jakiegoś powodu nie ma w pobliżu ani policji ani właściciela, **musisz** podać wszystkie te informacje na komisariacie policji tak szybko jak jest to możliwe.

- Zalecane jest wożenie ze sobą w samochodzie jednorazowego aparatu z lampą błyskową i jeżeli to możliwe zrobienie zdjęć miejsca wypadku i wszelkich wyrządzonych szkód.
- Zachowaj ostrożność przy przesuwaniu zepsutych lub uszkodzonych pojazdów oraz zrób co w Twojej mocy, aby ostrzec nadjeżdżające pojazdy o wypadku.
- Możesz ostrzec inne pojazdy włączając światła awaryjne.
- Jeżeli potrzebujesz pomocy innych użytkowników drogi, aby ostrzec pozostałe samochody, poszukaj jej natychmiast.
- Jeżeli masz odblaskowy trójkąt ostrzegawczy (pojazdy ciężarowe i autobusy muszą wozić go ze sobą), umieść go na drodze wystarczająco daleko od miejsca wypadku, aby ostrzec nadjeżdżające pojazdy z wyprzedzeniem.
- Gdy ustawiasz trójkąt, powinieneś wziąć pod uwagę panujące warunki na drodze, prędkość pojazdów oraz intensywność ruchu. Jest to szczególnie ważne na autostradach i drogach dwujezdniowych.
- Jeżeli samochód zepsuje się w pobliżu zakrętu, zawsze ostrzeż pojazdy po obu stronach zakrętu.
- Paliwo wyciekające z rozbitego samochodu jest niebezpieczne, więc zachowaj ostrożność zbliżając się do pojazdu, który uległ wypadkowi.
- W samochodzie trzymaj kamizelkę lub kurtkę odblaskową oraz latarkę. Jeżeli zdarzy się wypadek, załóż kamizelkę lub kurtkę i skorzystaj z latarki, aby ostrzec innych użytkowników drogi o swojej obecności.

Co należy zrobić po przyjeździe na miejsce wypadku

Zalecenia ✓

- Zachowaj spokój.
- Wyłącz silnik i zaciągnij hamulec ręczny.
- Skorzystaj z odblaskowego trójkąta ostrzegawczego jeżeli to możliwe.
- Włącz światła awaryjne i postojowe.
- Upewnij się, że jesteś bezpieczny gdy próbujesz pomóc innym.
- Upewnij się, że inni są bezpieczni, **powinieneś** okryć osoby ranne kurtką lub kocem, aby zapewnić ciepło.
- Zorganizuj świadków, aby ostrzegli nadjeżdżające pojazdy jeżeli nikt tego jeszcze nie zrobił. Zachowaj szczególną ostrożność w nocy i upewnij się, że osoby pomagające są dobrze widoczne (powinni mieć odblaskowe opaski, jasne ubrania lub latarki).
- Zadzwoń po pomoc. Skontaktuj się ze służbami ratowniczymi pod numerem 999 lub 112.

Przeciwwskazania ✗

- Nie panikuj – oceń sytuację zanim zaczniesz działać.
- Nie zostawaj na miejscu wypadku jeżeli jest tam wystarczająca ilość osób do pomocy i kontroli.
- Nie ulegnij wypadkowi – zaparkuj samochód bezpiecznie, z dala od jezdni.
- Nie przesuwaj rannej osoby, chyba że istnieje ryzyko pożaru lub przewrócenia pojazdu.
- Nie próbuj bez pomocy podnosić samochodu, który przygniata osobę raną.
- Nie zdejmuj kasku rannemu motocykliście. Urazy szyi są częste przy kolizjach motocykli, a każda próba zdjęcia kasku przez niedoświadczoną osobę może sparaliżować rannego od szyi w dół.
- Nie pozwól, aby ktokolwiek palił na miejscu zdarzenia lub w jego pobliżu.
- Nie dawaj rannej osobie nic do picia ani jedzenia.

Wypadki z udziałem materiałów niebezpiecznych

Jeżeli pojazd przewożący benzynę, olej opałowy lub kwas brał udział w wypadku, powinieneś:

- oddalić się od miejsca zdarzenia,
- jeżeli to możliwe, ustawić się tak, aby wiatr wiejący od strony wypadku nie wiał w Twoją stronę,
- ostrzec innych użytkowników drogi o niebezpieczeństwie,
- podać jak najwięcej informacji z oznakowania substancji niebezpiecznej podczas wzywania pomocy, oraz
- pozwolić służbom ratowniczym zająć się akcją ratowniczą.

Poniżej pokazane jest oznakowanie dla pojazdów przewożących niebezpieczne chemikalia.

Szkodliwy dla skóry

Wybuchowy

Skażony biologicznie

Kwas

Jeżeli chciałbyś wiedzieć więcej o przewożeniu niebezpiecznych towarów drogą lądową, możesz skontaktować się z Urzędem ds. Bezpieczeństwa i Higieny (www.hsa.ie), który udostępni Ci przewodnik dotyczący Ustawy o Przewozie Towarów Drogą Lądową z 1998 roku oraz przepisów w niej zawartych.

Część 15:

Punkty karne, stałe opłaty oraz zakaz prowadzenia samochodu

Promocja dobrego zachowania na drodze jest ważna, w Irlandii wprowadzono więc system punktów karnych, aby wspierać tę inicjatywę. System ten jest kluczową częścią polityki bezpieczeństwa drogowego w naszym kraju i ma na celu chronić życie.

Jeżeli złamiesz prawo, **musisz** zapłacić za to pewną cenę. System zarejestruje Twoje zaniedbanie wraz z karą na Twoim prawie jazdy. Za małe wykroczenia, karą jest grzywna, stała opłata i punkty, które zapisuje się przy Twoim prawie jazdy - tzw. punkty karne. Za poważniejsze wykroczenia, możesz zostać postawiony przed sądem. System ten stosuje się zarówno w przypadku posiadaczy stałego, jak i tymczasowego prawa jazdy.

Jeżeli złamiesz prawo i zostaniesz złapany, zostaniesz ukarany karą grzywny oraz dostaniesz punkty karne.

PAMIĘTAJ

Jeżeli zbierzesz 12 punktów karnych w okresie 36 miesięcy, zostaniesz pozbawiony możliwości prowadzenia samochodu.

Część ta opisuje w jaki sposób działają punkty karne i stałe opłaty, a także przedstawia poszczególne punkty i opłaty za wykroczenia dotyczące przepisów ruchu drogowego. Aktualną listę wszystkich wykroczeń za które dostaje się punkty karne oraz stałych opłat znajdziesz w załączniku 4 lub na stronie www.penaltypoints.ie.

Punkty karne

System punktów karnych obejmuje wykroczenia, które odnoszą się do bezpieczeństwa drogowego. Wykroczenia mogą być wykryte:

- bezpośrednio przez policję lub
- w przypadku przekroczenia dozwolonej szybkości, przez kamery.

Jeżeli zostaniesz zatrzymany przez policję za popełnienie wykroczenia

- **Musisz** pokazać swoje prawo jazdy oraz podać swoje dane, jeżeli poprosi o to policjant
- Poczta otrzyma powiadomienie i nałożeniu stałej opłaty.
- Możesz wybrać i zapłacić stałą opłatę w określonym czasie lub pozwolić, aby sprawa trafiła do sądu.
- Punkty karne zostaną zapisane na Twoim prawo jazdy w systemie gdy zapłacisz mandat lub zostaniesz uznany winnym wykroczenia w sądzie.

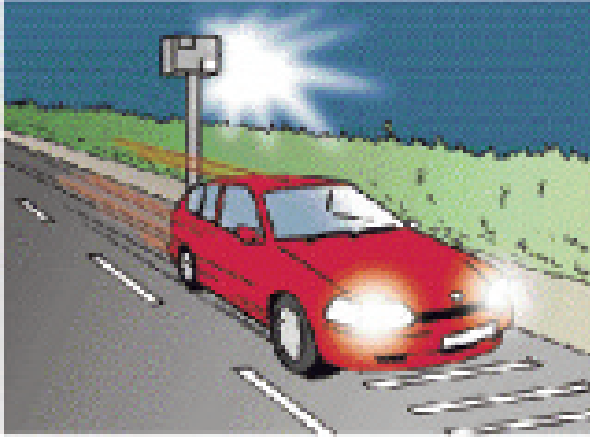
Jeżeli Twój pojazd zostanie zarejestrowany przez kamery przy przekraczaniu prędkości

- Jeżeli jesteś jego zarejestrowanym właścicielem, dostaniesz zawiadomienie o nałożeniu stałej opłaty.
- Jeżeli nie prowadziłeś pojazdu, w momencie gdy zostało popełnione wykroczenie, w ciągu 28 dni **musisz** podać policji dane osoby, która prowadziła Twój pojazd. Jeżeli to zrobisz, wskazana osoba otrzyma zawiadomienie o nałożeniu stałej opłaty. Jeżeli nie, zakłada się, że Ty prowadziłeś pojazd w momencie popełnienia wykroczenia.
- Punkty karne zostaną zapisane na prawie jazdy kierowcy w systemie gdy mandat zostanie zapłacony lub gdy kierowca zostanie uznany winnym wykroczenia w sądzie

PAMIĘTAJ

Większość wykroczeń za które dostaje się punkty karne jest powiązanych ze stałymi opłatami. Niektóre wykroczenia wiążą się z obowiązkowym stawieniem się w sądzie bez możliwości zapłaty stałej opłaty.

Więcej informacji na temat punktów karnych otrzymasz odwiedzając stronę www.penaltypoints.ie.

GET THE POINT! NOT THE POINTS!

System stałych opłat

System ten stosuje się w przypadku wielu wykroczeń, w tym większości wykroczeń za które dostaje się punkty karne.

Jak to działa

- Otrzymasz zawiadomienie o nałożeniu stałej opłaty, która będzie zawierać:
 - szczegóły wykroczenia
 - wysokość mandatu do zapłacenia, oraz
 - gdzie można uiścić opłatę.
- Na zapłatę mandatu masz 28 dni.
- Jeżeli nie zapłacisz w ciągu 28 dni, opłata wzrasta o 50%. Następnie masz kolejne 28 dni na zapłatę podwyższonej kary.
- Jeżeli nie zapłacisz w tym okresie, sprawa trafi do sądu.

Zakaz prowadzenia pojazdu

- Jeżeli zbierzesz 12 punktów w ciągu 36 miesięcy:
 - otrzymasz zawiadomienie o tym, że zostałeś pozbawiony możliwości prowadzenia samochodu na 6 miesięcy od konkretnego dnia, oraz
 - będziesz musiał oddać swoje prawo jazdy w lokalnym urzędzie ds. podatku drogowego w ciągu 14 dni od rozpoczęcia obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdu.
- Zostaniesz pozbawiony możliwości prowadzenia pojazdu jeżeli zostaniesz uznany w sądzie winnym niektórych wykroczeń, np. jazdy po pijanemu, niebezpiecznej jazdy, opuszczenia miejsca zdarzenia.
- Powyższe wykroczenia automatycznie pozbawiają Cię możliwości prowadzenia pojazdu, bez względu na to ile punktów karnych zebrałeś na swoim prawie jazdy.
- Sąd może nałożyć zakaz prowadzenia pojazdu za każde wykroczenie, w którym brały udział pojazdy, nie tylko wykroczenia za które automatycznie jest się pozbawionym prawa prowadzenia samochodu. Sąd orzeknie jak długo trwać ma zakaz w każdej sprawie.
- Jeżeli zostaniesz uznany winnym w sądzie, możesz zostać ukarany karą grzywny oraz, w niektórych przypadkach, wysłany do więzienia.

PAMIĘTAJ

Nie oddanie prawa jazdy jest wykroczeniem. Wykroczeniem jest także prowadzenie samochodu w momencie obowiązywania zakazu kierowania pojazdem.

Część 16:

Przepisy obowiązujące motocyklistów

Motocykle stanowią jedną pięćdziesiątą wszystkich zarejestrowanych pojazdów w Irlandii, ale motocykliści stanowią jedną ósmą wszystkich śmiertelnych ofiar wypadków. W razie kolizji, użytkownicy motocykli i motorowerów mają znacznie mniejszą ochronę niż kierowcy lub pasażerowie podróżujący samochodami osobowymi.

Ten rozdział poświęcony jest motocyklistom i osobom użytkującym motorowery. Określa zasady, które mogą pomóc zachować bezpieczeństwo na drodze. Dobrze wyszkoleni motocykliści na całym świecie mogą stanowić dowód na to, że bezpieczna jazda motocyklem może być źródłem radości i satysfakcji pod warunkiem, że posiada się właściwy stosunek do zasad bezpieczeństwa na drodze oraz szeroki zasób wiedzy i doświadczenia.

Prawo jazdy

W celu użytkowania motocykla lub motoroweru należy posiadać aktualne prawo jazdy, tymczasowe prawo jazdy lub zezwolenie szkoleniowe. W rozdziale 1 opisano która kategoria dotyczy danych typów pojazdów. Aby inni użytkownicy ruchu byli świadomi, że motocyklista obok to osoba ucząca się jeździć oraz by mogli podjąć wobec tego odpowiednie dodatkowe środki bezpieczeństwa, od 1 grudnia 2007 roku każdy motocyklista posiadający tymczasowe prawo jazdy lub zezwolenie szkoleniowe ma obowiązek umieszczenia litery 'L' na żółtej kamizelce odblaskowej. Litera 'L' musi odpowiadać wielkością i kolorem literze 'L' umieszczonej na standardowej naklejce używanej w tym celu przez kierowców samochodów osobowych.

Ubezpieczenie i podatek

Zanim rozpoczniesz użytkowanie motocykla lub motoroweru na drodze publicznej **musisz** umieścić w widocznym miejscu aktualną dysk świadczący o opłacie podatku drogowego i posiadać ubezpieczenie.

Przewóz pasażerów

Osoba, która posiada tymczasowe prawo jazdy lub zezwolenie szkoleniowe nie może przewozić żadnych pasażerów. Przewożenie pasażera stanowi przestępstwo. Jeśli zamierza się przewozić pasażera, należy upewnić się czy posiadane pełne prawo jazdy oraz ubezpieczenie pozwalają to zrobić.

Jazda w dzień

- Upewnij się, że jesteś dobrze widoczny zarówno z boku, jak i z przodu i z tyłu.
- Noś biały kask i odblaskową odzież lub paski.
- Używaj świateł mijania. Nawet przy dobrym świetle dziennym, światła czynią cię lepiej widocznym.

Jazda w nocy

- Noś odblaskową odzież lub paski, aby być bardziej widocznym. Odbijają one światło przednich reflektorów innych pojazdów, co czyni cię lepiej widocznym z dużej odległości.

Oświetlenie

Musisz wyposażyć swój motocykl lub motorower w:

- biały lub żółty reflektor przedni,
- czerwone światło tylne,
- czerwone światło odblaskowe tylne, i
- oświetlenie tablicy rejestracyjnej z tyłu.

Aby być zawsze widocznym ważne jest abyś:

- Zawsze używał świateł mijania.
- Używał świateł w nocy, a także w dzień, jeżeli widoczność jest znacznie ograniczona.
- Zwolnił, lub jeżeli to konieczne zatrzymał się, jeżeli zostałeś oślepiony przez światła nadjeżdżającego pojazdu.
- Używał świateł drogowych stosownie do warunków.
- Używał świateł awaryjnych, jeżeli zatrzymałeś motocykl lub motorower w niebezpiecznym miejscu.
- Upewnij się, jeżeli jeździsz nocą, że włączyłeś wszystkie światła boczne i oświetlenie tablicy rejestracyjnej.

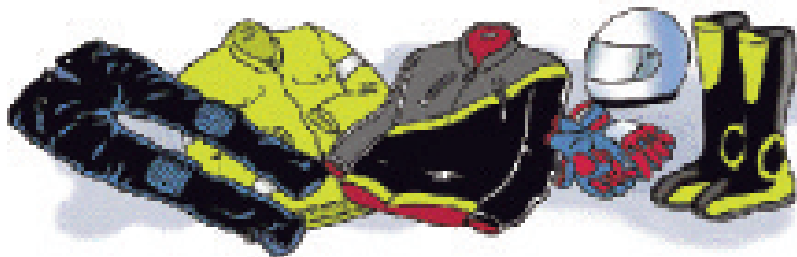
Wyposażenie ochronne

Noś odpowiednią odzież i gwarantujący bezpieczeństwo kask zawsze, gdy wsiadasz na motor.

Sprzęt ochrony osobistej

- Kurtki i spodnie **powinny** zapewnić ci wystarczającą ochronę w razie wypadku, otarcia, zimna i warunków pogodowych.
- Zakładaj ochraniacze na narażone miejsca takie jak plecy, kolana, łokcie, ramiona, biodra i golenie. Ochraniacze **powinny** poddawać się regulacji tak, aby bezpiecznie przylegały i nie przemieszczały się w razie wypadku.
- Aby być lepiej widocznym na drodze **powinieneś nosić** dobrą kurtkę odblaskową.

- Noś rękawice ochronne i obuwie sięgające przynajmniej za kostkę.

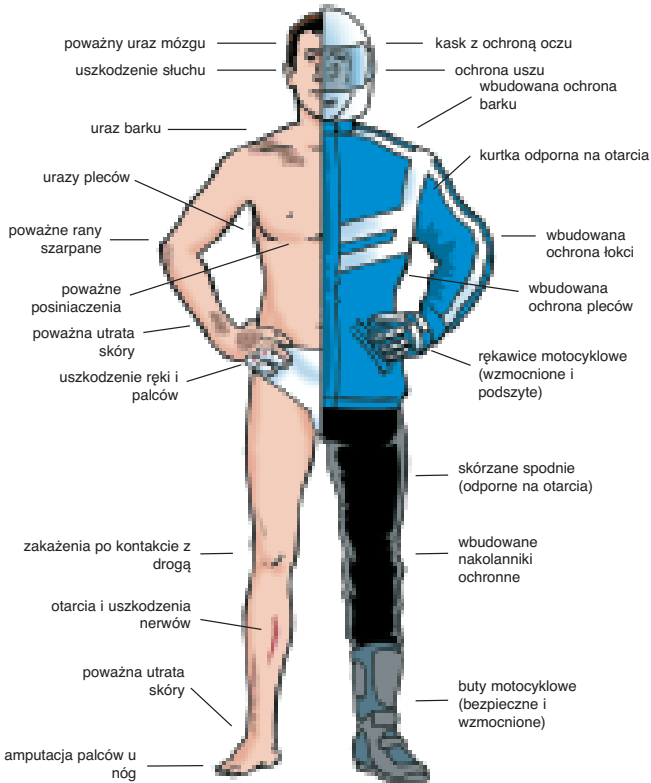
Kaski

- Kupuj u renomowanych dilerów. Przymierz kilka różnych rozmiarów i marek. Upewnij się, że diler wie jak dopasować kask.
- Nigdy nie kupuj lub nie używaj kasków z drugiej ręki.
- Nigdy nie pożyczaj swojego kasku.
- Jeżeli twój kask jest uszkodzony - wymień go.
- Przeczytaj instrukcję obsługi kasku i postępuj zgodnie ze wskazówkami.
- Delikatnie przemyj szybę wizjera ciepłą wodą z mydłem.
- Używaj kasku z jasną szybą wizjera. Jeżeli użyjesz ciemnej, praktycznie niemożliwe będzie dostrzeżenie oleju na mokrej drodze.
- Wymień szybę wizjera, jeżeli jest porysowana.
- Upewnij się, że twój kask jest dobrze zapięty. Niezapięty kask jest niedozwolony i bezużyteczny w razie wypadku.
- Zanim dokonasz zakupu zapoznaj się z tym, co jest dostępne na rynku. Upewnij się, że cały sprzęt odpowiada standardom UE.

Sprzęt ochrony osobistej

Ze sprzętem ochronnym

Bez sprzętu ochronnego

W oparciu o Transport Accident Commission, Australia, 2001

Środki ochrony oczu i uszu

- Podczas długich podróży stosuj środki ochrony uszu.
- Jeżeli używasz kasku otwartego (bez osłony podbródka) używaj środków ochrony oczu.
- Podczas jazdy na motocyklu nie korzystaj z przenośnego sprzętu grającego.

Jazda motocyklem

Jako motocyklista **musisz** przestrzegać zasad rządzących ruchem drogowym. **Musisz** rozwinąć następujące umiejętności:

- wysoki stopień uwagi;
- świadomość możliwego niebezpieczeństwa;
- dobrą umiejętność przewidywania; i
- doskonałą umiejętność obserwacji.

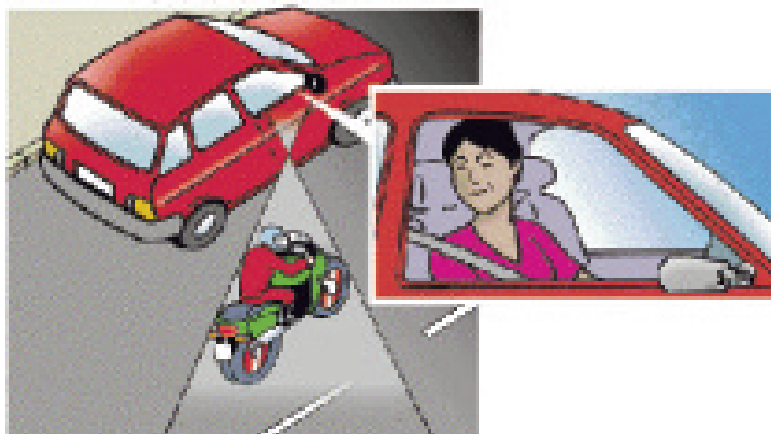
Powinieneś również maksymalnie wykorzystać przewagę jaką zapewnia motocykl: wysokość, ustawność, manewrowość. Umiejętność przeczuwania zagrażającego niebezpieczeństwa rozwija się wyłącznie wraz z doświadczeniem, dlatego **powinieneś** zawsze jeździć w granicach swoich umiejętności.

Zawsze sprawdzaj, czy miejsce na drodze, które zamierzasz zająć jest całkowicie bezpieczne i pamiętaj, że inni kierowcy mogą się koncentrować na większych obiektach, a nie wąskiej sylwetce motocykla. Żwir, piasek, kałuże i wyboista nawierzchnia mogą doprowadzić do utraty równowagi przez motocykl i stać się przyczyną wypadku. W razie zagrożenia jak wymienione powyżej zredukuj prędkość i kontynuuj jazdę ze wzmożoną ostrożnością.

Postępuj zgodnie z poniższymi zasadami.

- Unikaj jazdy pomiędzy pasami ruchu.
- Podczas wyprzedzania zachowaj należyty odstęp od wyprzedzanych pojazdów. Pamiętaj, że kierowcy nie zawsze są w stanie cię dostrzec, jeżeli znajdujesz się w ich “martwym punkcie”.
- Jeżeli twój pojazd jest wyposażony w kierunkowskazy i światła hamownia używaj ich. Jednakże, jeżeli inni użytkownicy drogi nie dostrzegają tej sygnalizacji, lub jeżeli uważasz, że sygnalizacja nie działa, **powinieneś** również wyraźnie sygnalizować manewry ręką. Patrz część 7 dotycząca sygnalizacji ręcznej.
- Używaj lusterek wstecznych, jeżeli twój motocykl lub motorower został w nie wyposażony. Pamiętaj jednak, żeby nie polegać na lusterkach podczas ruszania, zmiany pasów, skrętu w prawo i wyprzedzania. **Powinieneś** również spojrzeć przez ramię i sprawdzić wszystkie martwe punkty.
- Opony w twoim motocykla **muszą** mieć bieżnik o grubości co najmniej 1mm, ale **powinieneś** je wymienić zanim będą tak zużyte.

Dziesięć taktyk przetrwania dla motocyklisty

1. Obserwuj swoje otoczenie. Patrz:
 - daleko, średnio daleko i blisko, i
 - za siebie, korzystając z lusterek i oglądając się przez ramię zanim zmienisz ustawienie lub skręcisz.
2. Zachowaj odpowiedni odstęp. Stosuj “zasadę dwóch sekund” (patrz część 8). Przy mokrej lub oblodzonej nawierzchni zawsze zwiększ odstęp.
3. Bądź widoczny. Upewnij się, że twoje ustawienie jest prawidłowe. Używaj świateł mijania i noś odzież odblaskową (typu kamizelka odblaskowa i odblaskowy pas “Sam Browne”).
4. Nie zaskakuj innych. Nigdy, nie rób na drodze nic, co zmusiłoby innego użytkownika drogi do zredukowania szybkości, zahamowania, gwałtownego skrętu lub mogłoby przestraszyć pieszych.
5. Myśl podobnie jak inni użytkownicy dróg. Staraj się przewidzieć jak mogą zareagować.
6. Obserwuj drogę. Innymi słowy - jedź zgodnie z aktualnymi warunkami drogowymi, pogodowymi i stosownie do natężenia ruchu drogowego.
7. Dostosuj prawidłową prędkość do warunków. Nigdy nie pozwól by inni narzucali ci tempo.
8. Nigdy nie prowadź motoru po spożyciu alkoholu lub narkotyków.
9. Ufaj swojemu pojazdowi i dbaj o jego sprawność. Postępuj według skrótu **POWDERS** i sprawdzaj benzynę (*petrol*), olej (*oil*), wodę (*water*), uszkodzenia (*damage*), elektrykę (*electrics*), opony (*rubber*) i zabezpieczenie (*security*).
- 10 Weź lekcje u doświadczonego instruktora. Ćwicz i traktuj każdą jazdę jako szansę na poprawę swoich umiejętności.

Szczegółowe informacje na temat bezpieczeństwa, a także jak konserwować i dbać o swój motocykl znajdziesz w broszurze *This is Your Bike* wydanej przez Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego. Zadzwoń pod numer 1890 50 60 80, napisz na adres info@rsa.ie lub odwiedź stronę internetową www.rsa.ie.

Część 17:

Przepisy dla rowerzystów

W tej części zostały przedstawione przepisy dotyczące dbania o sprawność roweru, noszenia właściwego sprzętu oraz bezpiecznej i uważnej jazdy na rowerze. **Powinieneś** również zapoznać się zasadami obowiązującymi na drogach dla rowerów (patrz strona 159) i sygnalizacją ręczną (patrz część 7).

Dbłość o sprawność roweru

- Hamulce, opony, łańcuch, światła, światło odblaskowe i dzwonek w twoim rowerze **muszą** być sprawne.
- Twój rower **powinien** być odpowiednio dobrany tak, abyś mógł dotknąć ziemi obiema stopami.
- Do przewożenia rzeczy, **powinieneś** używać odpowiedniego bagażnika lub koszyka i zadbać, aby nic luźno nie zwisało.
- Nocą twój rower **musi** być wyposażony w białe lub żółte światło skierowane do przodu i czerwone światło skierowane do tyłu. Są to minimalne wymagania dotyczące oświetlenia. Jednakże nocą, aby być jeszcze lepiej widocznym dla kierowców, **powinieneś**:
 - Wyposażyć swój rower w paski z odblaskowego materiału (białe z przodu i czerwone z tyłu),
 - Nosić opaskę odblaskową na ramieniu, i
 - Nosić pasek odblaskowy typu “Sam Browne” lub kamizelkę odblaskową.

Lista kontrolna rowerzysty

- Kierownica **powinna** być przymocowana do ramy pod kątem prostym i na tej samej wysokości co siodełko. Kierownica **powinna** skręcać bez oporu i bez luzu. Gdy siedzisz na siodełku, obie stopy **powinny** ledwo dotykać ziemi.
- Koła **powinny** być proste i w jednej linii. Jeżeli są zniekształcone lub nierówne względem siebie – wymień je.
- Napnij luźne szprychy i wymień te, które są zniszczone.
- Upewnij się, że twoje opony są dobrze napompowane i mają dobry bieżnik.
- Upewnij się, że błotniki są zabezpieczone i w odpowiedniej odległości od kół.
- Sprawdź biegi i jeżeli to konieczne wyreguluj.
- Sprawdź linki hamulcowe i jeżeli to konieczne wyreguluj. Wymień je, jeżeli są wystrzępione.
- Upewnij się, że zamknięte końce klocków hamulcowych są skierowane ku przodowi.
- Upewnij się, że klocki hamulcowe są blisko obręczy koła. Wymień zużyte klocki.
- Sprawdź pedały i wymień je, jeżeli są zużyte lub pęknięte.

- Upewnij się, że masz białe lub żółte światło z przodu roweru i czerwone z tyłu. Używaj czerwonego światła odblaskowego. Wymień baterie, jeżeli to konieczne i wyczyść soczewki.
- Upewnij się, że dzwonek jest łatwo dostępny dla twojego kciuka.
- Naoliw wszystkie ruchome części.
- Noś zawsze kask rowerowy.

Rower **powinien** mieć następujący system hamulcowy:

- Jeżeli ma jedno doczepione koło lub jest przewidziany dla dziecka poniżej 7 roku życia, **powinien** być wyposażony w co najmniej jeden hamulec;
- Jeżeli jest przewidziany dla starszego dziecka lub osoby dorosłej, lub jeżeli nie ma doczepianego koła, **powinien** być wyposażony w jeden sprawny hamulec przedni i jeden tylny.

Odzież i sprzęt ochronny

Jako rowerzysta jesteś bardziej narażony na niebezpieczeństwo, ponieważ rower nie chroni cię w razie wypadku. Prawo nie wymaga noszenia kasku, jednakże w interesie bezpieczeństwa drogowego i twoim własnym **powinieneś** zawsze nosić kask.

Kupując kask:

- Szukaj znaku, który wskazywałby że kask został zrobiony zgodnie z uznanym standardem krajowym, i
- Sprawdź czy nie ogranicza twojego pola widzenia lub słuchu.

Jeżeli jesteś właścicielem kasku powinieneś:

- wymienić kask, jeżeli został zniszczony lub upuszczony,
- wyregulować paski kasku tak, aby kask przylegał prawidłowo. Zawsze zapoznaj się ze wskazówkami producenta.

Bezpieczna jazda na rowerze

- **Musisz** przestrzegać przepisów dotyczących zachowania na światłach drogowych, przejściach dla pieszych, przejściach z sygnalizacją uruchomianą przez pieszych i pasach.
- Trzymaj obie ręce na kierownicy, za wyjątkiem gdy sygnalizujesz ręką manewr lub zmieniasz biegi.
- Trzymaj obie stopy na pedałach.
- Trzymaj się lewej strony. Zawsze patrz za siebie i stosuj właściwą sygnalizację zanim ruszysz, zmienisz pas lub skręcisz.
- Nie ustawiaj się poza polem widzenia kierowcy – “od wewnętrznej strony” dużego pojazdu. Zamiast tego, jeżeli duży pojazd zatrzymał się na skrzyżowaniu i zamierza skręcić w lewo, trzymaj się z tyłu.
- Skręcając w lewo, trzymaj się blisko lewej strony drogi i uważaj na pieszych.
- Skręcając w prawo, przejedź na lewą stronę pasa przeznaczanego do skrętu w prawo, spójrz do tyłu i zanim ruszysz prawidłowo zasygnalizuj manewr; upewnij się, że samochody na tym pasie nie jadą prosto. Na stromych wzniesieniach lub ruchliwych drogach trzymaj się lewej strony drogi i czekaj aż droga będzie wolna w obydwu kierunkach, co pozwoli ci bezpiecznie skręcić.
- Jeżeli jedziesz rowerem wzdłuż pojazdów stojących w jednej linii uważaj na przerwy pomiędzy nimi umożliwiające innym pojazdom przejazd w poprzek szeregu. Skręcający samochód może być zastąpiony przez stojące pojazdy.
- Przy złych warunkach pogodowych może się okazać, że bezpieczniej jest zejść z roweru i przejść przez drogę na piechotę. Wszędzie gdzie to możliwe **powinieneś** korzystać z przejścia dla pieszych lub przejścia kontrolowanego.
- Zawsze noś odzież odbłaskową.

Drogi dla rowerów

Droga lub pas dla rowerów jest zastrzeżoną częścią drogi przeznaczoną dla rowerów (nie motocykli) i może być albo:

- obowiązkowa, albo
- nieobowiązkowa.

Obowiązkowa droga dla rowerów jest ograniczona z prawej strony białą ciągłą linią. Jest przeznaczona wyłącznie dla rowerzystów i zmotoryzowanych wózków inwalidzkich, więc żaden inny kierowca nie może na niej parkować lub jej używać.

Nieobowiązkowa droga dla rowerów jest ograniczona z prawej strony białą przerywaną linią. Rowerzysta może ją opuścić, jeżeli:

- wcześniej zasygnalizował, że zamierza zmienić kierunek,
- autobus zatrzymał się na przystanku autobusowym zlokalizowanym przy drodze dla rowerów, aby wysadzić i zabrać pasażerów, lub
- pojazd został zaparkowany na drodze dla rowerów na czas załadunku lub rozładunku (patrz część 10).

Obowiązkowe drogi dla rowerów są zastrzeżone dla rowerzystów 24 godziny na dobę, chyba że na początku i/lub na końcu drogi dla rowerów został umieszczony pionowy znak informacyjny wskazujący inne ramy czasowe.

Droga dla rowerów może być również wydzieloną częścią chodnika lub innego terenu poza drogą.

Rowerzysta **musi** korzystać z drogi dla rowerów, jeżeli taka została zapewniona.

Jeżeli droga dla rowerów jest dwukierunkowa oznacza to, że rowery poruszające się w przeciwnych kierunkach mogą z niej korzystać w tym samym czasie; rowerzyści **powinni** trzymać się możliwie najbliższej lewej strony swojego pasa.

Na drogach dla rowerów **musisz** przestrzegać sygnalizacji świetlnej.

Przepisy zachowania na ścieżkach rowerowych dla innych użytkowników dróg

Jazda

Żaden pojazd, (inny niż zmotoryzowany wózek inwalidzki), nie może wjeżdżać lub przejeżdżać przez obowiązkową drogę dla rowerów, chyba że kierowca wjeżdża na lub opuszcza miejsce lub wyjeżdża z bocznej drogi.

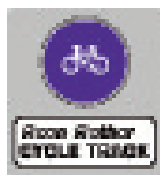
Parkowanie

Żaden kierowca nie może parkować na obowiązkowej drodze dla rowerów.

Kierowca może parkować na nieobowiązkowej drodze dla rowerów do 30 minut, ale tylko na czas załadunku i rozładunku pojazdu i jeżeli brak innego parkingu. Pamiętaj o podstawowej zasadzie ostrożności i nie blokuj drogi dla rowerów.

Jeżeli kierowca parkuje swój pojazd na drodze dla rowerów, która pełni swą rolę wyłącznie przez określoną część dnia, (informacja taka znajduje się na tablicy informacyjnej umieszczonej pod znakiem informującym o drodze dla rowerów), **musi** opuścić miejsce przed rozpoczęciem kolejnego okresu użytkowania.

Brak tablicy informacyjnej oznacza, że droga dla rowerów jest czynna cały czas i parkowanie na niej jest zabronione.

Początek drogi dla
rowerów

Koniec drogi dla
rowerów

Tablica informacyjna

Poniższa tabela przedstawia konkretne zasady ruchu drogowego obowiązujące rowerzystów, których **musisz** przestrzegać.

Zalecenia ✓	Przeciwwskazania ✗
<ul style="list-style-type: none">• Podczas wyprzedzania jeźdź w jednej linii.	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie jeźdź lub nie podejmuj próby jazdy na rowerze, jeżeli jesteś pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
<ul style="list-style-type: none">• Podczas wyprzedzania zaparkowanych pojazdów zachowaj większy odstęp ze względu na możliwość nagłego otwarcia drzwi.	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie jeźdź lub nie przejeżdżaj przez chodnik, oprócz sytuacji, gdy droga dla rowerów jest częścią chodnika.
<ul style="list-style-type: none">• Jeźdź drogą dla rowerów, jeżeli została zapewniona.	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie czepiaj się poruszającego się pojazdu.
<ul style="list-style-type: none">• Jeźdź w jednej linii, jeżeli jazda obok innego rowerzysty stwarzałaaby zagrożenie, przeszkadzałaaby lub blokowała ruch lub pieszych.	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie jeźdź obok więcej niż jednego rowerzysty.
<ul style="list-style-type: none">• Jeźdź w jednej linii, jeżeli panuje duży ruch uliczny.	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie jeźdź pod prąd ulicą jednokierunkową.
<ul style="list-style-type: none">• Podaj swoje dane osobowe i adres, jeżeli zostaniesz poproszony przez Gardę.	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie przejeżdżaj na czerwonym świetle.
<ul style="list-style-type: none">• Podporządkuj się znakom danym przez kierującego ruchem Gardę lub osobę odpowiedzialną za przeprowadzanie uczniów przez ulicę.	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie jeźdź drogą szybkiego ruchu.
<ul style="list-style-type: none">• Przestrzegaj wszystkich zasad dotyczących znaków drogowych i oznakowania drogowego, włączając znaki i sygnalizację na światłach drogowych, przejściach dla pieszych, przejściach z sygnalizacją uruchamianą przez pieszych, przejazdach kolejowych i pasach.	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie jeźdź pod prąd pasem dla autobusów Zapoznaj się ze znaczeniem ręcznej sygnalizacji i stosuj ją podczas jazdy na rowerze.
<ul style="list-style-type: none">• Jeżeli jest ciemno	<ul style="list-style-type: none">• Nigdy nie jeźdź bez odpowiedniego oświetlenia.

W tabeli poniżej wymieniono działania, które **powinieneś** podjąć lub których **powinieneś** unikać w interesie własnym i dla bezpieczeństwa innych użytkowników jezdni.

Zalecenia ✓

- Jadąc na rowerze trzymaj się w dużej odległości za pojazdem silnikowym w wolno poruszającym się ruchu.
- Zachowaj szczególną ostrożność, jeżeli jezdnia jest mokra lub oblodzona lub wieje wiatr.
- Używaj dzwonka wyłącznie jako sygnału ostrzegawczego.
- Zachowaj szczególną ostrożność i patrz daleko przed siebie, aby dostrzec nierówności powierzchni, studzienki i inne przeszkody, i aby uniknąć gwałtownego skręcania bezpośrednio przed innym pojazdem.
- Korzystaj z pasa dla autobusów i zachowaj szczególną czujność, jeżeli autobus się zatrzymał lub zamierza ruszyć z przystanku.

Przeciwwskazania ✗

- Nigdy nie czepiaj się i nie opieraj o stojący pojazd.
- Nigdy nie klucz pomiędzy poruszającymi się pojazdami.
- Nigdy nie przewoź pasażera, jeżeli twój rower został specjalnie skonstruowany lub do tego przystosowany.
- Jadąc na rowerze nigdy nie korzystaj z przenośnego urządzenia grającego.
- Nigdy nie korzystaj z komórki podczas jazdy na rowerze.

Rowerzyći na rondzie

- Zachowaj szczególną ostroŹność zbliŹając się do ronda.
- Bądź świadomy, Źe kierowcy mogą cię dobrze nie widzieć.
- Uważaj na pojazdy przejeŹdzające przez twoją drogę, które opuszczają lub wjeŹdŹają na rondo.
- Zachowaj szczególną ostroŹność przejeŹdzając w poprzek zjazdów.
- Na rondzie zachowaj naleŹyty odstęp od długich pojazdów, poniewaŹ potrzebują one więcej miejsca. Nie zajmuj przestrzeni potrzebnej im do pokonania ronda. Pamiętaj o martwym punkcie kierowcy. JeŹeli nie widzisz kierowcy on ciebie równieŹ nie widzi. MoŹe się okazać, Źe zanim wjedziesz na rondo bezpieczniej będzie zaczekać aŹ rondo opustoszeje.

Część 18:

Przepisy dla pieszych

Na 5 ofiar śmiertelnych na naszych drogach przypada 1 pieszy. Ta część zawiera informacje dotyczące zasad poruszania się wzdłuż jezdni i przechodzenia przez jezdnię.

Najważniejsza zasada obowiązująca wszystkich pieszych to zachowywać się odpowiedzialnie, być ostrożnym, nie stwarzać zagrożenia i nie przeszkadzać pozostałym użytkownikom drogi.

Poruszanie się w pobliżu lub wzdłuż jezdni

- Jeżeli istnieje chodnik **musisz** z niego korzystać.
- W razie braku chodnika, **musisz** poruszać się możliwie najbliżej prawej strony drogi (twarzą w kierunku nadjeżdżających pojazdów).
- Liczba osób idących obok siebie nie może przekraczać dwóch. Jeżeli droga jest wąska lub ruchliwa osoby **powinny** iść jedna za drugą.
- W nocy, jeżeli poruszasz się poza terenem zabudowanym, **powinieneś** zawsze nosić odzież odblaskową.
- W nocy **powinieneś** zawsze mieć przy sobie latarkę.

Przechodzenie przez jezdnię

Zapoznaj się z poniższymi wskazaniem i przeciwwskazaniem, aby upewnić się, że bezpiecznie przechodzisz przez jezdnię.

Zalecenia ✓

- Poszukaj bezpiecznego miejsca do przejścia.
- Zatrzymaj się i zaczekaj na skraju chodnika. W razie braku chodnika, stój blisko krawędzi jezdni.
- Popatrz na prawo i lewo, i nasłuchuj czy nie nadjeżdżają pojazdy.
- Przepuść pojazdy poruszające się w obu kierunkach, następnie ponownie popatrz na prawo i lewo.
- Jeżeli droga jest wolna przejdź szybko przez jezdnię.
- Podczas przechodzenia przez jezdnię nadal patrz i nasłuchuj czy nie nadjeżdżają pojazdy.

Przeciwwskazania ✗

- Nie przechodź na rogu ulicy lub zakręcie.
- Nie przechodź w pobliżu wierzchołka wzniesienia.
- Nie przechodź w pobliżu i nie wychodź spoza zaparkowanych pojazdów.
- Nie przechodź, jeżeli wzdłuż chodnika są bariery zabezpieczające.
- Nie czepiaj się lub nie wdrapuj na poruszające się pojazdy.
- Nie przebiegaj przez jezdnię.

Ostrożność w pobliżu autobusów i tramwajów

Zachowaj szczególną ostrożność przechodząc przez jezdnię, która ma wydzielony pas dla autobusów (zwłaszcza, jeżeli pas jest przeznaczony dla autobusów jadących w kierunku przeciwnym), drogę dla rowerów lub tory tramwajowe. Powinieneś również zachować ostrożność wsiadając i wysiadając z autobusu i przechodząc przez jezdnię na lub w pobliżu przystanku autobusowego.

PAMIĘTAJ

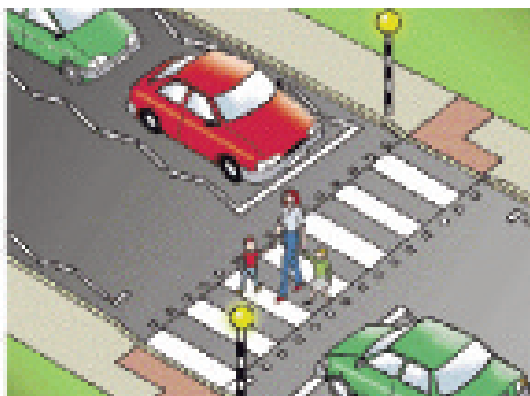
Nigdy nie przechodź bezpośrednio przed stojącym autobusem.

Punkty bezpiecznego przejścia przez jezdnię

Aby przejść bezpiecznie przez jezdnię przechodź w następujących miejscach.

Pasy

Tego rodzaju przejście jest oznaczone za pomocą słupków z pulsującym żółtym światłem. Właściwe miejsce do przechodzenia jest oznaczone białymi i czarnymi pasami.

Kierowcy **muszą** się zatrzymać i cię przepuścić. Zbliżając się do przejścia **powinni** zwolnić i przygotować się do zatrzymania. Jeżeli jest namalowana linia stopu **muszą** się przed nią zatrzymać i **nie wolno** im wjeżdżać na żadną część przejścia.

Kierowcom nie wolno wyprzedzać lub parkować po obu stronach przejścia, w miejscach oznakowanych zygzakami. Więcej informacji na ten temat zawiera część 10 poświęcona parkowaniu.

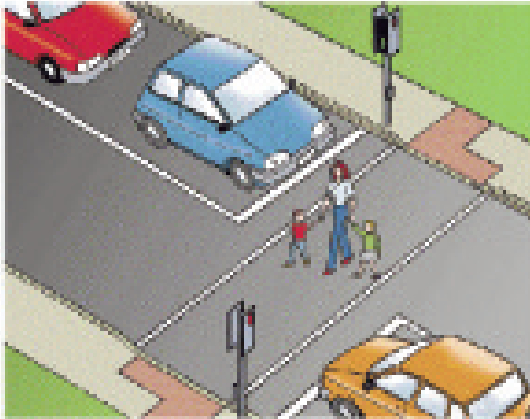
- Nie masz pierwszeństwa przed innymi pojazdami dopóki rzeczywiście nie wejdiesz na przejście. Nigdy nie wchodź na przejście, jeżeli zmusiłoby to kierowcę do gwałtownego hamowania lub gwałtownego skrętu.
- **Nie wolno** ci przechodzić przez jezdnię w miejscu oznakowanym zygzakowatymi białymi liniami, które znajdują się po obu stronach przejścia. W razie braku tego rodzaju oznakowania **nie wolno** ci przechodzić przez jezdnię w odległości 15 metrów od przejścia.
- Jeżeli pośrodku przejścia jest wysepka traktuj przejście po każdej jej stronie, jako odrębne.

- Zawsze rozglądaj się uważnie czy nie nadjeżdżają samochody. Postaw jedną stopę na przejściu dając znak, że chcesz przejść. Zanim ruszysz zaczekaj aż pojazdy się zatrzymają.

Światła dla pieszych

Światła dla pieszych składają się z sygnalizacji świetlnej dla kierowców i sygnalizacji świetlnej dla pieszych. Zwykle sygnalizacja jest wyposażona w przycisk dla pieszych po naciśnięciu którego, po krótkiej chwili, światło sygnalizacji zmienia się na czerwone.

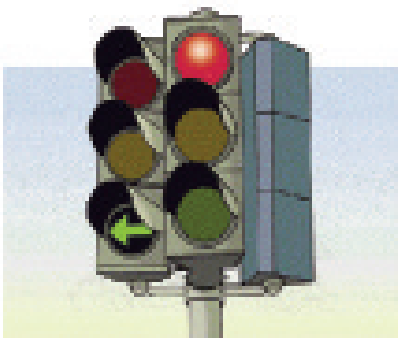
- Nie przechodź jeżeli pali się napis “wait” lub czerwone światło.
- Ostrożnie przejdź przez jezdnię, gdy pali się napis “cross now” lub zielone światło.
- Jeżeli pośrodku przejścia jest wysepka, zielone światło lub znak “cross now” oznacza to, że możesz dojechać tylko do wysepki. Aby przejść do końca jezdni **musisz** nacisnąć przycisk na kolejnych światłach.
- Na potrzeby osób niewidomych i niedowidzących niektóre przejścia zostały wyposażone w sygnalizację dźwiękową i/lub wibrującą płytkę umieszczoną na przycisku, która informuje kiedy można bezpiecznie przejść przez jezdnię.

Przejście z sygnalizacją uruchamianą przez pieszych

Na przejściu tego rodzaju **żółte** światło będzie pulsowało przez krótki czas po tym jak zgaśnie czerwone dla kierowców. Podobnie zielone światło dla

pieszych będzie pulsowało przez krótki czas zanim zmieni się na czerwone. Jeżeli na przejściu z sygnalizacją uruchamianą przez pieszych pulsuje żółte światło pierwszeństwo mają piesi.

Sygnalizacja świetlna

Jeżeli przechodzisz na światłach przez drogę, która nie ma sygnalizacji dla pieszych, sprawdź światła w obu kierunkach. Jeżeli na drodze przez którą chcesz przejść pojazdy zatrzymały się na czerwonym świetle, ostrożnie przejdź. Uważaj na pojazdy, które mogą skręcać w drogę którą chcesz przejść i pamiętaj, że niektóre światła nie zatrzymują ruchu na niektórych pasach pomimo, że na pozostałych pasach ruch został wstrzymany. Zachowaj szczególną ostrożność na skrzyżowaniach z pasami dla skręcających.

Przejścia niekontrolowane

Wysepka jest ułatwieniem dla pieszych. Zapewnia bezpieczniejsze przejście, ponieważ rozdziela je na dwa etapy.

Nie przechodź przez drogę bezpośrednio przed ciężarówką – to jest jej martwy punkt.

PAMIĘTAJ

Jeżeli nie widzisz kierowcy on ciebie również nie widzi.

Część 19:

Poszanowanie dla innych użytkowników dróg

Ta część skierowana jest do kierowców pojazdów silnikowych i rozwija informacje zawarte w części 5, poświęconej dobrym nawykom w kierowaniu pojazdami. Ponieważ pojazd nie ma pierwszeństwa przed innym użytkownikiem drogi, dla bezpieczeństwa, jedź defensywnie. Oznacza to, że **powinieneś** być przygotowanym na nieoczekiwane sytuacje i jeżeli to konieczne ustępować innym użytkownikom.

Niektóre działania, które możliwe, że przyjdzie ci podjąć w zwykłych warunkach to:

- ustąpić miejsca pogotowiu ratunkowemu, straży pożarnej lub Gardzie
- obserwować czy spomiędzy samochodów nie wychodzą dzieci, zatrzymać się przed nimi, i
- przed wyjazdem z bocznej drogi zaczekać, aż nadjeżdżający pojazd rozpocznie zakręt w lewo.

Aby zapewnić bezpieczeństwo wszystkim użytkownikom dróg nie zapominaj o odpowiedzialności wobec:

- pieszych, dzieci, osób starszych, osób niepełnosprawnych i użytkowników wózków inwalidzkich,
- rowerzystów, motocyklistów, i
- jakichkolwiek zwierząt uczestniczących w ruchu drogowym.

Piesi

Jako kierowcy **nie wolno** ci narażać pieszego na ryzyko. **Musisz** go przepuścić zwłaszcza:

- na lub w pobliżu pasów dla pieszych (nawet jeżeli piesi tylko czekają, aby przejść),
- na lub w pobliżu przejścia z sygnalizacją uruchamianą przez pieszych gdy pulsuje żółte światło
- jeżeli ruszasz z miejsca (na przykład na światłach lub z miejsca postojowego) a pieszy przechodzi przez jezdnię, i
- na skrzyżowaniu, jeżeli pieszy właśnie przechodzi przez jezdnię.

Uważaj na pieszych, którzy mogą usiłować przejść przez jezdnię wychodząc nagle spoza zaparkowanych samochodów. Zwróć uwagę na osoby starsze, niepełnosprawne i dzieci. Uważaj na pieszych idących do i z autobusów.

PAMIĘTAJ

Kierowanie pojazdem częściowo lub całkowicie wzdłuż lub w poprzek chodnika, chyba że przejeżdżasz przez chodnik, aby wjechać lub wyjechać z budynku lub innego miejsca znajdującego się w pobliżu, jest uznane za wykroczenie.

Dzieci

Z natury dzieci mają mniejsze doświadczenie w korzystaniu z jezdni, dlatego **powinieneś** zwrócić szczególną uwagę na ich zachowanie.

Zachowaj ostrożność jeżeli:

- kierujesz pojazdem obok chodnika, na której przebywają małe dzieci,
- wyjeżdżasz z bocznej drogi wjazdowej lub podjazdu,
- kierujesz pojazdem na parkingu, i
- cofasz, zwłaszcza w miejscach, w których przebywają małe dzieci. Nie jesteś w stanie dostrzec przez lusterko małego dziecka znajdującego się z tyłu pojazdu. Jeżeli masz wątpliwości, wysiądź i sprawdź.

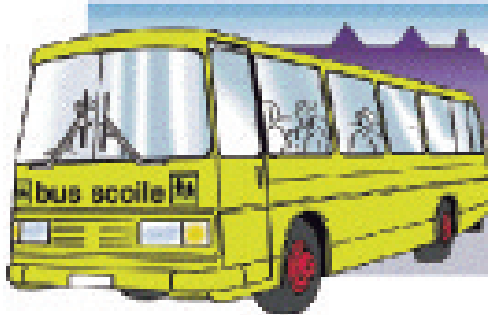
Szkoły

Nie parkuj przed wejściem do szkoły. Nierozważne parkowanie może wprowadzić zamieszanie wśród rodziców i ich dzieci lub zablokować wejście/wyjście do/ze szkoły. Może również spowodować, że dzieci będą zmuszone wyjść na drogę, aby ominąć twój pojazd.

Jeżeli twój pojazd blokuje chodnik lub drogę dla rowerów jest to uznane za wykroczenie.

Powinieneś również zachować ostrożność w pobliżu autobusu szkolnego, zwłaszcza jeżeli wyprzedzasz w momencie, gdy dzieci wsiadają lub wysiadają z autobusu. Autobusy szkolne są wyraźnie oznaczone naklejkami.

Nie wahaj się. Jeżeli widzisz dzieci w wieku szkolnym, zwłaszcza małe dzieci, możesz użyć klaksonu, aby je zawiadomić o swojej obecności

Bądź ostrożny, gdy w pobliżu są dzieci na rowerach. Zachowaj szczególną ostrożność w pobliżu szkoły, gdzie rowerzyści mogą pojawić się grupach. Pamiętaj, że trudno przewidzieć zachowanie młodego rowerzysty i jego zdolność utrzymania równowagi.

Opiekun drogowy

Dorośli opiekunowie drogowi zapewniają dzieciom bezpieczne przechodzenie przez jezdnię w pobliżu i przed budynkiem szkolnym. Są ubrani w czapkę i płaszcz z elementami z materiału odblaskowego. Są wyposażeni w specjalny znak drogowy i mają prawo wstrzymać ruch.

Jeżeli opiekun unosi znak "Stop" (pokazany poniżej, po lewej stronie), **musisz** się zatrzymać i stać do momentu, gdy:

- dzieci przejdą przez ulicę,
- znak zostanie opuszczony,
- opiekun bezpiecznie wróci na chodnik.

Młodzi opiekunowie

Młodzi opiekunowie są uczniami klas starszych szkoły podstawowej, którzy w sześciuosobowych grupach zapewniają ten sam rodzaj usług, co dorośli opiekun. Jeżeli chcą wstrzymać ruch, dają znak pojazdom po obu stronach jezdni. Gdy ruch zostanie wstrzymany, opiekunowie zajmują swoje miejsca i przeprowadzają młodszą dzieci przez ulicę. Wszystkie pojazdy **muszą** stać dopóki wszyscy młodzi opiekunowie nie wrócą na chodnik.

Nigdy nie parkuj w miejscu, które blokuje widoczność opiekunowi. Opiekunowie drogowi **muszą** wyraźnie widzieć drogę, aby wykonywać swoją pracę właściwie i bezpiecznie.

Rowerzyści i motocykliści

Nigdy nie narażaj na ryzyko rowerzystów lub motocyklistów i pamiętaj o obowiązku zachowania wobec nich ostrożności, ponieważ są szczególnie narażeni w razie zderzenia.

Na rowerzystów i motocyklistów uważaj zwłaszcza:

- na skrzyżowaniach,
- w miejscach, gdzie ścieżki dla rowerów łączą się z jezdnią,

- gdy zmieniasz pasy,
- gdy otwierasz drzwi, aby wysiąść z pojazdu
- gdy zatrzymujesz się lub skręcasz, zwłaszcza, gdy skręcasz w lewo, i gdy cofasz.

Najlepszym sposobem na zachowanie ostrożności w pobliżu rowerzystów i motocyklistów jest posługiwanie się lusterkami i wielokrotnie sprawdzanie martwych punktów.

Wyprzedzanie

Nigdy podczas wyprzedzania nie zajeżdżaj drogi rowerzystom lub motocyklistom. Zachowaj odpowiedni odstęp, zwłaszcza:

- przy mokrej i deszczowej pogodzie,
- jeżeli droga jest oblodzona,
- gdy ruszają. Rowerzyści mają tendencje do chwiania się dopóki nie nabiorą prędkości, i
- przy złej nawierzchni. Rowerzyści i motocykliście mogą być zmuszeni do ominięcia dziur w jezdni

Skręcanie w lewo

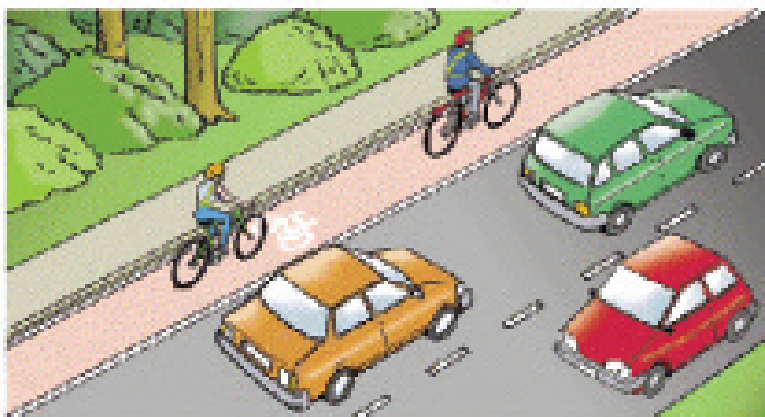
Skręcając w lewo, uważaj na rowerzystów i motorowerzystów jadących przed tobą blisko krawężnika lub nadjeżdżających z twojej lewej strony. Nie wyprzedzaj rowerzysty jeżeli zbliżasz się do skrzyżowania, na którym zamierzasz skręcić w lewo. Rowerzyści mogą jechać prosto.

Skręcanie w prawo

Gdy skręcasz w prawo wykorzystując przerwę wśród nadjeżdżających pojazdów (na przykład na skrzyżowaniu z żółtą strefą), uważaj na rowerzystów, którzy mogą się przemieszczać po stronie wewnętrznej (na środku drogi) lub mogą się poruszać pasem dla rowerów lub autobusów w przeciwnym kierunku przy przeciwnym brzegu jezdni. Korzystaj również z lusterek, aby sprawdzić czy gdy zbliżasz się do zakrętu motocyklista nie zaczął cię wyprzedzać.

Ścieżki rowerowe i parkowanie

Nie parkuj i nie jedź po drogach dla rowerów. Zanim otworzysz drzwi zaparkowanego samochodu, spójrz w lusterka, aby sprawdzić czy rowerzyści i motocykliści nie nadjeżdżają z twojej prawej strony i zachowaj odstęp, aby mogli cię ominąć.

Zwierzęta na drodze

Zawsze zwolnij i bądź gotów zatrzymać pojazd, gdy zbliżasz się lub wyprzedzasz zwierzęta. Jeżeli osoba odpowiedzialna za zwierzęta da ci znak, abyś zwolnił lub zatrzymał się, **musisz** się jej podporządkować. Jeżeli zwierzęta znajdują się bezpośrednio przed tobą, unikaj używania klaksonu, gdyż możesz je przestraszyć.

Jeżeli jedziesz drogą, na której często pojawiają się zwierzęta, zwróć uwagę na poniższe znaki ostrzegawcze.

Bydło i zwierzęta hodowlane

Zwierzęta płowa lub dzikie zwierzęta

Owce

Część 20:

Inni użytkownicy dróg

Pojazdy uprzywilejowane

Podczas służby Garda, straż pożarna, pogotowie ratunkowe i inne pojazdy uprzywilejowane mogą nie stosować się do niektórych zasad ruchu drogowego, o ile nie stwarzają zagrożenia dla innych użytkowników. Będąc użytkownikiem drogi, jeżeli usłyszysz lub zobaczysz nadjeżdżającą Gardę lub pojazd uprzywilejowany w sytuacjach awaryjnych i /lub na sygnale lub z pulsującym światłem, **powinieneś** zachować ostrożność, i jeżeli jest to bezpieczne przepuścić go. Nigdy nie jedź zbyt blisko za pojazdem uprzywilejowanym.

Osoby korzystające z maszyn rolniczych

Traktory

Traktory podlegają ogólnym zasadom ruchu drogowego, jeżeli chodzi o prawo jazdy, ubezpieczenie, podatek drogowy i oświetlenie pojazdu.

Wszystkie traktory używane w miejscach publicznych **muszą** być wyposażone w klatkę kapotażową. Zadaniem klatki jest ochrona kierowcy przed zmiążdżeniem w razie wywrotki ciągnika. Klatka **musi** odpowiadać zatwierdzonym standardom. Zamontowanie kabiny bezpieczeństwa jest dobrowolne i zależy od właściciela lub kierowcy.

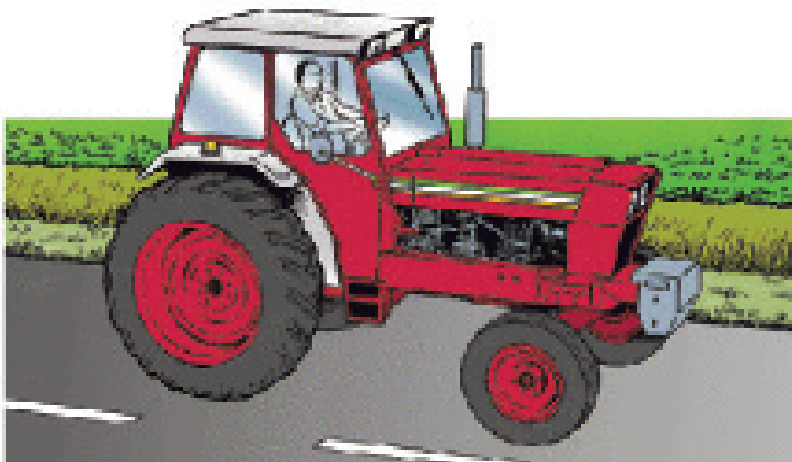
Traktory **muszą** ostrożnie przewozić materiał sypki typu: kiszonka, szlam, piasek czy żwir, tak aby ładunek nie rozsypał się na drodze publicznej i w konsekwencji nie doprowadził do wypadku. Ładunek wapna lub innego pylistego materiału, śmieci lub innego materiału o przykrym zapachu **musi** być całkowicie przykryty brezentem.

Rolnikom korzystającym z ciągników rolniczych i przyczep do przewozu produktów rolnych **nie wolno**:

- Mocować na przyczepach wyjątkowo wysokich ram, które mogą zagrozić stabilności, sterowności i hamowaniu ciągnika rolniczego sprzężonego z przyczepą, lub

- Przekraczać maksymalnej dopuszczalnej wagi łącznej lub dopuszczalnej masy pojazdu brutto.

Aby uzyskać więcej informacji zadzwoń do RSA, numer telefonu 1890 50 60 80.

Traktory na drodze

Kierowca ciągnika prowadzący pojazd w miejscu publicznym **musi** przestrzegać zasad rządzących ruchem drogowym.

Jeżeli prowadzisz ciągnik, **powinieneś** trzymać się lewej strony drogi, aby szybsze pojazdy mogły cię minąć. Twoje lusterko **musi** być tak ustawione, aby zapewnić wystarczający widok na drogę z tyłu.

Nie przewoź pasażera, chyba że ciągnik został do tego przystosowany.

Osoby opiekujące się zwierzętami

Zaprzęgi konne

Obowiązują przepisy ogólne włączając zasadę trzymania się lewej strony drogi. Sygnalizacja ręczna dla kierującego zaprzęgiem jest identyczna jak w przypadku rowerzysty (patrz część 7). Zaprzęg konny **musi** być wyposażony w dwa czerwone światła odblaskowe z tyłu, a w nocy **musi** być wyposażony w białe światło skierowane do przodu zamontowane po prawej stronie zaprzęgu i czerwone światło z tyłu.

Nie wolno kierować zaprzęgiem pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Jazda wierzchem lub prowadzenie konia

Jeżeli jedziesz wierzchem lub prowadzisz konia, **musisz** trzymać się lewej krawędzi drogi. Powinieneś nosić kamizelkę odblaskową i uznawany kask jeździecki.

Konie lub kuce z osobą prowadzącą

Kierowcy **powinni** zachować szczególną ostrożność:

- Zbliżając się do szkółek jeździeckich lub miejsc, w których prawdopodobne jest pojawienie się koni, i
- Wyprzedzając konie, zwłaszcza konie bez jeźdźców lub zaprzęgi konne.
- Zbliżając się do konia i jeźdźcy, jeżeli to konieczne, kierowca **musi** zatrzymać pojazd aby ich przepuścić

Kierowanie zwierzętami na drodze

Jeżeli prowadzisz zwierzęta drogą, **musisz** podjąć odpowiednie kroki i poprowadzić je tak, aby nie blokowały ruchu lub pieszych.

Jeżeli nocą prowadzisz zwierzęta drogą, **powinieneś** mieć białe światło, skierowane do przodu i czerwone światło z tyłu. **Powinieneś** również nosić na ramieniu opaskę odblaskową.

Część 21:

Znaki nakazu

Część ta obejmuje znaki, które pokazują, że na drodze obowiązuje dany przepis drogowy. Tych znaków trzeba przestrzegać.

Znaki nakazu określają w jakim kierunku powinien jechać kierowca oraz jakie działania muszą lub jakich nie mogą podjąć. Znaki te są z reguły okrągłe z czerwonym obramowaniem i czarnymi symbolami lub literami na białym tle. Obowiązkowe znaki nakazu, które wskazują w jakim kierunku muszą podążać pojazdy na skrzyżowaniach są niebiesko-białe.

Stop

Ustąp pierwszeństwa

Ustąp pierwszeństwa

Znak stopu opiekuna drogowego

Zakaz skrętu w lewo

Zakaz wjazdu

Zakaz skrętu w prawo

Zakaz parkowania

Zakaz zatrzymywania się

Ograniczenie prędkości do 30km/h

Ograniczenie prędkości do 50km/h

Ograniczenie prędkości do 60km/h

Ograniczenie prędkości do 80km/h

Ograniczenie prędkości do 100km/h

Ograniczenie prędkości do 120km/h

Postój taksówek

Zakaz wjazdu dla dużych pojazdów (w zależności od masy)

Zakaz zawracania

Zakaz wyprzedzania

Ograniczenie wysokości

Ulica zamknięta dla ruchu kołowego

Parkowanie dozwolone

Tabliczka dotycząca dysków uprawniających do parkowania

Ograniczenie strefowe - zakaz parkowania dużych pojazdów

Koniec ograniczenia strefowego

Obowiązkowe znaki na skrzyżowaniach (białe i niebieskie)

Nakaz skrętu w lewo

Nakaz skrętu w prawo

Nakaz skrętu w lewo

Nakaz skrętu w prawo

Przejazd każdą stroną

Nakaz jazdy prosto

Trzymaj się w prawej strony

Trzymaj się w lewej strony

Pieszym na torry wstęp wzbroniony

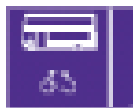
Stop

Znak "jeżdź" może być użyty w postaci 'Go' lub 'Téigh'

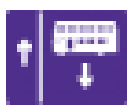
Zakaz wjazdu dla pojazdów dostawczych (na podstawie liczby osi)

Pas dla autobusów o tym samym kierunku jazdy

Pas dla autobusów o tym samym kierunku jazdy po prawej stronie

Pas dla autobusów o przeciwnym kierunku jazdy

Pas tramwajowy po lewej

Pas tramwajowy po prawej

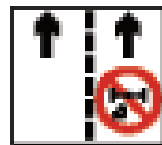
Początek ścieżki rowerowej

Koniec ścieżki rowerowej

Elektroniczny znak zmiennego ograniczenia prędkości (tylko w tunelu)

W tunelu pojazdy dostawcze nie mogą korzystać z prawego pasa (na podstawie liczby osi)

Elektroniczny znak okresowego ograniczenia prędkości

Elektroniczny znak okresowego ograniczenia prędkości przy szkole

Ulica tylko dla tramwajów

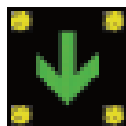

Ulica tylko dla tramwajów i dojazdu do posesji

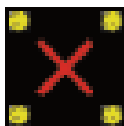

Ulica tylko dla autobusów

Znaki kontrolujące poszczególne pasy w tunelu

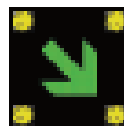
Jedź (pas otwarty)

Stop (pas zamknięty)

Zjedź na lewy pas

Zjedź na prawy pas

Część 22:

Znaki ostrzegawcze

Część ta obejmuje znaki, które ostrzegają użytkowników dróg o zbliżającym się niebezpieczeństwie. Znaki te są zwykle w kształcie romba lub prostokąta, mają czarne obramowanie i czarne symbole lub litery na żółtym tle.

Niebezpieczny zakręt

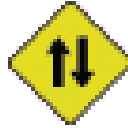
Rondo

Mini rondo

Pojazdy włączające się do ruchu

Ruch dwukierunkowy

Niebezpieczny skręt

Kilka niebezpiecznych skrętów

Kilka niebezpiecznych zakrętów

Ograniczenie wysokości pojazdu

Skrzyżowania z drogą podporządkowaną (droga podporządkowana przedstawiona jest jako cieńsze ramiona na znaku)

Skrzyżowanie w kształcie litery T

Skrzyżowanie w kształcie litery Y

Droga boczna

Skrzyżowanie w kształcie litery T

Skrzyżowanie

Skrzyżowania dróg równorzędnych

Skrzyżowanie

Droga boczna

Skrzyżowanie w kształcie litery T

Skrzyżowanie w kształcie litery Y

Skrzyżowanie przesunięte

Ostrzeżenie o zbliżaniu się do drogi głównej (lub drogi dwujezdniowej)

Skrzyżowanie w kształcie litery T z drogą dwujezdniową

Skrzyżowanie z drogą dwujezdniową

Skrzyżowanie

Znaki ostrzegawcze ogólne

Jedź po lewej stronie

Punkt przecinania ruchu przez inne pojazdy

Nisko latające samoloty

Droga rozdziela się

Pojazdy włączające się do ruchu/zjeżdżające

Koniec drogi dwujezdniowej

Tabliczka dotycząca bezpiecznej wysokości pojazdu

Napowietrzne kable elektryczne

Sygnalizacja świetlna

Przejście dla pieszych

Śliska droga

Droga zwęża się z obu stron

Droga zwęża się z lewej

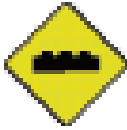
Droga zwęża się z prawej

Tunel

Ostre obniżenie terenu

Szereg wybrzuseń i zagłębień

Ostre wybrzuszenie, np. most łukowy

Jelenie lub dzikie zwierzęta

Owce

Bydło i zwierzęta hodowlane

Konie lub kuczki z jeźdźcami

Wiatr boczny

Stromy spadek

Strome wzniesienie

Spadające kamienie

Niezabezpieczone nadbrzeże, kanał lub rzeka

Niski most (ograniczenie wysokości)

Przejazd kolejowy zabezpieczony brankami lub szlabanem

Przejazd kolejowy niezabezpieczony brankami ani szlabanem

Przejazd kolejowy ze światłami i szlabanem

Zatrzymaj się gdy światło jest czerwone

Automatyczny przejazd kolejowy

Tablica w tzw. "jodełkę"
(ostra zmiana kierunku jazdy w lewo)

Tablica w tzw. "jodełkę"
(ostra zmiana kierunku jazdy w prawo)

Znaki ostrzegawcze – szkoła i dzieci

Szkoła

Dzieci w wieku
szkolnym
przechodzące przez
ulicę

Dzieci przechodzące
przez ulicę (osiedle)

Znaki tramwajowe

Przeście przez tory
tramwajowe

Znak ostrzegający pieszych o pasie dla tramwajów

Ślisko dla
rowerzystów

Część 23:

Znaki ostrzegawcze – roboty drogowe

Część ta opisuje znaki ostrzegawcze dotyczące robót drogowych. Jak inne znaki ostrzegawcze, znaki te są w kształcie rombu lub prostokąta z czarnym obramowaniem i czarnymi symbolami lub tekstem. Są one pomarańczowe, a nie żółte tak jak pozostałe znaki ostrzegawcze.

Roboty drogowe

Punkt przecinania ruchu przez inne pojazdy na jednym pasie

Punkt przecinania ruchu przez inne pojazdy na jednym pasie

Zjedź na lewo (jeden pas)

Zjedź na prawo (jeden pas)

Zjedź na lewo (dwa pasy)

Zjedź na prawo (dwa pasy)

Przeszkoda między pasami

Koniec przeszkody między pasami

Początek wysepki lub przeszkody po środku

Koniec wysepki lub przeszkody po środku

Pasy rozjeżdżają się na przecięciu

Pasy zjeżdżają się po przecięciu

Punkt przecinania ruchu przez inne pojazdy na dwóch pasach

Punkt przecinania ruchu przez inne pojazdy na dwóch pasach

Pojedynczy pas (ruch wahadłowy)

Ruch dwukierunkowy

Droga zwęża się z lewej strony

Droga zwęża się z prawej strony

Droga zwęża się z obu stron

Prawy pas (z dwóch) zamknięty

Lewy pas (z dwóch) zamknięty

Prawy pas (z trzech) zamknięty

Lewy pas (z trzech) zamknięty

Dwa prawe pasy (z trzech) zamknięte

Dwa lewe pasy (z trzech) zamknięte. Dwa różne formaty tego samego znaku.

Prawy pas (z czterech) zamknięty

Lewy pas (z czterech) zamknięty

Dwa prawe pasy (z czterech) zamknięte

Dwa lewe pasy (z czterech) zamknięte

Droga boczna po lewej stronie

Droga boczna po prawej stronie

Wjazd na budowę po lewej stronie

Wjazd na budowę po prawej stronie

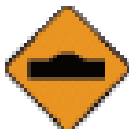
Tymczasowa sygnalizacja świetlna

Sygnalista

Możliwe zatory

Wybruszenie lub garb

Nierówna powierzchnia

Śliska droga

Żwir na drodze

Piesi przechodzą po lewej stronie

Piesi przechodzą po prawej stronie

Napowietrzne kable elektryczne

Objezd

Objezd w lewo

Objezd w prawo

Droga zamknięta

Objezd w lewo

Objezd

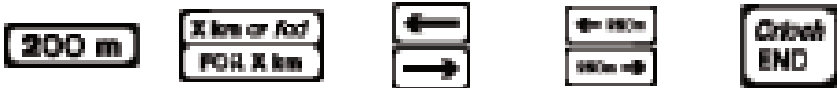
Objezd

Objezd

Koniec objazdu

Miejsce docelowe
objazdu

Tablice informacyjne – roboty drogowe

Odległość

Długość

Kierunek

Kierunek i odległość

Koniec

Prędkość
ostrzegawcza

Zwolnij

Ukryty wjazd

Rodzaj robót

Korzystaj z pobocza

Pobocze zamknięte

Nieskończona
nawierzchnia drogi

Bariery

Tablica w tzw.
"jodelkę"

Ograniczenie
prędkości

Sygnalista

Znaki obsługiwane ręcznie podczas robót drogowych

Stop

Znak "jeźdź" może być użyty w postaci 'Go' lub 'Téigh'

Część 24:

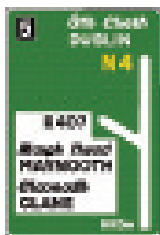
Znaki informacyjne

Część ta opisuje znaki wskazujące kierunki oraz usługi lub też inne miejsca interesujące dla turystów.

Znaki wskazujące kierunki

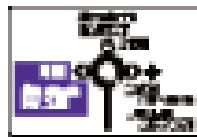
Autostrada

Droga krajowa

Droga krajowa

Droga regionalna

Znaki wskazujące kierunki (na skrzyżowaniach)

Znak wskazujący kierunek - autostrada

Znaki wskazujący kierunek – drogi krajowe

Znak wskazujący kierunek – droga regionalna

Znak wskazujący kierunek – droga regionalna

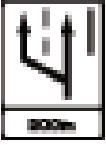
Znak wskazujący kierunek – droga lokalna

Znak odległości od danej miejscowości

Znak informacyjny – miasto lub wieś

Znak wskazujący pas dla wolno poruszającego się ruchu

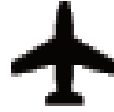
Ślepa uliczka

Zakład przemysłowy

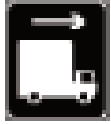
Zatoczka parkingowa dla niepełnosprawnych

Lotnisko

Prom

Alternatywna trasa dla wysokich pojazdów

Zatoczka (za 100m.)

Szpital (za 100m.)

Zatoczka

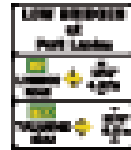
Szpital

Parking z udogodnieniami dla niepełnosprawnych

Zatoczka SOS

Znaki informacyjne - ograniczenie wysokości pojazdów

Spowolnienie ruchu

Spowolnienie ruchu

Tabliczka dodatkowa

Garby spowalniające

Znaki informacyjne dla turystów

Udogodnienia dostępne w
zatozce

Zatozka z informacją
turystyczną

Hostele młodzieżowe Óige

Usługi lokalne

Zatwierdzona informacja
turystyczna

Znak dla turystów

Atrakcja turystyczna

Atrakcja turystyczna – znak
dla pieszych

Parking – znak dla pieszych

Zatwierdzone punkty informacji
turystycznej

Część 25:

Znaki - autostrada

Są to prostokątne znaki o niebieskim tle z białymi literami lub symbolami.

Autostrada

Autostrada

Autostrada – kierunek

Wjazd na autostradę

300m do następnego zjazdu

200m do następnego zjazdu

100m do następnego zjazdu

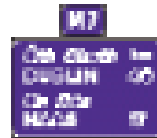
Koniec autostrady za 1km

Koniec autostrady za 500m

Koniec autostrady

Znak potwierdzający trasę na autostradzie M7

Miejsce docelowe - kierunek

Załącznik 1:

Lista wymagań do oświadczenia medycznego

Jeżeli cierpisz na którąkolwiek z niżej wymienionych chorób lub niesprawności, składając podanie o prawo jazdy **musisz** dołączyć oświadczenie medyczne.

- Alkoholizm
- Niepełnosprawność fizyczna, która może wpłynąć na Twoją zdolność do bezpiecznej jazdy
- Wszelkie choroby, które wymagają regularnego przyjmowania leków psychotropowych
- Wszelkie choroby, które wymagają regularnego przyjmowania leków, które mogą wpłynąć na Twoją zdolność do bezpiecznej jazdy
- Choroby sercowo-naczyniowe (te związane z sercem i układem krwionośnym), cukrzyca, poważne choroby krwi
- Podwójne widzenie (diplopia), wadliwe widzenie obuoczne (widzenie obokiem oczu) lub utrata pola widzenia
- zapalenie mózgu, stwardnienie rozsiane, ciężkie (rzekomoporażenne) osłabienie mięśni lub dziedziczne choroby układu nerwowego powiązane z postępującą atrofią (zanikiem) mięśni i wrodzonymi chorobami miotonii zanikowej (chorobami od urodzenia, które utrudniają rozluźnienie mięśni po ich napięciu)
- padaczka, choroby obwodowego układu nerwowego (nerwów w ciele poza obszarem mózgu i rdzenia kręgowego), uraz centralnego lub obwodowego układu nerwowego
- Choroby naczyniowe mózgu (choroby powiązane z naczyniami krwionośnymi w mózgu), uszkodzenie rdzenia kręgowego oraz spowodowane tym porażenie kończyn dolnych (brak możliwości poruszania nogami)
- Zaburzenia psychiczne spowodowane chorobą, urazem lub operacją centralnego systemu nerwowego (mózgu i rdzenia kręgowego)
- Ciężki niedorozwój umysłowy, psychoza, psychonerwica lub zaburzenia osobowości
- Poważne problemy ze słuchem
- Wszelkie choroby układu moczowo-płciowego (w tym choroby nerek), które mogą wpłynąć na Twoją zdolność do bezpiecznej jazdy

Załącznik 2:

Prawo na temat ruchu drogowego i bezpieczeństwa

Część ta wymienia główne ustawy i przepisy, na których opiera się ta książka. Prawo zostało podzielone na ustawy oraz przepisy zawarte w tych ustawach.

Ustawy

Ustawa o Ruchu Drogowym 1961
Ustawa o Ruchu Drogowym 1968
Ustawa o Ruchu Drogowym 1994
Ustawa o Ruchu Drogowym 1995
Ustawa o Ruchu Drogowym 2002
Ustawa o Ruchu Drogowym 2003
Ustawa o Ruchu Drogowym 2004
Ustawa o Ruchu Drogowym 2006
Ustawa o Ruchu Drogowym i Transporcie 2006
Ustawa o Władzach Lokalnych (opiekunowie drogowi) 1975
Ustawy Drogowe 1920 i 1993
Ustawy o Finansach 1960 i 1976
Ustawa o Finansach (akcyzy) (pojazdy) 1952
Ustawa o Transporcie (infrastruktura kolejowa) Act 2001
Ustawa o Bezpieczeństwie Kolejowym 2005
Ustawa Władz Transportu w Dublinie 1986
Ustawa Władz Transportu w Dublinie (Rozwiązanie) 1987
Ustawa o Urzędzie ds. Bezpieczeństwa Drogowego 2006
Ustawa o Zdrowiu i Bezpieczeństwie w Pracy 2005

Przepisy zawarte w ustawach

Przepisy Wspólnot Europejskich (obowiązkowe korzystanie z pasów bezpieczeństwa i systemów mocowania dla dzieci w pojazdach mechanicznych) 2006
Przepisy o ruchu drogowym (budowa, wyposażenie i korzystanie z pojazdów) 1963 do 2006

Przepisy o ruchu drogowym (oświetlenie pojazdów) 1963 do 2006
Przepisy o ruchu drogowym (państwowy przegląd stanu technicznego pojazdu) 2003
Przepisy Wspólnot Europejskich (badanie pojazdów) 2004
Przepisy Ustawy o Ruchu Drogowym 2006 (telefony komórkowe – numery dedykowane) 2006
Przepisy Ustawy o Ruchu Drogowym 1961- 2006 (Wykroczenia i stałe opłaty)(trzymanie telefonu komórkowego podczas jazdy) 2006
Przepisy o ruchu drogowym (znaki) 1997 do 2006
Przepisy o ruchu drogowym (ruch i parkowanie) 1997 do 2006
Przepisy Ustawy o Ruchu Drogowym, 1994 (kontrola ruchu – zaświadczenia o zwolnieniu) 2006
Przepisy Ustawy o Władzach Lokalnych (opiekunowie drogowi) 1975 (wykroczenia i stałe opłaty) 2006
Przepisy Ustawy o Ruchu Drogowym 1961 - 2005 (wykroczenia i stałe opłaty) 2006
Przepisy o ruchu drogowym (zwyczajne ograniczenia prędkości – określone pojazdy) 2005
Przepisy o ruchu drogowym (ograniczenie prędkości – znaki drogowe) 2005
Przepisy o ruchu drogowym (znaki drogowe – okresowe specjalne ograniczenia prędkości) 2005
Przepisy o ruchu drogowym (rejestracja i licencje) 1958 do 1977
Przepisy o ruchu drogowym (licencje kierowców) 1999 do 2004
Przepisy o ruchu drogowym (licencje kierowców)(poprawka) 2001
Przepisy Wspólnot Europejskich (egzaminacje teoretyczne), 2003
Przepisy Wspólnot Europejskich (egzaminacje teoretyczne)(poprawka) 2005
Przepisy Wspólnot Europejskich (badanie pojazdów) 2004
Przepisy Wspólnot Europejskich (instalacja i korzystanie z urządzeń ograniczających prędkość w pojazdach mechanicznych) 2005
Przepisy Wspólnot Europejskich (obowiązkowe korzystanie z pasów bezpieczeństwa i systemów mocowania dla dzieci w pojazdach mechanicznych) 2006
Przepisy o ruchu drogowym (wymóg posiadania słyszalnych urządzeń ostrzegawczych w pojeździe) 2006
Przepisy o ruchu drogowym (obowiązkowe ubezpieczenie) 1962 do 1992
Przepisy Wspólnot Europejskich (ruch drogowy) (obowiązkowe ubezpieczenie) 1975 do 1992
Przepisy o ruchu drogowym (dysk ubezpieczenia) 1984 i 1986
Przepisy Ustawy o Ruchu Drogowym, 1994 (część III) 1994
Przepisy Ustawy o Ruchu Drogowym 1994 (paragraf 17) 1999
Przepisy Ustawy o Ruchu Drogowym 1994 (część III) (poprawka) 2001
Przepisy dotyczące rejestracji i opodatkowania pojazdów 1992
Przepisy drogowe 1994

Załącznik 3:

Przydatne strony internetowe

Egzamin praktyczny i teoretyczny na prawo jazdy

Egzamin teoretyczny	www.dttts.ie
Egzamin praktyczny	www.drivingtest.ie
Informacje na temat egzaminu praktycznego i licencji	www.rsa.ie

Bezpieczeństwo

RSA	www.rsa.ie
Urząd ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy	www.hsa.ie
Urząd ds. Dróg Krajowych	www.nra.ie

Punkty karne

Punkty karne	www.penaltypoints.ie
--------------	--

Badanie pojazdu

Państwowy przegląd stanu technicznego pojazdu (NCT)	www.ncts.ie
---	--

Rejestracja pojazdu

Informacja na temat tablic rejestracyjnych	www.revenue.ie/leaflets/carplate.pdf
--	--

Organy rządowe

Luas	www.luas.ie
Dublin Port Tunnel	www.dublinporttunnel.ie
National Roads Authority (NRA) (Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego)	www.nra.ie
Department of the Environment, Heritage and Local Government (Wydział Środowiska, Dziedzictwa i Samorządów)	www.environ.ie
Department of Transport (Wydział Transportu)	www.transport.ie
Department of Education and Science (Wydział Edukacji i Nauki)	www.education.ie
Revenue Commissioners (Urząd Skarbowy)	www.revenue.ie
An Garda Síochána (Irlandzka policja)	www.garda.ie
Railway Safety Commission (Komisja ds. Bezpieczeństwa Kolejowego)	www.rsc.ie

Pogoda

Met Éireann	www.meteireann.ie
Iarnród Éireann	www.irishrail.ie

Załącznik 4:

Punkty karne oraz wykroczenia dla których obowiązują stałe opłaty

Wykroczenia, które wiążą się z punktami karnymi

Wykroczenie	Punkty karne po zapłaceniu mandatu	Punkty karne po wyroku skazującym	Staća opłata	
			Do zapłaty w ciągu pierwszych 28 dni	Do zapłaty w ciągu kolejnych 28 dni
Przekroczenie dozwolonej prędkości	2	4	€ 80	€ 120
Nieprzestrzeżenie przez kierowcę obowiązku zapięcia pasa na przednich siedzeniach (dotyczy kierowcy i jego pasażera poniżej 17 roku życia)	2	4	€ 60	€ 90
Nieprzestrzeżenie przez kierowcę obowiązku zapięcia pasa na tylnych siedzeniach – dotyczy pasażera poniżej 17 roku	2	4	€ 60	€ 90
Trzymanie telefonu komórkowego podczas prowadzenia pojazdu mechanicznego	2	4	€ 60	€ 90
Niebezpieczne wyprzedzanie	2	5	€ 80	€ 120
Niedostosowanie się do sygnału wydanego przez policjanta	1	3	€ 80	€ 120
Niezatrzymanie się przed linią/znakiem stopu	2	4	€ 80	€ 120
Wymuszenie pierwszeństwa przez znakiem/linią "ustąp pierwszeństwa"	2	4	€ 80	€ 120
Przejechanie białej ciągłej linii	2	4	€ 80	€ 120
Wjazd na zakreskowany obszar ulicy, na przykład na pas ruchu ze zwężeniem jezdni na drodze dwujezdniowej	1	3	€ 80	€ 120

Wykroczenie	Punkty karne po zaplaceniu mandatu	Punkty karne po wyroku skazującym	Stała opłata	
			Do zapłaty w ciągu pierwszych 28 dni	Do zapłaty w ciągu kolejnych 28 dni
Nieprzestrzeganie sygnalizacji świetlnej	2	5	€80	€120
Nieprzestrzeganie przepisów drogowych na przejeździe kolejowym	2	5	€80	€120
Jazda "pod prąd" na autostradzie	2	4	€80	€120
Jazda poboczem na autostradzie	1	3	€80	€120
Jazda samochodem ciężarowym, autobusem lub holowanie przyczepy na zewnętrznym pasie autostrady z wyjątkiem miejsc na autostradzie, w których obowiązuje ograniczenie prędkości do 80 km/h lub mniej	1	3	€80	€120
Nieprzestrzeganie zasady jazdy lewą stroną drogi	1	3	€60	€90
Nieprzestrzeganie przepisów na skrzyżowaniach, np. ustawienie się na nieodpowiednim pasie przy skręcaniu w inną drogę	1	3	€60	€90
Nieprzestrzeganie przepisów dotyczących cofania pojazdów, np. cofanie z drogi podporządkowanej na drogę główną	1	3	€60	€90
Jazda po chodniku, z wyjątkiem dojazdu do posesji lub miejsca po drugiej stronie drogi	1	3	€60	€90
Jazda po ścieżce rowerowej	1	3	€60	€90
Nieprzestrzeganie zasady skrętu w lewo po wjeździe na rondo	1	3	€60	€90
Jazda po pasie zieleni, np. po granicy między dwiema jezdniami	1	3	€60	€90
Niezatrzymanie się na znak opiekuna drogowego	1	4	€80	€120
Niezatrzymanie się na sygnał funkcjonariusza policji	2	5	€80	€120

Wykroczenie	Punkty karne po zaplaceniu mandatu	Punkty karne po wyroku skazujacy m	Stala oplata	
			Do zaplaty w cigu pierwszych 28 dni	Do zaplaty w cigu kolejnych 28 dni
Niezachowanie odpowiedniej odleglosci miedzy pojazdem jadacym przed Tob	2	4	€80	€120
Wymuszenie pierwszenstwa	2	4	€80	€120
Nierozwazna jazda	2	4	€80	€120
Nieprzestrzeganie obowiazkowych znakow na skrzyzowaniu	1	3	€60	€90
Nieprzestrzeganie znaku zakazu	1	3	€60	€90
Nieprzestrzeganie znaku "trzymaj sie lewej/prawej strony"	1	3	€60	€90
Nieprzestrzeganie jazdy wyznaczonym pasem ruchu	1	3	€60	€90
Niezgodny z prawem wjazd w ulice jednokierunkowa	1	3	€60	€90

Obowiazkowe stawienie sie w sadzie

Wykroczenie	Punkty karne po wyroku skazujacym	
Prowadzenie pojazdu będac niezdolnym do jazdy	3	Kara grzywny w sadzie
Parkowanie w niebezpiecznym miejscu	5	Kara grzywny w sadzie
Niewypełnienie obowiazkow podczas wypadku	5	Kara grzywny w sadzie
Jazda bez ubezpieczenia	5	Kara grzywny w sadzie
Niedbala jazda	5	Kara grzywny w sadzie

Powyzsza tabela ma tylko charakter informacyjny. Przepisy mozna otrzymac w biurze sprzedazy publikacji rzadowych pod adresem Sun Alliance House, Molesworth Street, Dublin 2, tel. (01) 6476834 lub poczta z Government Publications, 51 St. Stephen's Green, Dublin 2

List of fixed charge offences

Wykroczenie	Egzekwują władze lokalne – przez opiekuna drogowego	Egzekwuje policja	Stała opłata	
			Do zapłaty w ciągu pierwszych 28 dni	Do zapłaty w ciągu kolejnych 28 dni
Nie zgodne z prawem parkowanie pojazdu w zatoczce dla niepełnosprawnych	Tak	Tak	€ 80	€ 120
Niedotrzymanie przez kierowcę obowiązku wystawienie dysku z podatkiem na przedniej szybie	Tak	Tak	€ 60	€ 90
Niedotrzymanie przez kierowcę obowiązku wystawienie dysku ubezpieczenia na przedniej szybie	Nie	Tak	€ 60	€ 90
Nie zgodne z prawem parkowanie na postoju taksówek	Tak	Tak	€ 40	€ 60
Taksówki do wynajęcia stojące niezgodnie z prawem w miejscach innych niż postoje taksówek	Tak	Tak	€ 40	€ 60
Nie zgodne z prawem parkowanie lub korzystanie z pojazdu na parkingu dla władz lokalnych	Tak	Nie	€ 40	€ 60
Nie zgodne z prawem parkowanie w miejscu, w którym obowiązuje ograniczenie czasu parkowania	Tak	Tak	€ 40	€ 60
Nie zgodne z prawem parkowanie w miejscu, w którym obowiązuje płatny parking wprowadzony przez władze lokalne	Tak	Nie	€ 40	€ 60
Nie zgodne z prawem parkowanie na pasie lub ulicy tylko dla autobusów	Tak	Tak	€ 40	€ 60
Nie zgodne z prawem zatrzymywanie się lub parkowanie przy wejściu do szkoły	Tak	Tak	€ 40	€ 60
Nie zgodne z prawem parkowanie pojazdu, z wyjątkiem pojazdów dostawczych (maksymalnie 30 min.), na rampie załadowniczej w godzinach obowiązywania ograniczenia	Tak	Tak	€ 40	€ 60
Nie zgodne z prawem parkowanie samochodu ciężarowego lub autobusu w miejscu, w którym obowiązuje ograniczenie masy	Tak	Tak	€ 40	€ 60

Wykroczenie	Egzekwują władze lokalne – przez opiekuna drogowego	Egzekwuje policja	Stała opłata	
			Do zapłaty w ciągu pierwszych 28 dni	Do zapłaty w ciągu kolejnych 28 dni
Niezgodne z prawem parkowanie pojazdu na ulicy zamkniętej dla ruchu kołowego podczas godzin obowiązywania	Tak	Tak	€40	€60
Niezgodne z prawem parkowanie pojazdu, który nie jest autobusem, na przystanku autobusowym	Tak	Tak	€40	€60
Niezgodne z prawem parkowanie autobusu poza miejscem wyznaczonym na przystanek lub wiatę autobusow	Tak	Tak	€40	€60
Nie usunięcie pojazdu zaparkowanego na ścieżce rowerowej przed wyznaczoną godziną rozpoczęcia obowiązywania	Tak	Tak	€40	€60
Parkowanie pojazdu w miejscu, w którym jest to zabronione, np. na podwójnej żółtej linii, w strefie obowiązywania znaku “zakaz parkowania”, na ścieżce rowerowej, w obrębie 5m od skrzyżowania, w miejscu gdzie przebiega biała linia ciągła, na postoju taksówek, w miejscu, w którym zaparkowany pojazd tarasuje posterunek służb ratowniczych lub wyjazd, w obrębie 15m od przejścia dla pieszych lub sygnalizacji świetlnej	Tak	Tak	€40	€60
Zatrzymanie lub zaparkowanie pojazdu w strefie zakazu zatrzymywania w godzinach określonych na znaku	Tak	Tak	€40	€60
Niezgodne z prawem parkowanie w miejscu, w którym obowiązuje ograniczenie czasu parkowania	Nie	Tak	€40	€60
Niezgodne z prawem parkowanie lub zatrzymywanie się na jakiegokolwiek części autostrady	Nie	Tak	€80	€120
Nieprzestrzeżenie sygnałów drogowych wydawanych przez policjanta kierującego ruchem	Nie	Tak	€60	€90
Niezastosowanie się przez pasażera, który skończył 17 lat do przepisów odnośnie korzystania z pasów bezpieczeństwa na przednim lub tylnym siedzeniu	Nie	Tak	€60	€90
Niezgodny z prawem wjazd na drogę samochodem ciężarowym lub autobusem w miejscu, w którym obowiązuje ograniczenie masy pojazdu	Nie	Tak	€60	€90

Wykroczenie	Egzekwują władze lokalne – przez opiekuna drogowego	Egzekwuje policja	Stała opłata	
			Do zapłaty w ciągu pierwszych 28 dni	Do zapłaty w ciągu kolejnych 28 dni
Częściowy lub całkowity wjazd na żółtą strefę na skrzyżowaniu, jeżeli kierowca nie może przejechać bez zatrzymywania się	Nie	Tak	€60	€90
Jazda (z wyjątkiem taksówek w czasie pracy i rowerzystów) po pasie dla autobusów w godzinach obowiązywania	Nie	Tak	€60	€90
Zawracanie na drodze dwujezdniowej w strefie obowiązywania znaku “zakaz zawracania”	Nie	Tak	€60	€90
Jazda pojazdem, z wyłączeniem lekkiej kolei miejskiej, po pasie dla tramwajów	Nie	Tak	€60	€90
Zatrzymywanie się lub parkowanie, z wyłączeniem lekkiej kolei miejskiej, na pasie dla tramwajów	Nie	Tak	€60	€90

Załącznik 5:

Dopuszczalne rodzaje pojazdów na egzaminie praktycznym

Kategoria pojazdu na egzaminie praktycznym	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany przed 01/01/2004	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany w lub po 01/01/2004
Kategoria A	Motocykl (bez przyczepy) o pojemności silnika przekraczającej 125cm ³ , zdolny do rozwinięcia prędkości przynajmniej 100km/h.	Motocykl (bez przyczepy) o pojemności silnika przekraczającej 125cm ³ , zdolny do rozwinięcia prędkości przynajmniej 100km/h.
Kategoria A1	Motocykl (bez przyczepy) o pojemności silnika nie przekraczającej 125cm ³ . Pojazd musi mieć (a) pojemność silnika większą niż 50cm ³ lub (b) maksymalną prędkość projektową większą niż 45km/h.	Motocykl (bez przyczepy) o pojemności silnika nie przekraczającej 125cm ³ . Pojazd musi mieć (a) pojemność silnika większą niż 50cm ³ lub (b) maksymalną prędkość projektową większą niż 45km/h.
Kategoria M	Dwukołowy pojazd napędzany mechanicznie, bez możliwości napędu ręcznego. Pojazd musi mieć pojemność silnika nie przekraczającą 50cm ³ i maksymalną prędkość projektową nie przekraczającą 45km/h.	Dwukołowy pojazd napędzany mechanicznie, bez możliwości napędu ręcznego. Pojazd musi mieć pojemność silnika nie przekraczającą 50cm ³ i maksymalną prędkość projektową nie przekraczającą 45km/h.
Kategoria B	Czterokołowe pojazdy (np. samochody, lekkie furgonetki) o znamionowej całkowitej masie pojazdu nie przekraczającej 3,500 kg., z miejscami dla maksymalnie 8 pasażerów, zdolny do jazdy z prędkością przynajmniej 100km/h.	Czterokołowe pojazdy (np. samochody, lekkie furgonetki) o znamionowej całkowitej masie pojazdu nie przekraczającej 3,500 kg., z miejscami dla maksymalnie 8 pasażerów, zdolny do jazdy z prędkością przynajmniej 100km/h.

Kategoria pojazdu na egzaminie praktycznym	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany przed 01/01/2004	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany w lub po 01/01/2004
Kategoria C	Pojazdy (ciężarówki) z miejscami dla maksymalnie 8 pasażerów, o znamionowej całkowitej masie pojazdu przynajmniej 10,000 kg., długości przynajmniej 7 metrów, zdolny do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h.	Pojazdy (ciężarówki o sztywnej konstrukcji/duże furgonetki) z miejscami dla maksymalnie 8 pasażerów, o znamionowej całkowitej masie pojazdu przynajmniej 12,000 kg., długości przynajmniej 8 metrów, szerokości przynajmniej 2,4 metra, zdolny do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Pojazd musi być wyposażony w system ABS, skrzynię biegów z przynajmniej 8 przełożeniami dla jazdy do przodu i urządzeniem monitorującym (tachografem). Komora ładunkowa powinna być zamkniętą konstrukcją skrzyniową, która ma przynajmniej taką samą szerokość i wysokość co kabina.
Kategoria C1	Pojazdy (np. większe furgonetki/lekke ciężarówki) z miejscami dla maksymalnie 8 pasażerów, o znamionowej całkowitej masie pojazdu przynajmniej 4,000 kg., ale nie większej niż 7,000kg, zdolne do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h.	Pojazdy (np. większe furgonetki/lekke ciężarówki) z miejscami dla maksymalnie 8 pasażerów, o znamionowej całkowitej masie pojazdu przynajmniej 4,000 kg., ale nie większej niż 7,500kg, o długości przynajmniej 5 metrów, zdolne do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Pojazd powinien być wyposażony w system ABS i urządzenie monitorujące (tachograf). Komora ładunkowa powinna być zamkniętą konstrukcją skrzyniową, która ma przynajmniej taką samą szerokość i wysokość co kabina.
Kategoria D	Pojazdy (autobusy) z miejscami dla więcej niż 16 pasażerów, o długości przynajmniej 9 metrów, zdolne do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h.	Pojazdy (autobusy) z miejscami dla więcej niż 16 pasażerów, o długości przynajmniej 10 metrów, szerokości przynajmniej 2,4 metra, zdolne do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Pojazd powinien być wyposażony w system ABS i urządzenie monitorujące (tachograf).

Kategoria pojazdu na egzaminie praktycznym	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany przed 01/01/2004	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany w lub po 01/01/2004
Kategoria D1	Pojazdy (minibusy) z miejscami dla więcej niż 8, ale nie więcej niż 16 pasażerów, zdolne do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h.	Pojazdy (minibusy) z miejscami dla więcej niż 8, ale nie więcej niż 16 pasażerów, o znamionowej całkowitej masie pojazdu przynajmniej 4,000 kg., długości przynajmniej 5 metrów, zdolne do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Pojazd powinien być wyposażony w system ABS i urządzenie monitorujące (tachograf).
Kategoria EB	Połączenie pojazdów, składające się z pojazdu kategorii B i przyczepy, zdolnych do jazdy z prędkością przynajmniej 100km/h, które powinny być albo (a) pojazdem z napędem na 4 koła z przyczepą lub (b) pojazdem o minimalnej długości przynajmniej 4,25 metra oraz przyczepą, która nie mieści się w kategorii B. Znamionowa całkowita masa przyczepy powinna wynosić przynajmniej 1,400kg, a jej wewnętrzne wymiary 2,4 na 1,2 metra.	Połączenie pojazdów, składające się z pojazdu kategorii B, który powinien mieć albo (a) minimalną długość przynajmniej 4,25 metra lub (b) napęd na 4 koła oraz przyczepy o znamionowej całkowitej masie przynajmniej 1,400kg, zdolnej do jazdy z prędkością przynajmniej 100km/h, która nie mieści się w kategorii B. Komora ładunkowa przyczepy powinna być zamkniętą konstrukcją skrzyniową o szerokości i wysokości przynajmniej takiej samej co pojazd mechaniczny i długości przynajmniej 2,4 metra. (Konstrukcja skrzyniowa może być trochę węższa niż pojazd mechaniczny pod warunkiem, że widoczność z tyłu jest możliwa tylko za pomocą zewnętrznych lusterek pojazdu mechanicznego).

Kategoria pojazdu na egzaminie praktycznym	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany przed 01/01/2004	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany w lub po 01/01/2004
Kategoria EC	Pojazd przegubowy o minimum 4 osiach i znamionowej całkowitej masie przynajmniej 18,000kg, całkowitej długości przynajmniej 12 metrów, zdolny do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h.	Albo (a) pojazd przegubowy, lub (b) *połączenie pojazdu kategorii C z przyczepą o długości przynajmniej 7,5 metra. Zarówno pojazd przegubowy jak i połączenie pojazdu i przyczepy powinno posiadać miejsca dla nie więcej niż 8 pasażerów, przynajmniej 4 osie, znamionową całkowitą masę przynajmniej 20,000kg, długość przynajmniej 14 metrów, szerokość przynajmniej 2,4 metra i być zdolne do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Pojazd powinien być wyposażony w system ABS, skrzynię biegów z przynajmniej 8 przełoženiami dla jazdy do przodu i urządzeniem monitorującym (tachografem). Komora ładunkowa powinna być zamkniętą konstrukcją skrzyniową, która ma przynajmniej taką samą szerokość i wysokość co kabina.
Kategoria EC1	Połączenie pojazdów, składające się z pojazdu kategorii C1 i przyczepy, zdolnych do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h o łącznej długości przynajmniej 8 metrów. Znamionowa całkowita masa przyczepy powinna wynosić przynajmniej 2,400kg, a jej wewnętrzne wymiary 2,4 na 1,2 metra.	Połączenie pojazdów, składające się z pojazdu kategorii C1 i przyczepy o znamionowej całkowitej masie przynajmniej 2,400kg. Połączenie pojazdów powinno mieć przynajmniej 8 metrów długości i powinno być zdolne do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Znamionowa całkowita masa połączenia pojazdów nie powinna przekraczać 12,000kg, a znamionowa całkowita masa przyczepy nie może przekraczać masy pojazdu ciągnącego bez ładunku. Komora ładunkowa przyczepy powinna być zamkniętą konstrukcją skrzyniową o szerokości i wysokości przynajmniej takiej samej co pojazd ciągnący i długości przynajmniej 2,4 metra. (Konstrukcja skrzyniowa może być trochę węższa niż pojazd ciągnący pod warunkiem, że widoczność z tyłu jest możliwa tylko za pomocą zewnętrznych lusterek pojazdu mechanicznego).

Kategoria pojazdu na egzaminie praktycznym	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany przed 01/01/2004	Pojazd dopuszczalny, jeżeli został zarejestrowany w lub po 01/01/2004
Kategoria ED	Połączenie pojazdów, składające się z pojazdu kategorii D i przyczepy o znamionowej całkowitej masie przynajmniej 1,400kg, zdolnych do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Wewnętrzne wymiary przyczepy powinny wynosić przynajmniej 2,4 na 1,2 metra.	Połączenie pojazdów, składające się z pojazdu kategorii D i przyczepy o znamionowej całkowitej masie przynajmniej 1,400kg, zdolnych do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Komora ładunkowa przyczepy powinna być zamkniętą konstrukcją skrzyniową o szerokości przynajmniej 2 metrów i długości przynajmniej 2,4 metra.
Kategoria ED1	Połączenie pojazdów, składające się z pojazdu kategorii D1 i przyczepy, zdolnych do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Znamionowa całkowita masa przyczepy powinna wynosić przynajmniej 1,400kg, a jej wewnętrzne wymiary 2,4 na 1,2 metra.	Połączenie pojazdów, składające się z pojazdu kategorii D1 i przyczepy o znamionowej całkowitej masie przynajmniej 1,400kg, zdolnych do jazdy z prędkością przynajmniej 80km/h. Komora ładunkowa przyczepy powinna być zamkniętą konstrukcją skrzyniową o szerokości przynajmniej 2 metrów, wysokości przynajmniej 2 metrów i długości przynajmniej 2,4 metra. Znamionowa całkowita masa połączenia pojazdów nie powinna przekraczać 12,000kg, a znamionowa całkowita masa przyczepy nie może przekraczać masy pojazdu ciągnącego bez ładunku.
Kategoria W	Pojazdy do prac drogowych i traktory.	Pojazdy do prac drogowych i traktory.

Załącznik 6

Formularz oceny egzaminu praktycznego - przód

No. 000000

FORMULARZ OCENY EGZAMINU PRAKTYCZNEGO

1. Jeżeli zdasz egzamin praktyczny

Po zdaniu egzaminu praktycznego, nadal powinieneś zwracać szczególną uwagę na błędy zaznaczone na drugiej stronie formularza jednocześnie nie zaniedbując pozostałych aspektów prowadzenia pojazdu.

2. Jeżeli nie zdasz egzaminu praktycznego

Nie zdanie egzaminu wynika z zebrania następujących punktów za błędy:

- 1 lub więcej błędów 3. stopnia
 - 4 takich samych błędów 2. stopnia za jeden aspekt jazdy
 - 6 lub więcej błędów 2. stopnia z jednego działu; w sumie
 - 9 lub więcej błędów 2. stopnia.
- Za każdy jeden aspekt jazdy można maksymalnie zebrać 4 błędy 2. stopnia

3. Ocena błędów

Błędy są oceniane następująco:

Stopień 1 (zielony obszar) – drobny błąd, stopień 2 (niebieski obszar) – bardziej poważny błąd, stopień 3 (różowy obszar) – niebezpieczny/potencjalnie niebezpieczny błąd lub całkowite zignorowanie przepisów drogowych.

Błędy 1. stopnia nie wpływają na wynik egzaminu.

Brak odpowiedzi lub błędne odpowiedzi na 3 lub więcej pytań z przepisów kodeksu drogowego / przygotowania pojazdu do jazdy składa się na błąd 2. stopnia.

(Przygotowanie pojazdu do jazdy to m.in. bezpieczne zamknięcie drzwi, dopasowanie zagłówka, lusterek, fotela i pasów bezpieczeństwa, a w przypadku motocyklistów kasku, rękawic, butów i odzieży ochronnej).

3 lub więcej nieoprawnie wykonanych sygnałów ręcznych składa się na błąd 2. stopnia.

3 lub więcej przypadków błędnego korzystania z przycisków sterujących składa się na błąd 2. stopnia.
(Przyciski sterujące to m.in. przyciski sterujące temperaturą, nawiewnikiem, wentylacją, ogrzewaniem tylnej szyby, wycieraczkami, spryskiwaczem, światłami, tylnymi światłami przeciwmgielnymi i klimatyzacją, jeżeli pojazd jest w nią wyposażony).

Obsługa przycisków sterujących niezgodnie z poleceniami egzaminatora może także złożyć się na błąd.

4. Kontrola techniczna – wszystkie kategorie

Niezdolność sprawdzenia stanu 3 lub więcej z niżej wymienionych elementów składa się na błąd 2 stopnia:

Opony, światła, reflektory, kierunkowskazy, olej w silniku, chłodziwo, płyn do spryskiwacza, układ kierowniczy, hamulce, klakson. Gdzie to konieczne, maska samochodu powinna zostać bezpiecznie otwarta i zamknięta. W przypadku motocyklistów do tych elementów zalicza się także łańcuch, awaryjny wyłącznik, jeżeli motocykl jest w niego wyposażony.

Dla kategorii C1, C, D1, D, EC1, ED1, oraz ED kontrola techniczna dotyczy następujących elementów, w zależności od danej kategorii:

Wspomagany układ hamulcowy i kierownicy, stan kół, śruby na kołach, błotniki, przednia szyba, okna, wycieraczki, ciśnienie powietrza, zbiorniki powietrza, zawieszenie, olej, chłodziwo, płyn do spryskiwacza, mechanizm ładunkowy, jeżeli samochód jest w niego wyposażony, karoseria, obudowa, drzwi ładunku, sposób ładowania z zabezpieczania ładunku, sprawdzenie i korzystanie z tablicy przyrządów i tachografu.

Dla kategorii D1, D, ED1 oraz ED kontrola techniczna dotyczy kontroli karoserii, drzwi, wyjść awaryjnych, przyrządów pierwszej pomocy, gaśnic i innego wyposażenia dotyczącego bezpieczeństwa.

5. Łączenie/rozłączanie zawiera:

- a) sprawdzenie mechanizmu sprzęgającego i hamulca oraz połączeń elektrycznych,
- b) rozłączania oraz ponowne połączenie przyczepy odz pojazdem ciągnącym z zachowaniem odpowiedniej kolejności. Pojazd ciągnący musi być zaparkowany obok przyczepy - stanowi to część zadania.

Parkowanie w przypadku kategorii EB, C1, C, EC1, oraz EC zawiera bezpieczne parkowanie na podjeździe lub platformie ładunkowej/wyładowczej. Parkowanie w przypadku kategorii D1, D, ED1, oraz ED zawiera parkowanie, które pozwala na bezpieczne wysiadanie i wsiadanie pasażerów z/do autobusu.

6. Motocykliści

Bezpieczny "rzut oka" oznacza rozejrzenie się dookoła i sprawdzenie martwych punktów w razie potrzeby.

7. Przygotowanie do następnego egzaminu praktycznego na prawo jazdy

Przygotowując się do następnego egzaminu powinieneś zwrócić szczególną uwagę na punkty, które zostały zaznaczone na drugiej stronie. Dalsze informacje na ten temat, a także na temat innych aspektów egzaminu znajdziesz w książeczce zatytułowanej "Przepisy drogowo" (ang. Rules of the Road), którą można kupić w księgarniach oraz w broszurze "Przygotowanie do egzaminu praktycznego na prawo jazdy", która jest wydawana po potwierdzeniu przyjęcia Twojego zgłoszenia.

8. Uwaga

Punkty, w których popełniłeś błędy są oznaczone na drugiej stronie. Egzaminator nie może rozmawiać z Tobą o szczegółach egzaminu.

Glossary

Abreast	obok siebie
przyspieszanie	rozwijanie prędkości
arytmia	nieregularny lub nietypowy rytm serca
oś	trzcień, drąg lub pręt, który łączy parę przeciwległych kół pojazdu
widzenie obuoczne	widzenie obojgiem oczu
martwy punkt	obszar, którego kierowca lub inny użytkownik drogi nie widzi bezpośrednio lub w lusterkach. Oznacza to, że muszą obrócić się lub spojrzeć na boki, aby być w stanie zobaczyć innych użytkowników drogi
złapanie gumy	nagłe uszkodzenie opony
wysunięcie chodnika w pas drogowy	krawężnik, który wychodzi na drogę, aby zmniejszyć prędkość pojazdów
choroby sercowo-naczyniowe	choroby związane z sercem i układem krwionośnym
pas zieleni	obszar na środku drogi, który oddziela jadące z przeciwka strumienie ruchu lub przejście dla pieszych
centralny układ nerwowy	mózg i rdzeń kręgowy
choroby naczyniowe mózgu	choroby związane z naczyniami krwionośnymi w mózgu
Certyfikat umiejętności zawodowych (CPC)	certyfikat, który musi posiadać kierowca zanim zacznie prowadzić zawodowo samochód ciężarowy lub autobus
ostre zakręty	sposób na spowolnienie ruchu, sprawia, że pojazdy muszą zwolnić i poruszać się zygzakiem między pasami ruchu
wrodzone choroby miotonii zanikowej	choroby, na które cierpi się od urodzenia, utrudniają rozluźnienie mięśni po ich napięciu
tablica w tzw. "jodelkę"	znak ostrzegawczy z zakreskowaniem, który

opony diagonalne	oznacza nagłą zmianę kierunku jazdy opony z przewodami ze stali i innych materiałów, które przecinają się pod różnymi kątami, aby wzmocnić bok i bieżnik opony
zwalnianie	zmniejszanie szybkości
usterki	uszkodzenia, takie jak zbite lusterko, brakujące oświetlenie
znamionowa całkowita masa pojazdu (ang. DGWW) specyfikacja producenta	odnośnie całkowitej masy pojazdu (ang. GVW, patrz poniżej)
diplopia	podwójne widzenie
zjeżdżać	oddzielać się. Na przykład pojazdy skręcające w prawo, podczas gdy inne pojazdy jadą prosto lub pojazdy opuszczające autostradę to pojazdy zjeżdżające.
rower ze stałym kołem	rower, w którym można nacisnąć pedał do tyłu, aby zahamować. Ma jedno koło, które nie może obracać się niezależnie od pedałów
znaki bramkowe	napowietrzne konstrukcje stalowe nad jezdniami, które służą do podtrzymywania znaków
Garda Síochána	irlandzka policja
wyseпка	widmo oznaczony obszar na drodze, który pokazuje gdzie autostrada łączy się z drogą wjazdu na autostradę
awansować	przemieszczać się z jednego etapu na drugi
całkowita masa pojazdu	masa pojazdu wraz z maksymalnym ładunkiem, jaki zdolny jest przewozić dany pojazd
pobocze	część drogi, która oddzielona jest od głównej drogi przerywanymi lub ciągłymi żółtymi liniami; pobocze powinno być używane tylko przez niektórych użytkowników dróg w konkretnych sytuacjach
zakreskowane oznaczenia	oznakowanie drogi w tzw. "jodełkę", pomaga oddzielić pasy ruchu
niebezpieczeństwo	wszystko, co może być źródłem zagrożenia na drodze
środek odurzający	substancja, która może wpłynąć na

	zachowanie osoby, jej percepcję, nastrojów lub czujność
pojazdy inwalidzkie	pojazdy zaprojektowane lub skonstruowane specjalnie dla osób niepełnosprawnych. Nie odnosi się to do konwencjonalnych samochodów, które zostały przystosowane do użytku przez osoby niepełnosprawne i które mają prawo korzystać z autostrad
droga krajowa	główna droga łącząca obszary miejskie, która składa się z autostrad oznaczonych literą "M", na przykład M1 oraz dróg oznaczonych literą "N", na przykład N11
traktor	potocznie nazywany traktorem rolniczym, to pojazd zaprojektowany do pracy na roli w pracach rolniczych, leśnych lub osuszających; można się na nich poruszać na drodze publicznej tylko jadąc do lub wracając z miejsca wykonywania pracy
okres jazdy z obowiązkowo włączonymi światłami mijania	okres rozpoczynający się pół godziny po zachodzie słońca i kończący się pół godziny przed wschodem słońca następnego dnia.
Luas	system tramwajowy obsługujący Dublin i przedmieścia Dublinia
manewr	każde działanie mające na celu sterowanie lub zmianę kierunku jazdy pojazdu, w tym ruszanie z miejsca, zmiana pasów, zjazd z ronda, skręcania w lewo lub prawo, zawracanie lub cofanie
pas zieleni	luka po środku drogi dwujezdniowej, która pozwala pojazdom na przejazd lub skręt w inną drogę
włączać się	zjeżdżać się razem, na przykład pojazdy wjeżdżające na autostradę z drogi dla samochodów wjeżdżających i włączające się do ruchu
motorower	lekki motocykl o pojemności silnika 50cm ³ lub mniej, rozwijający prędkość do maksymalnie 45 km/h.
pojemność silnika motocykla	pojemność sześcienna silnika (ang. "cc")
moc znamionowa motocykla	moc silnika

atrofia mięśni	zanik mięśni
zaniedbanie	działanie bez należytej troski
tryb jazdy nocnej (lusterko)	zaciemnione odbicie, które zmniejsza efekt oślepiającego światła
drogi lokalne i regionalne	drogi łączące wsie i małe miasteczka w obrębie hrabstwa lub dzielnicy oznaczone literą "R" lub "L"
okulista	okulista uprawniony do wypisywania recept na okulary i soczewki kontaktowe oraz mający kwalifikacje do wykrywania chorób oczu
pas zewnętrzny	pas najbliższy środka drogi na drodze dwujezdniowej lub autostradzie dwu- lub trzypasmowej
porażenie kończyn dolnych - brak obwodowy układ nerwowy	możliwość poruszania obiema nogami nerwy w ciele poza mózgiem i rdzeniem kręgowym
pozwolenie	dokument prawny dający pozwolenie na wykonywanie danej czynności, na przykład parkowanie w określonym miejscu lub korzystanie z określonych dróg
zwężenia drogi	sposób na spowalnianie ruchu, w którym części drogi zostają zwężona, aby zmniejszyć prędkość
recepta	pisemna wiadomość od lekarza lub ze szpitala, na której wypisane są leki jakie dana osoba powinna zażywać oraz częstotliwość ich przyjmowania
zwodowi kierowcy	kierowcy, których główny przychód pochodzi z prowadzenia pojazdów
leki psychotropowe	substancje chemiczne, które mają wpływ na umysł i prowadzą do zmian emocjonalnych, zmian zachowania, czujności i percepcji
opony radialne	opony z przewodami ze stali i innych materiałów, które przebiegają naokoło pod bieżnikiem; mają na celu wzmocnić bieżnik i sprawić, że wytrzyma on dłużej
retarder (zwalniacz)	urządzenia, które redukuje prędkość pojazdu bez użycia hamulców
bezpieczna różnica odległości	bezpieczna odległość między dwoma pojazdami na drodze

pasek odblaskowy typu “Sam Browne”	szeroki pasek wykonany z odblaskowego materiału, który nosi się wokół pasa oraz ukośnie przez prawe ramię
przyciski sterujące	urządzenia w pojeździe, które nie kierują pojazdem ani jego hamulcami, ale kontrolują sposób, w jaki kierowca widzi drogę z pojazdu oraz jak jego pojazd jest widziany na drodze; przyciski sterujące to na przykład ogrzewanie tylnej szyby, wycieraczki oraz światła awaryjne
pojedynczy pas (przy ruchu wahadłowym)	kontrola ruchu przy robotach drogowych za pomocą systemu drogi jednokierunkowej, w której wykorzystuje się ręcznie obsługiwane znaki stop/jedź
stacjonarny	niebędący w ruchu, na przykład w korku, na światłach lub na miejscu parkingowym
“łabędzia szyja”	przejechanie przez kierowcę odpowiedniego momentu do skrętu w prawo, co sprawia, że musi on bardziej się postarać, aby zakończyć manewr skręcania
tachograf	urządzenie, które mierzy i zapisuje prędkość, odległość i ilość godzin przejechanych przez pojazd
“siedzenie na ogonie”	jazda zbyt blisko pojazdu z przodu
brezent	wodoodporny płócienny materiał używany do przykrywania przewożonego ładunku
skrzyżowanie w kształcie litery “T”	skrzyżowanie, na którym droga poboczna łączy się z drogą główną tworząc kształt litery “T”
bieżnik (opony)	wyżłobienia w oponie, które zapewniają przyczepność
znaki zmiennej treści	pionowy znak elektroniczny, którego treść zmienia się, informujący o warunkach na drodze
czujny	uważny, ostrożny, wypatrujący potencjalnego zagrożenia
pojazdy do prac drogowych	pojazdy używane na placach budowy lub podczas robót drogowych, które zwykle nie jeżdżą po drogach
ustępowanie pierwszeństwa	ustępowanie drogi innym użytkownikom dróg

Index

“zasada dwóch sekund” 88-89, 122,
127-128, 154

Tzw. drogi “2 plus 1” 67

A

prawo jazdy kategorii “A” 11, 13, 15, 22, 27,
29, 147-148, 204

prawo jazdy kategorii “A1” 11, 15, 22,
27, 29, 204

AA Motoring Trust (źródło) 36

pas “rozbiegowy” 120

wypadek

 pomoc policji na miejscu 139

 świadkowie 141

 prawidłowe zachowanie na
 miejscu 139-142

 opuszczanie miejsca 146

 uszkodzenie mienia 139

 zgłoszenie na komisariacie 139

 obchodzenie się z osobami rannymi 141

kwas (rozlany) 142

linia stopu (dla rowerzystów) 42, 61

trójkąt ostrzegawczy 126, 140-141

agresywna jazda (agresja na drogach) 134,
138

maszyny rolnicze 175

ciśnienie powietrza (opony) 29, 31, 95, 125

poduszka powietrzna 36

alkohol 94, 132-135, 146, 154, 161, 177, 192

rowerzyści 161

karetki pogotowia 20, 22, 91, 113, 169

zwierzęta

 świadomość obecności zwierząt 87, 169,
 174

 przewożone na drodze 177

 w pojazdach 39

 zakaz na autostradzie 120

 osoby opiekujące się 177

układ ABS 205-207

odwołanie (egzamin praktyczny
na prawo jazdy) 30

opłata zgłoszeniowa

egzamin praktyczny na prawo jazdy 26-
27

stałe prawo jazdy 24

tymczasowe prawo jazdy 14-15

formularz zgłoszeniowy

 stałe prawo jazdy 24

tymczasowe prawo jazdy 14-15, 19

zatwierdzeni instruktorzy nauki jazdy
(wprowadzenie listy) 26

poślizg na mokrej nawierzchni 97

mosty łukowe (ograniczenia wysokości) 78

maszyny rolnicze 85

przyczepa przegubowa 12, 50, 106,
111, 122, 207

automatyczna skrzynia biegów 30, 112

ograniczenia ilości osi pojazdu 56, 80, 128,
207

B

prawo jazdy kategorii “B” 11, 15, 17, 20,
22-23, 29, 204, 206

niemowlęta 36

foteliki dla niemowląt 36

zakaz prowadzenia pojazdu 9, 135, 143, 146

barierki (przejazd kolejowy) 75, 76

Bagażnik rowerowy (tylni lub dachowy) 38

rowery

 dzwonek ostrzegawczy 155, 157, 162

 hamulce 155-157

 bagażnik lub kosz 155

 przewóz pasażerów 162

 lista kontrolna 156-157

 rama 156

 biegi 156, 158

 kierownica (roweru, motocykla) 156, 158

 światła 155, 157, 161

 błotniki 156

 krajowe standardy bezpieczeństwa 157

 oliwienie 157

 na ścieżce rowerowej 159

 na torach tramwajowych 74

 pedały 156, 158

odzież ochronna		piesi	165
oraz sprzęt ochronny	155, 157	Punkty karne oraz wykroczenia dla których obowiązuja stałe opłaty	201, 203
bagażnik (tylni lub dachowy)	38	znaki drogowe oraz oznakowanie dróg 54, 69	
reflektor (światła)	155, 157	o tym samym kierunku jazdy	70, 117
przydatność do jazdy	155	o tym samym kierunku jazdy, po prawej stronie	70
siodelko	156	przystanki autobusowe	
bezpieczne użycie	158	przechodzenie przez jezdnię	165
znaki drogowe oraz oznakowanie dróg 69		parkowanie w	116
opony	155-156	punkty karne oraz stałe opłaty	202
widoczność nocą	50	autobusy	
koła	156	świadomość autobusów	42
martwe punkty	34, 41, 42, 44, 59, 100, 120, 123, 173	ulice tylko dla autobusów	71
motocykle	153	ulice tylko dla autobusów	stałe opłaty i punkty karne
rowerzyści	163	opłaty i punkty karne	201
próbka krwi lub moczu (na komisariacie)	133, 135-136	certyfiakat umiejętności zawodowych	18
poduszka podwyższająca	35-36	zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu	20, 22
siedzenie podwyższające	35-36	egzamin praktyczny na prawo jazdy	28
światła stopu	33, 48, 84	minibusy	22, 206
motocykle	153	autostrada – stałe opłaty	
pedał hamulca	94-95	i punkty karne	199
hamulce		na autostradzie	122
układ ABS	205-207	tymczasowe prawo jazdy	23
światła stopu	33, 48, 84	dopuszczalne rodzaje pojazdów na egzaminie praktycznym	205
hamowanie	94-97	retarder / hamulec silnikowy (egzamin praktyczny na prawo jazdy)	28
droga hamowania	95-96	autobus szkolny	170
rower	155-157	kierunkowskaz	42
regularne kontrole	31	ograniczenie prędkości – autobusy piętrowe	93
droga hamowania	94-95	ograniczenia prędkości	93
kontrole techniczne	29	zatrzymywanie się na przystanku autobusowym	
przyczepa	50	stałe opłaty i punkty karne	202
linka zabezpieczająca do przyczepy	48-49	tachografy	18
awaria		trójką ostrzegawczy	126, 140
w tunelu	129	świadkowie (na miejscu wypadku)	141
na autostradzie	121, 125-126		
zgłoszenie policji.	126-127	C	
próbka oddechu		prawo jazdy kategorii "C"	11, 15-16, 22-24, 205, 207
komisariat	133, 135	prawo jazdy kategorii "C1"	11, 15-16, 22-24, 205, 207
na miejscu zatrzymania	132-133	przyczepy kempingowe	48-49, 93, 122
mosty (ograniczenia wysokości)	78	kategorie prawa jazdy	
obszary zabudowane (ograniczenie prędkości)	90		
orurowanie	34		
pasy dla autobusów	70		
o przeciwnym kierunku jazdy	56, 69-70, 117, 161-162, 165, 180		
rowerzyści	161-162		
parkowanie w	71		

prawo jazdy kategorii "A"	11, 13, 15, 22 27, 29, 147-148, 204	świadomość obecności dzieci	9, 42, 46, 87, 92, 169-170
prawo jazdy kategorii "A1"	11, 15, 22, 27, 29, 204	osoby pomagające dzieciom przejść przez ulicę – szkoła podstawowa	172
prawo jazdy kategorii "B"	11, 15, 17, 20, 22-23, 29, 204, 206	systemy mocowania	35-37
prawo jazdy kategorii "C"	11, 15-16, 22-24, 205, 207	osoby pomagające dzieciom przejść przez ulicę	171
prawo jazdy kategorii "C1"	11, 15-16, 22-24, 205, 207	specjalne ograniczenia prędkości bez opieki	90 39
prawo jazdy kategorii "D"	11, 15-16, 22-24, 205, 208	znaki ostrzegawcze	62, 184
prawo jazdy kategorii "D1"	12, 15-16, 22-24, 206, 208	zakładanie blokady kół / usuwanie pojazdów	118
prawo jazdy kategorii "EB"	12, 15, 17, 29, 206	zakaz zatrzymywania autokary	114
prawo jazdy kategorii "EC"	12, 15-17, 22, 24, 207	zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu	20, 22
prawo jazdy kategorii "EC"	12, 15-17, 22, 24, 207	w tunelach	128
prawo jazdy kategorii "ED"	12, 15-17, 22, 24, 208	minibusy	22, 206
prawo jazdy kategorii "ED"	12, 15-17, 22, 24, 208	na autostradzie	122
prawo jazdy kategorii "M"	13, 15, 22, 27, 29, 204	tymczasowe prawo jazdy	23
prawo jazdy kategorii "W"	13, 15, 23, 27, 29, 208	ograniczenie prędkości	93
zielony środkowy pas / wysępka	58, 66, 68, 121-122, 124	ograniczenie prędkości – autobusy piętrowe	93
obszar zielonego środkowego pasa	106	warunki (związane z poszczególnymi kategoriami	
zaświadczenie o zdolności prowadzenia pojazdu	24, 30	prawa jazdy)	13-14
Certyfikat umiejętności zawodowych (CPC)	18	pasy dla autobusów o przeciwnym kierunku jazdy	56, 69-70, 117, 180
zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu	20, 22, 132	rowerzyści	161
zmiana pasów	34, 40, 43-44, 59, 66, 79-80, 84, 100, 107, 110, 121-124, 138, 172	piesi	165
Tablica w tzw. "jodełkę"	62	wyrok skazujący (kryminalny)	9, 118, 135-136, 144, 146, 198-200
ostre zakręty (spowolnienie ruchu)	68	poziom chłodziwa	29, 125
systemy mocowania dla dzieci	35-37	znaki odliczania	65, 124
foteliki dla niemowląt	36	sąd	9, 30, 135, 144-146, 200
poduszka podwyższająca	35-36	wypadek spowodowany zmęczeniem	136
siedzenie podwyższające	35-36	opuszczanie miejsca	146
foteliki dla dzieci	35-37	uszkodzenie mienia	139
Bezpieczeństwo Dziecka w Samochodzie (DVD)	37	badanie alkomatem na miejscu zdarzenia	132
Prawo na temat bezpieczeństwa dzieci	35	obchodzenie się z osobami rannymi	141
foteliki dla dzieci	35-37	co robić na miejscu zdarzenia	139-141
dzieci		świadkowie	139
		karny wyrok skazujący	9, 118, 135-136, 144, 146, 198-200
		przechodzenie przez jezdnię	164-166
		diagonalne (opony)	31
		skrzyżowania	62, 102

kontrola celna	133	instruktor jazdy	19, 35
pasy dla rowerów / ścieżki rowerowe 41, 54, 56,		piesi	158, 161
	84, 100, 116	motocykle	154
155, 159-161, 165, 170, 172-174,		przejścia dla pieszych	158, 161
rowerzyści		nauka jazdy	19, 26, 35
		urządzenia przenośne	39, 162
linia stopu (dla rowerzystów)	42, 61	prawo jazdy	
alkohol	161	odzież oraz sprzęt ochronny	155, 157
świadomość obecności rowerzystów 7-9, 34, 41-42,		zgłoszenie	192
	47, 52, 87,	odzież / paski odblaskowe	155, 158
	100, 103, 106, 109, 111-112,	stałe prawo jazdy	25
	169, 172-174	oznakowanie dróg	159, 161
pasy dla autobusów	161-162	stałe prawo jazdy – towarzyszące	
autobusy	159, 162	tymczasowemu	
zmiana pasów	158	ustawienie na drodze	158
kask ochronny dla rowerzystów	157	posiadacz prawa jazdy	22, 23
światła na ścieżkach rowerowych	84	ronda	163
chodniki	159, 161	stałe prawo jazdy – opłata zgłoszeniowa	24
policja.	161	pas odblaskowy	155
sygnały ręczne	85-86, 155, 161	stałe prawo jazdy – formularz zgłoszeniowy	24
pobocze	60	kierunkowskaz	158
samochody ciężarowe	158	stałe prawo jazdy – motocykliści	147-148
znaki informacyjne	159	znaki drogowe oraz oznakowanie dróg	69
wiatła krótkie	51-52, 127	stałe prawo jazdy – odnowienie	24
skrzyżowania	158	osoba pomagająca dzieciom przejść przez	
motocykle podczas dnia	148-149, 153	ulicę przy szkole	161
przejazdy kolejowe	161	stałe prawo jazdy - wymagania	28, 30
osoby niepełnosprawne 9, 35, 169-170, 192		światła	158, 161
światła	155, 157, 161	oświadczenie medyczne	15-16, 24, 192
zatozeczka parkingowa / zezwolenie na		pasy dla tramwajów / tory tramwajowe 72-74	
parkowanie	116	tymczasowe prawo jazdy -	
długie pojazdy	158, 163	korzystanie ze ścieżek rowerowych	159, 161
ruch zjeżdżający	66	formularz zgłoszeniowy	14-15, 19
telefony komórkowe	162	widoczność nocą	50
lekarze	16-17, 35	tymczasowe prawo jazdy – autobusy	23
zakaz na autostradzie	120, 161	młodszy rowerzyści	171
podwójna żółta linia	115-116	tymczasowe prawo jazdy – autokary	23
ruszanie z miejsca	158	przejścia dla pieszych	158, 161
dyszel holowniczy (holowanie)	49	tymczasowe prawo jazdy – warunki 10, 13-14	
ulice jednokierunkowe	161	lusterka typu “cyclops”	34
picie a prowadzenie pojazdu	134-135, 146	tymczasowe prawo jazdy –	
wyprzedzanie	43, 161	opłata zgłoszeniowa	14-15
egzamin teoretyczny na prawo jazdy	14-15, 19, 196	tymczasowe prawo jazdy –	
		minimalny wiek	10-13
pasażerowie	162	tymczasowe prawo jazdy – motocykliści 147-148	
zaświadczenie o zdaniu egzaminu	15, 19	prawo jazdy kategorii “D”rejestr punktów	
przejścia dla pieszych	158, 161	karnych	143-144, 146
zakaz prowadzenia pojazdu 9, 135, 143, 146			11, 15-16, 22-24, 205, 208
światła dla pieszych	161	wymagania	8

ograniczenia – kategoria “D”	11, 12, 15-16, 22-24, 206, 208	22, 24, 207
okazanie policji.	132, 144	12, 15-17, 22, 24, 208
towary niebezpieczne	142	12, 15-17, 22, 24, 208
oddawać	146	32
światła nawigacyjne używane w ciągu dnia	40	180
traktory	175	139-141
pas dla samochodów zwalniających	106, 124	129-130
kategorie prawa jazdy	10-11	126
siły obronne	35	112 141-142
egzamin praktyczny na prawo jazdy		pojazdy służb ratunkowych
ogrzewanie tylnej szyby	29	migające światła
odwołanie	30	dysk ubezpieczenia – zwolnienie
zgłoszenie		ustępowanie drogi
pojazd	11-13, 17, 22, 50	ograniczenie prędkości – zwolnienie
autobusy, autokary i samochody ciężarowe	28, 93, 95, 122, 176, 204-208	pojemność silnika
opłata	26-27	motocykle i motorowery
nie zdać	30	standardy UE
zdać	8, 30	badanie pojazdów
przygotowanie	27-28	wygaśnięcie drugiego tymczasowego
tymczasowe prawo jazdy	14, 23	prawa jazdy
raport z egzaminu	209-210, 19	wzrok
dopuszczalne rodzaje pojazdów	204-208	raport
kontrole techniczne	28-29	
centrum egzaminacyjne	27	
strona internetowa	196	
Formularz oceny egzaminu praktycznego	28-29, 209-210	
egzaminator	28, 30	
wyjątki od obowiązku zapinania pasa		
bezpieczeństwa	35	
leki (na receptę i wolno dostępne)		
i rowerzyści	161	
i motocykliści	154	
odurzające	17, 94, 132, 136, 177, 192	
na receptę oraz		
wolno dostępne	16, 94, 134, 136, 192	
droga dwujezdniowa	46, 90, 105-106, 124, 140, 182	
E		
znak “E”	37	
słuchawki	39	
prawo jazdy kategorii “EB”	12, 15, 17, 29, 206	
prawo jazdy kategorii “EC”	12, 15-17, 22, 24, 207	
prawo jazdy kategorii “EC”	12, 15-17,	
F		
nie zdać (egzamin praktyczny na prawo		30
jazdy)		175
rolnicy		87, 94, 134, 136-137
zmęczenie		
opłata (zgłoszenie)		26-27
egzamin praktyczny na prawo jazdy		24
stałe prawo jazdy		14-15
tymczasowe prawo jazdy		118
opłata (zdjęcie blokady kół)		83, 103
światła filtrujące		9, 18, 135, 146
grzywny		
pożar		129-130
w tunelu		39
w pojeździe		91, 169, 175
wóz strażacki		113
straż pożarna		143-145, 198-203
stałe opłaty (mandaty)		63
sygnalista		34, 175
migające światła		
odzież / pasy fluorescencyjne		148, 154
dla motocyklistów		33, 52
światła przeciwmgielne		

światła przeciwmgielne (tylne)	29	sygnałowanie zatrzymania się	121, 125
chodnik		monitoring prędkości	92
rowerzyści	159, 161	ograniczenie prędkości – zwolnienie	91
przejeżdżanie przez	170	tachografy oraz	
barierki	165	kontrole licencji operatorów	133
parkowanie	116	strona internetowa	197
piesi	161, 164	bramki (przejazd kolejowy)	75-76
		bramki (spowolnienie ruchu)	68
paliwo		rażące światło	33, 50, 52
wyciekające / rozlane	140, 142	motocykle	149
poziom	13, 29, 125, 127	przyczepy towarowe	20, 22
stałe prawo jazdy	25	pojazd dostawczy - zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu	20, 22
towarzyszące tymczasowemu		systemy mocowania dla dzieci	35, 37
posiadacz prawa jazdy	22, 23	stałe opłaty i punkty karne	201
opłata zgłoszeniowa	24	w tunelach	80, 128
formularz zgłoszeniowy	24	rampy załadownicze	117
motocykliści	147-148	dopuszczalne rodzaje pojazdów na egzaminie praktycznym	205
stałe prawo jazdy – odnowienie	24	ograniczenia prędkości	93
wymagania	28, 30	publikacje rządowe	200
		przyczepność (opony)	
		barierki - chodnik	95, 97, 165,
G			
policeja.	9	H	
pomoc	131-132, 139, 144	sygnały ręczne	
na miejscu wypadku	139	wydawane przez rowerzystów	
próbka oddechu	133	wydawane przez motocyklistów	
rowerzyści	161	wydawane przez kierowców	85-86, 155, 161
kierująca ruchem	109, 131		153, 48, 84-86
stałe opłaty oraz punkty		stałe opłaty i punkty karne	202
		dla osób opiekujących się zwierzętami	177
karne	143, 199, 201-203	hamulec ręczny	29, 112, 141
migające światła	34	pobocze (zatoczka)	48, 60
komisariat policji – próbka		autostrada	120-121, 124, 126
		obszar zakreskowany	66, 120
krwi lub moczu	133, 135-136	światła awaryjne	123, 126, 129, 140-141
komisariat policji – próbka oddechu	133, 135	motocykle	149
komisariat policji – parkowanie w pobliżu	113	motorowery	149
komisariat policji – okazanie		niebezpieczne chemikalia	142
dowodu ubezpieczenia / podatku	132, 144	oznakowanie	142
komisariat policji – zgłaszanie		niebezpieczeństwa	
wypadku	139	unikanie	134
komisariat policji – formularz zgłoszenia na		w szczególności dla motocyklistów	152
egzamin	26	znaki ostrzegawcze	62, 181
ustępowanie drogi pojazdom policji	169, 175	przy przekraczaniu dozwolonej prędkości	87
obowiązkowe badanie alkomatem		światła przednie	32, 50-52, 127, 138
- punkty kontrolne (ang. MATS)	133	główne światła długie	51-52
zgłaszanie awarii	126-127	motocykliści	148-149
zgłaszanie przypadków			
agresji na drogach lub agresywnej jazdy	138		
wyjątki od obowiązku zapinania pasa			
bezpieczeństwa	35		

Urząd ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy	142, 196
słuch	192
samochody ciężarowe	
świadomość obecności rowerzystów	42
ograniczenia ilości osi pojazdu	56, 80, 128, 207
certyfi kat umiejętności zawodowych	18
przejazd przez drogę dwujezdniową	106
egzamin praktyczny na prawo jazdy	28
lusterka – typu “cyclops” oraz szerokokątne	34
na autostradzie	122
ograniczenia prędkości	93
tunele	80, 127-128, 180
kategorie prawa jazdy	17
trójkąt ostrzegawczy	126, 140-141
stałe opłaty oraz punkty karne	199, 201-202
dopuszczalne rodzaje pojazdów na egzaminie praktycznym	205
ograniczenia wysokości	77-78, 127, 179
mosty łukowe	78
kamizelki / kurtki odblaskowe	140, 177
motocykliści	148, 154
klakson	
słyszalność klaksonu innych pojazdów	39
ostrzeganie dzieci przed swoją obecnością	170
prawidłowe użycie	53
agresja na drodze oraz agresywna jazda	138
kontrole techniczne	29, 31
pociągi	75
konie	
pojazdy konne	33, 85-86, 177
przyczepy do przewozu koni	93, 122
wyprzedzanie, jazda konna lub prowadzenie konia	177
jeźdźcy konni	7-8, 42, 111, 177
szkoły jazdy konnej – ostrożność	177
szpitale	113
most łukowy	46, 117

I

larnród Éireann / Irish Rail (irländzkie koleje państwowe)	76-77, 197
światła kierunkowskazu	29, 32-33, 50, 84-85, 138
motocykle	153
znaki informacyjne	54, 64-65, 68-69, 74, 77, 127, 188-189

rowerzyści	159
autostrada	191
turyści	190
osoby ranne (obchodzenie się z)	141
ubezpieczenie	
zaświadczenie	132, 135, 139
zakres	20-21, 139, 147, 201
dysk	20-21, 27, 132
kara za jazdę bez polisa	200
polisa	34, 148
okazanie dowodu ubezpieczenia na komisariacie	132, 144
traktory	175
substancje odurzające (spożycie)	132-133, 136
pojazdy do przewożenia osób niepełnosprawnych / wózki inwalidzkie wyposażone w silnik	119, 159-160
Irish Rail / Iarnród Éireann (irländzkie koleje państwowe)	76-77, 197

J

koło podporowe (holowanie)	49
skrzyżowania	101-103
Tzw. drogi “2 plus 1”	67
zmiana pasów zbliżając się do 44	
rowerzyści	42-43, 158, 172-173
droga dwujezdniowa	105-106,
stałe opłaty i punkty karne	202
motocykle / motorowery	172-173
wyprzedzanie zbliżając się do parkowania w pobliżu	46
piesi	117
znaki oraz oznakowanie dróg	168-169
	57, 60-61, 67, 98, 179, 181, 188
“łabędzie szyja” (przejechanie skre tu)	101, 103
spowolnienie ruchu	68
światła drogowe	82-83
na torach tramwajowych	73
skrzyżowania z żółtą strefą	60, 73, 104, 173
ustępowanie pierwszeństwa przejazdu	99-100
osoby pomagające dzieciom przejść przez ulicę – szkoła podstawowa	172

L

tabliczki “L”	20, 27, 119
szkło laminowane	34
traktory	11, 13, 21, 23, 175-176, 208

znaki kierujące ruchem na każdym z pasów 79-80		prawo jazdy kategorii "M"	13, 15, 22, 27, 29, 204
zatoczka (pobocze)	48, 60	główne światła przednie	51-52
osoby uczące się jazdy	14	punkt obowiązkowego badania alkomatem (ang. MATs)	133
pozwolenie tymczasowe (zastąpi tymczasowe prawo jazdy)	14	obowiązkowe znaki drogowe	200
opuszczanie miejsca stłuczki / wypadku	146	znaki kontroli ruchu	
lekcje (nauki jazdy)	19, 26, 35	obsługiwane ręcznie	63, 179, 187
przejazdy kolejowe		etykiety (niebezpieczne chemikalia)	142
żółte światło	75	maksymalna prędkość projektowa	204
ogrodzony przejazd z dróżnikiem	76	maksymalna wysokość w kabinie	77-78, 127, 179
barierki	75, 76	obszar pasa zieleni (środkowy)	106
bramki	75-76	wysepki (środkowe)	58, 66, 68, 121-122, 124
światła	75	pas zieleni	116
parkowanie	117	choroby	16-17, 23, 35, 192
kolej	54, 75-76, 104, 117	oświadczenie medyczne (ubieganie się o prawo jazdy)	15-16, 24, 192
skrzyżowania z żółtą strefą	104	pojazdy włączające się do ruchu	66, 70, 120, 122-123
lekka kolej miejska	69, 71, 75	z pobocza	126
światła		"mini drzemki"	136
światła stopu	33, 48, 84	minibusy	22, 206
światła nawigacyjne używane w ciągu dnia	40	minimalny wiek	
światła krótkie	51-52, 127	do ubiegania się o pierwsze tymczasowe prawo jazdy	10-13
przewóz zwierząt nocą	177	dostarczenie pojazdu publicznego	18
migające światła	34, 175	mini ronda	68
światła przeciwmgielne	33, 52	lusterka	
światła przeciwmgielne (tylne)	29	lusterka typu "cyklop" i lusterka szerokokątne w pojazdach ciężarowych	34
rażące światło	33, 50, 52	zmiany w egzaminie na prawo jazdy	28
światła przednie	32, 50-52, 127, 138	tryb nocny (lusterko wsteczne)	52
światła kierunkowskazu	29, 32-33, 50, 84-85, 138	lusterko wsteczne	31, 40, 52, 206-207
główne światła długie	51-52	kiedy korzystać z	31, 34, 40-42, 44, 46, 48, 52,
oświetlenie tablicy rejestracyjnej	33, 50		59, 100-101, 103, 107, 110, 120, 123, 170, 173-174, 206-207
oświetlenie dodatkowe	33	telefony komórkowe	
reflektory	29, 31-34, 50, 177	rowerzyści	162
światła pozycyjne I. postojowe	32, 52	sytuacja awaryjna	126
reflektory	34	ręczne	39
światła tylne	33, 51, 53	punkty karne i stałe opłaty	198
kontrola techniczna	29, 31	modyfikacje	34
rampa załadownicza	28, 117	motorowery	
władze lokalne	90-91, 118, 201-203	świadomość obecności	43, 100, 173
lokalny urząd ds. podatku drogowego	16, 19, 23,	pojemność silnika	11, 13
	26, 30, 146	światła awaryjne	149
drogi lokalne	64, 90, 188	pasażerowie	148
pojazdy długie	45, 50, 74, 106, 111	odzież i sprzęt ochronny	150
materiał syпки typu (kiszka, szlam, piasek, żwir)	175	lusterko wsteczne	153
Luas	71, 73-74		

wymagania	147	kask i szybka	141, 149-151
kategorie prawa jazdy	11, 13	kamizelka / kurtka odblaskowa	148, 154
ubezpieczenie drogowe		ranni motocykliści – ryzyko związane ze zdejnowaniem kasku	141
zaświadczenie	132, 135, 139	telefony komórkowe	39
co obejmuje	20-21, 139, 147, 201	ruszanie z miejsca	153
dysk	20-21, 27, 132	wyprzedzanie	153
kara za jazdę bez polisa	200 34, 148	jazda nocą	148
okazanie dowodu ubezpieczenia na komisariacie policji	132, 144	pasażerowie	23, 148
traktory	175	piesi	154
podatek drogowy		urządzenia przenośne	151
dysk	20-21, 27, 132, 201	POWDERS (skrót) - benzynę (<i>petrol</i>), olej (<i>oil</i>), wodę (<i>water</i>), uszkodzenia (<i>damage</i>), elektrykę (<i>electrics</i>), opony (<i>rubber</i>) i zabezpieczenie (<i>security</i>)	154
lokalny urząd ds. podatku drogowego	16, 19, 23, 26, 30, 146	moc (maksymalna)	11, 13
motocykle / motorowery	147	odzież i sprzęt ochronny	28, 149-151
traktory	175	wymagania	147
motocykle		odzież / pasy odblaskowe	148-149, 151
światła mijania podczas dnia	148-149, 154	ustawienie na drodze	154
pojemność silnika	11, 13	jazda motocyklem	152-153
dysk ubezpieczenia - wyjątki	21	bezpieczna różnica odległości	154
światła	32-33, 149-154	pas odblaskowy typu "Sam Brown"	154
podatek drogowy	147	sygnalizacja	153
lusterko wsteczne	153-154	dziesięć sposobów motocyklisty na prztrwanie	154
dopuszczalne rodzaje pojazdów na egzaminie praktycznym	204	broszura This is Your Bike	154
przyczepa motocyklowa	11, 21	wózki inwalidzkie z napędem / pojazdy inwalidzkie	119, 159-160
tunele	128	autostrady	
głębokość bieżnika opony	31, 153	awarie	121, 125-126
kategorie prawa jazdy	11, 13	aurobusy	122
motocykliści		autokary	122
alkohol	154	znaki odliczania	65, 124
jako użytkownicy dróg	7-9	zakaz wjazdu dla rowerzystów	120, 161
świadomość obecności	42, 47, 87, 100, 103, 109, 111-112, 169, 172-174	stałe opłaty i punkty karne	199, 202
zmiana pasów	153	pobocze	60
instruktor nauki jazdy	154	samochody ciężarowe	122
prawo jazdy - stałe	147-148	znaki informacyjne	64-65, 124, 188, 191
prawo jazdy - tymczasowe	23, 147-148	wjazd na autostradę	120
egzamin praktyczny na prawo jazdy – kontrola hamowania	29	pasy	121-122
egzamin praktyczny na prawo jazdy - zmiany	28	zjazd z autostrady	124
egzamin praktyczny na prawo jazdy – kontrola techniczna	29	przeszkody	127
rażące światło (oślepiające)	149	wyprzedzanie	46, 123
sygnały ręczne	86-87, 153	odbieranie pasażerów	121
niebezpieczeństwa na które szczególnie narażeni są		zakaz wjazdu dla posiadaczy tymczasowego prawa jazdy	23
motocykle, motorowery	147, 152	oznakowanie dróg	120
		przepisy	119-120
		znaki i oznakowanie dróg	54
		pasy do zjazdu i wjazdu	120, 124

ograniczenie prędkości	90
zatrzymywanie się - wyjątki	125
punkt poboru opłat	125
ruszanie z miejsca	40-41, 61, 84, 99, 169
odtwarzacze MP3	39

N

państwowy przegląd stanu technicznego pojazdu (NCT)	20, 22, 27
dysk	20, 22, 27, 132
krajowe drogi główne	64, 67, 90-91, 188
krajowe drogi poboczne	90
skręcanie pojazdów zwróconych do siebie bokiem	102
tryb jazdy nocnej (lusterko wsteczne)	52
tablice rejestracyjne	33, 38, 50, 51
oświetlenie tablicy rejestracyjnej	33, 50

O

przeszkody (autostrada)	127
materiał o przykrym zapachu (odpadki itp.)	175
poziom olej	29, 125
starsi kierowcy	16
starsi ludzie	9, 169-170
ulice jednokierunkowe	47, 58-59, 102
licencja operatora	133
okulista	16
ozdabianie (pojazdu)	34
konstrukcje napowietrzne (uderzenie)	78
kable napowietrzne (tramwaje)	74
przeładowanie	97
wyprzedzanie	34, 40-42, 44
drogi tzw. "2-plus-1"	67
zwierzęta	174, 177
wyprzedzanie przez inny pojazd	46, 89
rowerzyści	43, 173
droga dwujezdniowa	105
konie i pojazdy konne	177
długie pojazdy	45
motocykliści	173
autostrady	119-120, 122-123
po lewej stronie	45
sygnalizowanie	84
ograniczenie prdkoci	45
tory tramwajowe	72
w obrbie oznakowanie zygakiem	166

P

parkowanie	
------------	--

zatonczki / miejsca parkingowe	112, 116-117
pasy dla autobusów	71
przystanki	116
miejsca zarezerwowane dla drobnego handlu	117
blokada kół / usuwanie pojazdów	118
niebezpieczne parkowanie	118
zatonczka do parkowania dla osób niepełnosprawnych	116, 201
dysk / parkomat	114, 118
stałe opłaty i punkty karne	201-202
posterunki policji (w pobliżu)	113
ogólne przepisy	112-113, 116-117
skrzyżowania (w pobliżu)	117
pozwolenie na parkowanie – osoba niepełnosprawna	116-118
przejście dla pieszych (w pobliżu)	166
okresowe	114
roboty drogowe	113
szkoły	116
znaki i oznakowanie dróg	114-116
pasażerowie	
obowiązki kierowcy	39-40, 88, 112
przewóz za opłatą	23
obowiązek zapięcia pasa bezpieczeństwa lub systemu mocowania - osoby poniżej roku życia	36-37, 202
opłata (jazda autobusem lub samochodem ciężarowym za wynagrodzeniem)	18, 23
przejścia dla pieszych / światła	44, 46, 82, 83,
	99, 116, 167
ulice/strefy zamknięte dla ruchu kołowego	59
piesi jako użytkownicy dróg	7-9
świadomość obecności pieszych	34, 41-42, 46-47,
	50, 52, 82, 87, 99-100, 103, 111-112, 169-170
pasy dla autobusów	165
pasy dla rowerów	165
niebezpieczne parkowanie	118
chodniki	161, 164
pobocze	60
długie pojazdy	106
telefony komórkowe	39
zakaz na autostradzie	120
ludzie starsi	9, 169-170
odblaskowa odzież / pasy	164
dogi – przechodzenie przez drogi – chodzenie pieszo obok lub wzdłuż drogi	165-168
	164

ograniczenia prędkości	96
sygnalizacja świetlna	168
wysepkі (na őrodku)	166-168
tramwajowe tory	72-73, 165
przejścia niekontrolowane	168
przejścia dla pieszych	166
przejścia z sygnalizacją uruchamianą przez pieszych	46, 83, 99, 116, 167, 169
punkty karne	9, 143-144
niebezpieczne parkowanie	118
zakaz prowadzenia pojazdu	146
stałe opłaty	145
telefony komórkowe	39
wykroczenia związane z przyznaniem punktów karnych	198-200
osoby poniżej roku życia – zapinanie pasów bezpieczeństwa lub systemów mocowania	37
czas percepcji (droga hamowania)	94
zezwolenia (na wjazd pojazdów ciężarowych)	56
urządzenia przenośne	39, 151, 162
zdjęcia (paszportowe, podpisane)	14-15, 24
zwężenia drogi (spowalnianie ruchu)	68
przejazd maszyn	63
policjant (kierujący ruchem)	86
koleiny	173
skrót POWDERS - benzynę (<i>petrol</i>), olej (<i>oil</i>), wodę (<i>water</i>), uszkodzenia (<i>damage</i>), elektrykę (<i>electrics</i>), opony (<i>rubber</i>) i zabezpieczenie (<i>security</i>)	154
moc wyjściowa (motocykle)	11, 13
Preparing for your Driving Test (brozura)	30
drogi główne (krajowe)	64, 67, 90-91, 188
więzienie - wyrok skazujący	9, 18, 135, 146
uszkodzenie mienia (w wyniku wypadku)	139
odzież i sprzęt ochronny (rowerzyści)	155, 157
odzież i sprzęt ochronny (motocykliści)	28, 149-151
tymczasowe prawo jazdy	
opłata zgłoszeniowa	14-15
formularz zgłoszeniowy	14-15, 19
autobusy	23
autokary	23
warunki	10, 13-14
egzamin praktyczny na prawo jazdy	14, 23
wygaśnięcie drugiego tymczasowego prawa jazdy	23

pierwsze tymczasowe prawo jazdy – wiek minimalny	10-13
motocykliści	147-148

R

radialne (opony)	31
stacja radiowa – bezpieczeństwo w tunelu (FM)	127, 129
radia (osobiste)	39
mosty kolejowe	77-78
przejazdy kolejowe	54, 75-76, 104, 117
czas reakcji (droga hamowania)	94-96
wsteczne lusterko	31, 40, 52, 206-207
tryb jazdy nocnej	52
motocykle / motorowery	153-154
ogrzewanie tylnej szyby	29
reflektory (światła)	29, 31-34, 50, 177
regionalne, drogi	64, 90, 188
odnawianie prawa jazdy (stałego)	24
wymiana opon	31
rodzaje pojazdów dopuszczalnych na egzamin praktyczny	204-208
drogi wewnętrzne	46, 68
ograniczenia (prawo jazdy)	11
retarder / hamulec silnikowy (autobus)	28
Urząd Skarbowy	38, 133
cofanie	46-47, 170, 173
pierwszeństwo przejazdu	99-100, 169
warunki na drodze (droga hamowania)	95-97
badanie alkomatem na miejscu zatrzymania	132-133
oznakowanie dróg	54
linia stopu (dla rowerzystów)	42, 61
skrzyżowania	44, 98, 101
pasy dla autobusów	69
oznakowanie zakreskowane (dla pojazdów wjeżdżających i zjeżdżających)	66
załadowcza rampa	117
autostrady	120
ulica jednokierunkowa	58
parkowanie	113-116
ronda	107, 109, 111
linia stopu	82-83, 98, 166
spowalnianie ruchu	68
białe linie (przerywane i ciągłe)	44, 47, 60-61
skrzyżowania z żółtą strefą	60, 73, 104, 173
zygzaki na drodze	116
ustawienie na drodze	41-43
zmiana pasów	43-44
przewóz zwierząt	177
skrzyżowania	99-106

autostrady	120	bezpieczeństwo pojazdu	31, 40
jednokierunkowe ulice	58-59	klatka kapotażowa (traktory)	175
wyprzedzanie	44-46	kabina bezpieczeństwa (traktory)	175
cofanie	46-47	pas odbłaskowy	154-155
oznakowanie dróg	60-61	autobus szkolny	170
ronda	109, 111	opiekun drogowy	117, 171-172
bezpieczna różnica odległości	88	opiekun drogowy (młodszy)	117
zwalnianie / zatrzymywanie się	48	szkoły	
holowanie	48	ostrożna jazda w pobliżu	42, 46
traktory	176	parkowanie	116-117, 170
tunele	130	ograniczenia prędkości	87, 90-92
zawracanie	47	opiekunowie	171
agresja na drodze i agresywna jazda	134, 138	opiekunowie (młodzi)	172
Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego	7, 19, 26, 30, 37	znaki ostrzegawcze	62, 184
prawo dotyczące ruchu drogowego	7-9, 193-195	przyciski sterujące (egzamin praktyczny na prawo jazdy)	28-29
wykroczenia – kodeks drogowy	132-133	drogi drugorzędne (krajowe)	90
znaki drogowe		przyczepka (motocykl)	11, 21
informacyjne	54, 64-65, 68, 74, 77, 119, 124-125, 160, 188-191	światła pozycyjne	32, 52
kontrolowane ręcznie	63, 179, 187	sygnalizowanie	
nakazu	47, 54-59, 68-69, 71-72, 78, 91, 98, 118, 128, 178-179	autobusy	42
roboty drogowe - znaki	63, 179, 185-187	zmiana pasów	44, 59, 121, 123
znaki zmiennej treści	64, 81, 129	osoby mające pod opieką zwierzęta	174
znaki ostrzegawcze	54, 59, 62, 68, 73-75, 77, 177, 181-184	sygnały ręczne	48, 84-86
tunele drogowe	78-81, 90	skrzyżowania	100-103
roboty drogowe		ruszanie z miejsca	40
autostrady	125	na autostradzie	120, 121, 123-124
parkowanie	113	wyprzedzanie	44-45
znaki	54, 63, 185-187	ronda	107-108, 110-111
zpecialne ograniczenia prędkości	90	zwalnianie i zatrzymywanie się	48
bagażniki i skrzynie dachowe	38	znaki (patrz: znaki drogowe)	
RoSPA UK (źródło)	9, 96	pojedyncza żółta linia	115-116
ronda	107-111	poślizg	97
mini ronda	68	sen (brak snu)	136-137
		pas dla pojazdów wjeżdżających/zjeżdżających	103, 120, 124
S		progi spowalniające	68
bezpieczna różnica odległości	88-89, 94-97, 122, 127-129	ograniczenie prędkości	
pas bezpieczeństwa		domniemany kierowca	144
systemy mocowania dla dzieci	35-37	elektroniczny znak ograniczenia predkości	
egzamin praktyczny na prawo jazdy	28	wyjątki – pojazdy służb ratowniczych	91
wyjątki	35	monitorowanie przekraczania prędkości przez policję	92
punkty karne i stałe opłaty	198, 202	utrzymywanie tempa	87
tylne siedzenie	35, 37	wykrywacze / zaktóccacze sprzętu do kontroli prędkości	92
		autostrady	121-122, 124
		wyprzedzanie	45
		punkty karne i stałe opłaty	143-144, 198-199
		okresowe	91-92

powtarzające znaki	91	kabina bezpieczeństwa	175
bezpieczeństwo drogowe	81	kapotażowa klatka	175
drogi	88-91, 93	licencja handlowa – dysk ubezpieczenia - wyjątek	21
kamery bezpieczeństwa	143	spowalnianie ruchu	68
znaki	81, 91, 128	sygnalizacja drogowa (ręczna)	63, 179, 187
specjalne ograniczenia prędkości	90	światlna sygnalizacja	82-84, 109
tunele - zmienne	90, 128	usługa <i>Traffic Watch</i> 1890 205 805	138
pojazdy	89, 93	przyczepy	
prędkościomierz	31, 124	rolnicze	175-176
linia stopu	82-83, 98, 166	przegubowe	12, 50, 106, 111, 122, 207
dla rowerzystów	42, 61	hamulce	50
znak stopu	55, 57, 63, 98-99, 101, 103	linka bezpieczeństwa	48-49
znak stopu (opiekun drogowy)	171	zaświadczenie o dopuszczeniu di ruchu	22
droga hamowania	50, 87-88, 94-97, 122, 124, 128	praktyczny egzamin na prawo jazdy	28
uderzenie konstrukcji kolejowej lub napowietrznej	77-78	przyczepy dostawcze	20, 22
metro	78	ubezpieczenie	21
szczyja łabędzia (przejechanie skrętu)	101, 103	tymczasowe prawo jazdy	23
T			
tachograf	18, 133, 205-207	dopuszczalne rodzaje pojazdów na egzamin praktyczny	206-208
tylne światła	33, 51, 53	ograniczenia prędkości	93
siedzieć komuś “na ogonie”	89, 127, 138, 175	holowanie	17
podatek (drogowy)		kategorie prawa jazdy	11-13
dysk	20-21, 27, 132	pociągi	75-76
lokalny urząd	16, 19, 23, 26, 30, 146	tramwaje / lekka kolej miejska	69, 71-74, 184
motocykle / motorowery	147	klakson	75
traktory	175	ulice tylko dla tramwajów	72
taksówki	35, 69	tory/pasy tramwajowe	56, 72-74, 117
postój taksówek	116	przejście przez tory tramwajowe	73, 104
techniczne kontrole (egzamin praktyczny)	28- 29	funkcjonariusze ds. transportu	133
telefon na drodze	126-127	<i>Transport Research Laboratory UK</i> (źródło)	95- 96
tymczasowe sygnały drogowe	63, 179, 187	bieżnika głębokość (opony)	29, 31, 95
tymczasowe koła zapasowe (oszczędzające miejsce)	32	tunele	
ośrodek egzaminacyjny		awaria	129
egzamin teoretyczny na prawo jazdy	19	autokary	128
egzamin praktyczny	27	znaki elektroniczne	79-81, 129
egzamin teoretyczny (kierowca)	14-15, 19, 196	sytuacja awaryjna	128-130
broszura <i>This is Your Bike</i>	154	pożar w innym pojeździe	130
zmęczenie	87, 94, 134, 136-137	pożar w Twoim pojeździe	129
holowanie	17, 48-50, 111	ograniczenia wysokości	78
traktory	11, 13, 21, 23, 175-176, 208	ciężarowe samochody	80, 127-128
maszyny rolnicze	175	motocykle / motorowery	128
przewóz pasażerów	176	wyjście dla pieszych	129-130
prawo jazdy	175	stacja radiowa - bezpieczeństwo w tunelu (FM)	127, 129
na drodze	176	ograniczenie prędkości - zmienne	90, 128
		obszar do zawracania	61
		zasada dwóch sekund	88-89, 122, 127-128, 154
		opony	31-32

ciśnienie powietrza	29, 31, 95, 125	Health and Safety Authority (Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego)	196
poślizg na mokrej nawierzchni	97	Iarrród Éireann	197
diagonalne	31	Luas	197
przyczepność	95, 97	Met Éireann	197
nie napompowane	119	National Car Test (NCT, Państwowy przegląd stanu technicznego pojazdu)	196
radialne	31	National Roads Authority (Urząd ds. Dróg Krajowych)	196
wymiana	31	Punkty karne	196
tymczasowe koła zapasowe (oszczędzające miejsce)	32	Port Tunnel	197
bieżnik - głębokość	29, 31, 95	Railway Safety Commission (Komisja ds. Bezpieczeństwa Kolejowego)	197
bieżnik - głębokość (motocykle)	31, 153	Revenue Commissioners (Urząd Skarbowy)	197
zużyte opony	97	Urząd ds. Bezpieczeństwa Drogowego	196
U			
Europejska Komisja Gospodarcza ONZ (UNECE)		rejestracja pojazdów	196
standardy	36-37	osoby na wózkach inwalidzkich	116, 169
przejazdy z barierkami bez dróżnika (przejazd kolejowy)	76	blokada kół / usuwanie pojazdów	
próbka moczu (komisariat policji)	133, 135-136	białe linie (przerywane i ciągłe)	44, 47, 60-61
zawracanie	40, 47, 67	szrokokątne lusterka (w samochodach ciężarowych)	34
znaki drogowe zmiennej treści	64, 81, 129	szerokie ładunki	127
kategorie prawa jazdy	10-15, 24, 204-208	przednie szyby	20, 22, 34, 50
motocykle / motorowery	11, 13	spryskiwacze	34, 29
czas reakcji pojazdu (droga hamowania)	94-95	poziom płynu do spryskiwaczy	29
tablica rejestracyjna pojazdu	33, 38, 50, 51	wycieraczki	29, 31, 34
zaświadczenie o rejestracji pojazdu	132	pas dla autobusów o tym samym kierunku jazdy	70, 117
numer rejestracyjny pojazdu	139	pas dla autobusów o tym samym kierunku jazdy od strony osi jezdni	70
bezpieczeństwo pojazdu	31	maszyny do prac drogowych	11, 13, 23, 208
pojazdy zabytkowe	31	zużyte opony	97
W			
prawo jazdy kategorii "W"	13, 15, 23, 27, 29, 208	Y	
chodzenie pieszo obok lub wzdłuż drogi	164	skrzyżowania z żółtą strefą	60, 73, 104, 173
znaki ostrzegawcze	54, 59, 62, 68, 73-75, 77, 177, 181-184	linia "ustęp pierwszeństwa"	98
trójkąt ostrzegawczy	126, 140-141	znak "ustęp pierwszeństwa"	55, 57, 61, 70, 98
strony internetowe		Z	
Department of Education and Science (Wydział Edukacji i Nauki)	197	przejścia dla pieszych	46, 99, 116, 166, 169
Department of the Environment, Heritage and Local Government (Wydział Środowiska, Dziedzictwa i Samorządów)	197	zygzaki – oznakowanie dróg	116
Department of Transport (Wydział Transportu)	197		
egzamin praktyczny na prawo jazdy	196		
policja	197		